prietarului ca să se introducă în plapuma sa.

«Cantinierul nostru înjură de oătețba ori și cu un mulinet viguros reteză gâtul nepoftitului său oaspe.

«Culmea acestei istorii este că acest modest erou adormi pe trofeele sale și crezu că a visat.

«Tocmai a doua zi își dădu seama de isprava ce făcuse».

TIMBRELE DIN LUME

D-na Carnaval

La 16 Februarie st. n. d-na Carnaval și-a făcut intrarea in orașul Nisa, înconjurată de feministerul său compus din tinere și drăguțe femei.

Intrarea aceasta a fost triumfală, șaisprezece care, șase cavalcade, numeroase grupuri pe jos și nenumărate măști izolate formaŭ corsoul. Dintre toate carnavalurile celebre, cel mai frumos este acela al Nisei, atât de favorizat de dulceața climatului și de frumusețea cerului.

Scoalele de hotelieri

De mai mulți ani, la Wiesbaden, la Gmünd, la Cassel, la Brema s'a făcut tot ce a fost posibil spre a asigura, sub toate raporturile, un confort modern în hotelurile expozițiunii culinare, alegerea de servitori pentru escursiuni. Încercarea a avut un așa de bun rezultat că Franța a voit să profite de experiență. La rândul său, în adevăr, ea a inaugurat la Paris școala hotelierilor. Este o școală esențial patronală destinată a forma fie excelenți patroni hotelieri, fie directori saŭ conducători perfecți.

Phil.

DIN TOATĂ LUMEA

Exterminarea bivolilor în Statele-Unite. — In mai puțin de șease ani s'aŭ exterminat în Statele-Unite cam la 4 milioane din specia acestor animale care păsteaŭ prin regiunile Dakota, Wyoming și Montana. Mii de oameni aŭ fost angajați pentru această exterminare. Vânătoarea se făcea în zorile zilei când bivolii mergeaŭ în cete numeroase la pășune.

După ce-i ucideaŭ, le luaŭ pieile, cari eraŭ apoi transportate la cea mai proximă stație de drum de fier. In stațiunea d'Atchimson, pe linia Topecka Santa Fé, s'a primit într'un singur an 750.000 piei de bivoli.

Cadavrele bivolilor eraŭ presărate cu strichnină, care ucidea o mulțime de lupi atrași de mirosul cărnei. In chipul acesta s'aŭ exterminat o mulțime de fiare sălbatice.

Animale oarbe. — Animalele cari se află în cavernele ce ies la suprafață în urma fântânelor artesiene, sunt în general oarbe.

La un puț artesian din Texas s'a găsit la o adâncime de 54 metri un mare număr de animale în apele subterane, cu totul oarbe. Intre aceste animale sunt crustacee din genul crengonix, cirolanide, etc.

W. OERTEL

O călătorie în India

— Urmare —

„Acolo ne aștepta un noŭ spectacol, la care priveam de pe treptele de marmoră, ce conduc de la țărmul zidit al fluviului în apa lui limpede și ademenitoare.

„Sute și mii de indieni de toate vârstele, bărbați și femei, se adunaseră acolo, ca să se afunde, rugându-se în apa sfântă a fluviului, unde se mai află o mulțime, ca să ia baia curățitoare, prescrisă de legea lor. Foiaŭ chipurile negre, care intraŭ în apă rugându-se și tot rugându-se ieșeaŭ d'acolo. Un zâmbet ciudat umplea văzduhul, făcut de rugăciunile șoptite, pe care nu le poate împiedica saŭ opri nimeni și nimic. Insă abia pot descrie binefacerea ce dă — mai ales sub cerul unei țări călduroase — o baie de râŭ; atât pot spune că nici odată o baie în valurile verzui ale unui fluviŭ din țara mea, chiar în cele mai călduroase zile de vară, nu mi-a dat această răcoreală și această dispoziție negrăit de plăcută. Chiar și căpitanul vorbea mereŭ de buna-i dispoziție și ne 'ntoarserăm la hotel întăriți și 'nsuflețiți; acolo ne aștepta masa în grădină, la umbra deasă a celui mai mare smochin, pe care l-am văzut vre-o dată în India.

„Pe băncile de la tulpina străvechiului copac, gros de nu-l puteaŭ coprinde doi inși în brațe, eraŭ puse perini moi și în fața lor așternută o masă, încărcată cu roadele delicioase ale Indiei, crude și gătite și tot felul de mâncări scumpe, care ar fi putut conveni mai bine gustului unui englez. Dar mai mult făcea cu ochiul căpitanul Ball unor sticle mari și albe, din care-i zâmbea vinul negru, plin de foc, de Madera.

„Călăritul strașnic și baia răcoritoare ne ațâțară pofta de mâncare și mai ales setea căpitanului, atâta vreme stăpânită, care se apucă să și-o potolească în așa măsură, în cât eram sigur de urmări. Și în adevăr nu trecu mult și se iviră semnele beției, când omul își desvăluește adâncul sufletului.

„Până aci vorbise puțin cu mine, saŭ mai de loc; dar acum vinul deslegă legătura, cu care-i legase limba precauțiunea și sufletul lui închis se dete acum pe față.

„Ura lui stăpânită față de Rowbey își dete acum drumul. Iși propti apoi capul cu mâna și-mi aruncă niște priviri, din care țâșneaŭ flacări de ură nimicitoare.

„— Știŭ sigur, strigă el, că omul ăsta dârj are gânduri de revoltă, că-mi face dușmani matelotii și-i ademenește să treacă de partea lui; dar e în mâna mea. Cu aceste cuvinte, scoase din buzunar două revolvere și le puse pe masă.

„— Uite, acesta îl va amuți la prima și cea mai neînsemnată răsvrătire și-l va da hrană peștilor din Marea Galbenă. Ca să fiu pregătit, am să mai angajez un dulgher pe punte. Și pe d-ta te-a ademenit, continuă el scrâșnind din dinți, știu; dar și pentru d-ta e aici un glonte, poți să mă crezi pe cuvântul meŭ de căpitan Ball, comandantul „Cetății Londrei".

„Continuă cam pe tonul acesta, până când i se îngreuiă limba d'atâta băutură, d'atâtea înjurături și atâtea amenințări și vorba-i era doar un bâlbâit curat. La urmă se cufundă în perinele pe care ședea și ar fi și adormit de nu l'ar fi reținut deștept o scenă extraordinară de ciudată, care însă de alt-fel nu dură mult.

„Fui nevoit să tac, știam foarte bine c'o singură vorbă de apărare saŭ de scuză l'ar fi adus într'o stare de nebunie și i-ar fi fost lucru de nimic să descarce asupră-mi unul din pistoalele care eraŭ încărcate. Ochi-mi eraŭ țintă la mâna lui; deși tăceam din gură, nu eram sigur de viața mea și, ca să mi-o scap, trebuia să fiŭ cu ochii în patru. Din fericire un spectacol deosebit, adevărat indian, dete alt șir gândurilor sale și mă'nlănțui și pe mine.

„Șease persoane s'apropiară de pajiștea ce se desfășura la picioarele noastre în toată splendoarea. Eraŭ 3 femei tinere și 3 bărbați. Unul dintre ei întinse pe iarbă niște covoare colorate, s'așezară apoi turcește și doi din ei scoaseră niște instrumente, un fel de fluere saŭ flaute, cel d'al treilea își așeză dinainte un fel de tripied ciudat și d'asupra un lighean mare de metal, „tamtamul" foarte iubit în toată India și începu o muzică, care izbea în mod nespus de neplăcut simțul muzical.

Cele 3 femei, baiadere indiane saŭ dansatoare publice, îmbrăcate frumos, cu coloane de mărgăritare, cu coroane de flori pe părul lor negru despletit își deteră pe spate vălurile subțiri, ce le învăluiaŭ și 'ncepură un dans însoțit d'un cântec monoton, nu tocmai neplăcut. Nu era un dans cu săltături saŭ sărituri, ci

un soiŭ de pașĭ și de mișcărĭ ritmice ale brațelor goale, a întregeĭ părțĭ de la brâŭ în sus și mișcarea capuluĭ de la un umăr la altul. Pe lângă aceste mișcărĭ blânde și expresive, se maĭ învârteaŭ una în jurul celeĭlalte, cât se poate de grațios. Cătușĭ de puțin necuviincios, dansul păstra măsura frumosuluĭ și demnitățiĭ.

„Așa ceva nu maĭ văzusem. Nu-ĭ de mirat că acest spectacol răpitor îmĭ robi cu totul privirile și dete gândurilor mele o direcție cu totul deosebită de cea de până aci.

„Mina glumeață a uneia din femeĭ, care arăta spre căpitan, înclinând ușor capul, îmĭ atrase privirile în spre el. Duioșia cânteculuĭ, mișcările line ale dansuluĭ baiaderelor și amețitoarele loviturĭ ale tamtamuluĭ îl făcuseră să doarmă greŭ și respirația adâncă, horcăitoare, arăta că lumea dimprejur nu maĭ exista pentru el.

„Dansul era pe sfârșite. Plătiĭ dansatoarelor câteva monede indiane și ele se depărtară împreună cu muzicanțiĭ. Ședeam cufundat în gândurĭ asupra ciudățenieĭ acesteĭ zile, când baiadera, care arătase spre căpitanul adormit, se 'ntoarse prefăcându-se că caută ceva ce perduse. D'odată sări lângă mine, îmĭ șopti numele luĭ Rowley la urechĭ și-mĭ vârî în mână un bilet. Dispăru maĭ înainte ca să-mĭ fi venit în fire din surpriza ce-mĭ produsese. Ascunseĭ repede biletul și pentru că căpitanul dormea adânc, mă depărtaĭ încetineĭ și mă duseĭ sub bolta de viță deasă și umbroasă. Acolo singur și la adăpost, desfăcuĭ biletul. Era de la Rowley și-mĭ spunea că totul e pus la cale cum nu se poate maĭ bine. Diseară când — după cum ne așteptam — căpitanul va cădea bea mort și va dormi buștean, eŭ să fiŭ la ceasul 11 punct, c'un pachețel cât maĭ mic posibil din ceea ce aveam maĭ bun și maĭ de trebuință, la poarta hoteluluĭ, unde mă aștepta un culis. Dacă va pronunța cuvântul Rowley, să mă 'ncred în el făr'de frică. El mă va conduce la locul unde aveam să-l întâlnesc pe Rowley.

„Scrisoarea mă impresionă atât de puternic, în cât mă apucă un fel de tremur. Fu mare noroc că somnul adânc al căpitanuluĭ îmĭ dete timp să mă reculeg și să îmĭ reiaŭ locul lângă el. Aci iar începuĭ să mă gândesc la cele ce-mĭ spusese el. Vorbise vinul, e drept, nu el, dar își dedese pe față fundul sufletuluĭ și-mĭ arătase foarte lămurit ceea ce ne aștepta, pe Rowley și pe mine. Și când astfel de sentimente îl însuflețeaŭ, ușor ar fi putut o faptă, cât de nevinovată, să-l ațâțe și maĭ mult ura și să-l facă să făptuiască cea maĭ înfiorătoare crimă, dacă i-ar fi venit gust.

„Abia acum îmĭ dăduĭ seama cât de întemeiat era pasul ce voiam să facem; abia acum văzuĭ că era absolut necesar să-l facem și conștiința-mĭ neodihnită se maĭ liniști. In rugăciunea mea către D-zeŭ, îmĭ ușuraĭ sufletul și-L rugaĭ să ne scape din mâinile omuluĭ, a căruĭ cruzime și sălbătecie ne amenința pe amândoĭ. Trecu mult până să mă liniștesc cu totul și să pot aștepta fără teamă ca să se deștepte căpitanul. Se trezi peste vr'o două ceasurĭ și în vremea asta arșița dogoritoare a soareluĭ era de nesuferit. Fumul vinuluĭ trecuse și odată cu el și amintirea celor ce făcuse și ce vorbise. Se uita foarte mirat la cele două pistoale ce steteaŭ dinaintea luĭ pe masă și mă 'ntrebă de odată cine le-a pus acolo.

„Foarte liniștit și stăpân pe mine, îĭ aduseĭ aminte că le scosese singur din buzunar și le pusese pe masă. Se uită la mine cu o privire ascuțită, pătrunzătoare. Văzând însă că eŭ o suportam foarte liniștit, dete din cap indispus, vorbi puțin de arșița dogoritoare și dete fuga în casă, unde-l urmaĭ și eŭ.

„Atât în sălile hoteluluĭ cât și pe străzĭ se lăsase liniștea aceea neplăcută, pe care o aduce arșița nesuferită ce se ințețise. Numaĭ câțĭ-va ofițerĭ englezĭ jucaŭ biliard într'una din sălĭ, a căreĭ întunecime abia lăsa să se vază jocul. Căpitanul se 'ntovărăși cu compatrioțiĭ săĭ, iar eŭ mă așezaĭ pe un divan în antreŭ, unde ațipiĭ îndată, căcĭ eram obosit și sleit de puterĭ și sufletește și trupește, din pricina emoțiilor prin care trecusem în ultimele ceasurĭ din ziua aceea. Vise ciudate și fioroase puseră stăpânire pe mine; eram între vis și oboseală și în urmă toate se topiră într'o singură imagine și dispărură.

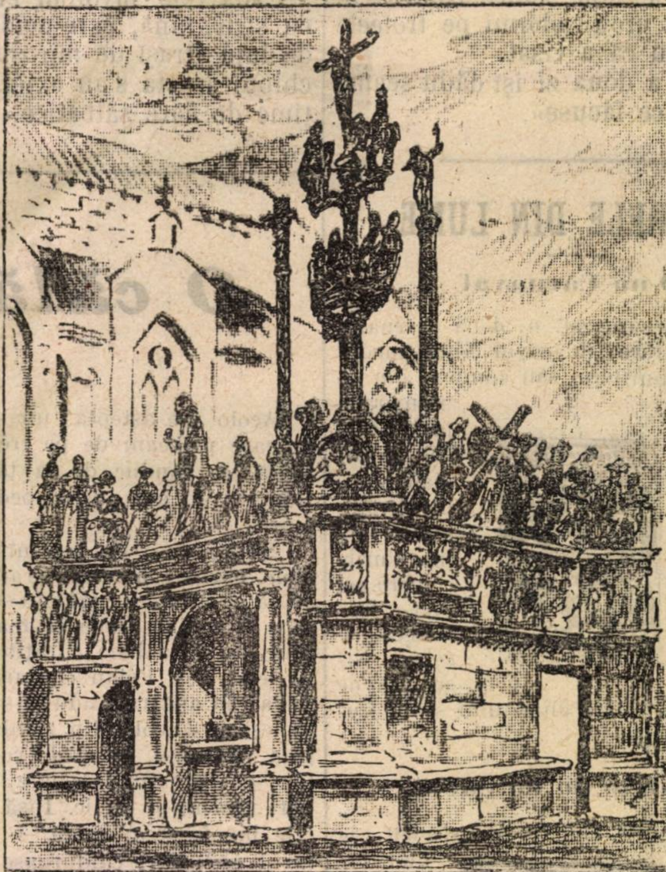
„Sgomotul servitorilor mă deșteptă. Dormisem câteva ceasurĭ și mă simțeam iar întremat. O privire în odaia d'alăturĭ îmĭ arăta pe căpitan discutând aprins cu unul din ofițerĭ. Căzuĭ iar într'o stare de toropeală, între vis și viață și adormiĭ până mă deșteptă căpitanul. Maĭ era ceva de scris și de pus la cale, căcĭ voia să plece peste patru zile. Veni pilotul, care condusese corabia din insula Sagar prin Sunderbund. Se'nvoi cu el, s'o conducă iar la larg.

„Intre acestea și multe de toate se făcuse ceasul 6 seara. Soarele se coborâse la marginea ceruluĭ. Umbrele eraŭ maĭ lungĭ și pe străzĭ reîncepuse viața zgomotoasă. Orașul, care dormise par'că somnul morțiĭ, își aduna iar puterile să profite de viață cu toată puterea. Afară zgomotul creștea mereŭ. Treceaŭ trăsurĭ, galopaŭ caiĭ. Locuitoriĭ cu dare de mână aĭ Calcutteĭ voiaŭ să-șĭ scoată din capete, acum în răcoarea seriĭ, de arșița adormitoare a zileĭ și de odată o porniră spre locurile de plimbare.

„Mă cuprinse un fel de groază, când căpitanul îmĭ spuse că vrea să meargă

CRUCI ȘI CALVARURI

Finister, așa de bogată în costume,

Calvarul din Plugastel

în mobile frumoase, în serbărĭ religioase urmate de petrecerĭ profane, posedă de asemenea o splendidă bogăție de piatră pe care arta sculptorilor și architecților săĭ a știut să o scoată din solul de granit.

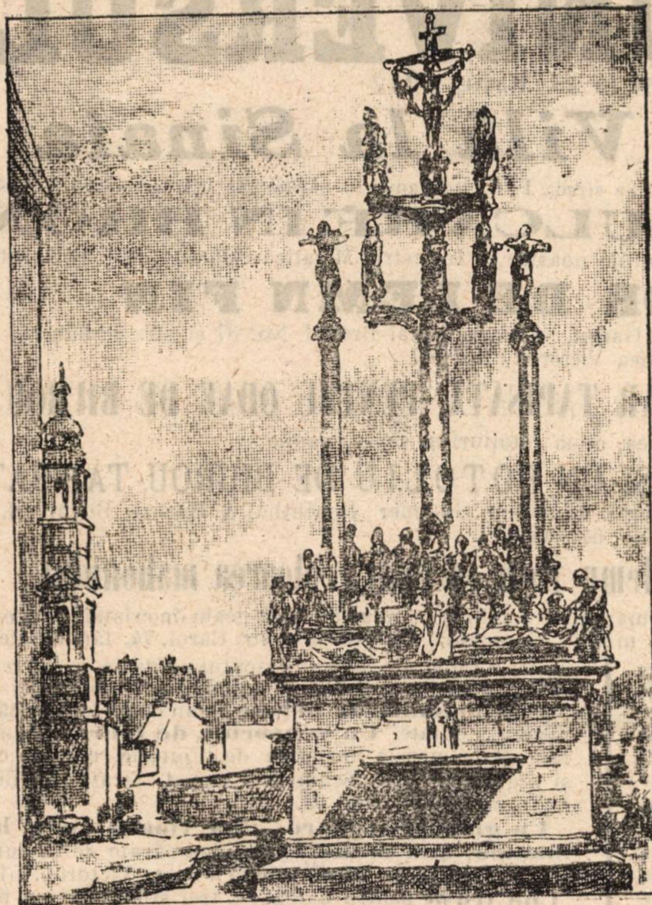
In această țară favorizată n'aĭ de cât să te osteneștĭ puțin spre a găsi materiĭ excelente pentru zidăriĭ tarĭ și lucrărĭ de artă.

Astfel Bretonul după bisericĭ, construi monumente, arcurĭ de triumf,

calvare, toate minunĭ de frumuseţe. Nu există turist care să nu fi văzut în Bretania de jos cel puţin unul din aceste calvare celebre.

sonagiĭ grupate în scene şi reprezentând Pasiunea.

Invârtindu-te în jurul monumentuluĭ găseştĭ un adevărat drum for-

Calvarul din Saint-Thégonec

Cel din Plugastel se compune dintr'o zidire deasupra căreia se află o numeroasă adunătură de micĭ permat din crucĭ tăiate în piatră.

Calvarul din Saint-Thégonec e maĭ puţin important.

Costea

---

pe corabie. Ne duserăm cu o barcă. Voia doar să se încredinţeze că totul era în ordine, tot echipagiul era complect şi să dea ordinul comandantuluĭ. Mulţumit căgăsise totul cum dorise, ne întoarserăm iar pe ţărm şi o luară în spre promenada cea umbroasă, locul de plimbare al Calcutteĭ, care se întinde d'alungul oraşuluĭ, până la ţărmul Gangeluĭ. Aburiĭ ce se ridică din el umezesc aerul, făcându-l foarte plăcut. Ceĭlalţĭ ofiţerĭ, cu carĭ făcuse cunoştinţă, se uniră îndată cu căpitanul şi cu eĭ maĭ veniră şi câţiva negustorĭ bogaţĭ, al căror opiŭ îl încărcase pe corabie.

„Mă ţineam la distanţa ce-mĭ impunea poziţia şi avuĭ astfel răgaz şi prilej s'admir nemăsurata bogăţie, pe care o aveaŭ pe haine femeile bogate engleze şi indiane. Orĭ cât ar fi fost însă de intelătura mult timp gândurile. Văzusem pe resant acest spectacol, nu putea să-mĭ înRowley pe bord.

„Posomorât ca de obiceĭ, şedea rezemat de balustradă şi se uita în jos, în apa Gangeluĭ, unde svârlise undiţa ca să prinză peşte. Când căpitanul se duse în cabină cu comandantul şi cu pilotul, el s'apropiase de mine şi chipul i se însenină de odată.

— „Ţi-a adus baiadera bileţelul? întrebă el încetişor şi iute.

„Spuseĭ da.

— „Ora e greşită, zise el; diseară pe la 11, chinuitorul nostru e încă în faţa sticleĭ saŭ deştept încă. Alegem miezul nopţiĭ şi vesteşte pe unul din servitoriĭ indienĭ de la hotel. Culisul a spus că-l chiamă Giafar. Cu aceste cuvinte plecă de lângă mine şi s'aşeză iar cu undiţa la locul luĭ şi eŭ, ca să nu atrag asupră-mĭ vr'o bănuială, mă duseĭ lângă roata cârmeĭ, unde mă aşezaĭ pe scaun şi-mĭ aprinseĭ pipa.

„Cum să-l găsesc pe Giafar, era grija mea; dar a fost cu totul de prisos. Când mă'ntorseĭ iar la hotel, mă duseĭ să mă plimb pe sub frumosul smochin din grădină, sub care azĭ căpitanul îşĭ deschisese inima aşa pe neaşteptate; d'odată un tânăr indian se apropie de mine şi-mĭ zise:

„Mă cheamă Giafar. Un culis, care e amicul meŭ, mi-a încredinţat totul. La 12 fiĭ gata. Am să viŭ!" Plin de veselie îĭ vârâĭ câţĭ-va rupĭ în mână şi el dispăru, mulţumind, în aleele pădureĭ din apropiere.

„Timpul prânzuluĭ — aci se obişnueşte, când la noĭ în Europa se ia cina — s'apropia. Mesele gemeaŭ sub greutatea bunătăţilor Indieĭ, nemăsurat de multe. Căpitanul mâncă zdravăn şi-ĭ trase şi maĭ zdravăn la măsea din gustoasa Maderă. Prevedeam că în curând se vor arăta semnele obişnuite, dar îşĭ ţinu firea ca nealtă dată; abia când Mihmadarul îĭ aprinse Luhaka cea scumpă şi-ĭ întinse tubul mişcător de piele de şearpe şi cu vârful de pietre preţioase, observă acea clătinare, care ştiam ce'nseamnă.

„Când pe la ora 10 jum., meseniĭ plecară saŭ se'ntoarseră în camerile lor, Giafar, care stetea aproape de mine şi mihmadarul, trebuiră să-mĭ ajute să ducem pe căpitan în odaia luĭ şi să-l aşezăm în pat, căcĭ era cu totul incapabil să se mişte singur.

— „Sahibul (Domnul) va dormi tun, zise Giafar, zâmbind şiret şi d-ta?

— „Probabil, răspunseĭ eu, căcĭ sunt foarte ostenit.

— „La ce ceas să viŭ mâine? întrebă mihmadarul.

— „După ce veĭ închide bine obloanele şi veĭ trage persienele din odaia sahibuluĭ; nuĭ nevoe să viĭ înainte de 7 dimineaţa, răspunseĭ.

„Mihmadarul zâmbi batjocoritor şi zise: „Nicĭ o rază de lumină nu pătrunde înăuntru" şi plecă. După ce acesta dispăru, Giafar îmĭ întinse o chee. „E de la uşa apartamentuluĭ sahibuluĭ, zise el; să 'ncuĭ?

(Va urma).

Trad. de **Tomescu-Putna**

CĂTRE CITITORI

Anunţăm pe cititoriĭ noştri că vom publica orĭ-ce artico'e interesante privitoare la călătoriĭ saŭ vânătorĭ, în ţară saŭ străinătate, ce ne vor fi trimese.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtieĭ, în scrisorĭ francate, vor fi adresate direcţiuneĭ **«Ziaruluĭ Călătoriilor»**, *strada Brezoianu, 11, Bucureştĭ.*

NOUILE MARI PREMII

CE SE VOR OFERI DE

ZIARUL „UNIVERSUL”

abonaţilor săĭ la 27 Maiŭ, 1912

O Splendidă Vilă la Sinaia

«Vila Maria», construită anume pentru tragerea viitoare, pe strada I. C. Brătianu, în poziţia cea maĭ splendidă din localitate.

O CAMERA DE CULCARE IN BRONZ

de mare valoare, al 7-lea dormitor furnizat pentru premiile noastre de Industria Metalică «Marcu», Bul. Elisabeta, 8

UN DORMITOR DE LEMN FIN

construit în marea fabrică de mobile de lemn Marin V. Ganea, şoseaua Mihaĭ-Bravul No. 37 şi str. Şerbănică, No. 10. Sucursala calea Victorieĭ, No. 107

UNA GARNITURA MOBILA DE STEJAR TAPISATA, PENTRU ODAE DE BIUROU

compusă din : una canapea, două fotoliurĭ şi şease scaune

UN BIUROU DE STEJAR MASIV ŞI UN FOTOLIU DE BIUROU TAPISAT

Toate acestea cumpărate de la cunoscuta Expoziţie modernă de mobile Gildener Rosenthal & Hascal, Bucureştĭ, strada Carol, No. 64, etajul I

O jumătate garnitură mobilă de lemn roşu lustruit, coloarea mahonuluĭ

entru intrare, compus din : Una canapea, 4 scaune, 2 marchize, 2 taburele, una masă cu geam de cristal. Toate îmbrăcate cu mochet frez, cumpărate de la marele magazin de mobile «Compania Americană», str. Carol, 74, lângă hotel Dacia

Un serviciu de masă pentrn 12 persoane, compus din : 12 lingurĭ, 12 furculiţe şi 12 cuţite de alpaca veritabil argintate şi bogat decorate, în cutia lor de piele imitată şi căptuşită cu mătase. **Un serviciu de vin** pentru şase persoane, compus din : una carafă şi şease pahare de cristal bacara cu monturĭ de alpaca veritabil argintate, imitând exact argintul oxidat; toate aceste obiecte puse pe o tavă rotundă tot de alpaca veritabil argintată. **Una pereche sfeşnice de alpaca**, argintate şi bogat decorate. Toate aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de ceasoarnice şi bijuteriĭ en gros şi en detail Fraţiĭ A. & I. Roller, Bucureştĭ, strada Smârdan, No. 35, etajul I.

Una pendulă de perete, de lemn lustruit, frumos ornamentată, în lungime de 87 centimetri, întorcându-se odată la 15 zile. **Una pendulă de perete**, de lemn de nuc lustruit, frumos sculptată, în lungime de 77 centimetri, întorcându-se odată la 15 zile. **Una harmonică** superioară, burduf dublu, colţurile legate, cu 21 clape şi 8 basurĭ, toate de oţel. **Un ceasornic de masă**, de lemn de stejar, representând un castel medieval, înălţime 36 centimetri, având o muzică cu două cântece naţionale. Cumpărate de la «Compania generală», Biurou de importaţiune, Bucureştĭ, strada Smârdan, No. 29, etajul I.

O bicicletă de curse «Imperial», cea maĭ cunoscută marcă engleză. **Un gramofon mare**, fără pâlnie, ultima perfecţiune, cu 6 plăcĭ marĭ marca «Inger», cântate de ceĭ maĭ bunĭ artiştĭ. **Un serviciu de lavoir de faianţă**, compus din 5 bucăţĭ. **O lampă** ultima creaţiune, model «Cometa Halley», sistem american, cea maĭ economică şi luminoasă. Toate acestea cumpărate de la cunoscutul magazin E. A. Pucker, Bulevardul Elisabeta, No. 15, sub Hotel Princiar.

O jardinieră de metal argintat, cu vas verde. **O fructieră** argintată şi aurită, cu un cornet conţinând 12 cuţite pentru fructe. Cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterie Th. Radivon, Bulevardul Elisabeta, No. 8 bis.

Una bicicletă «Naumann» de mare lux, una din cele maĭ solide şi excelente biciclete, din fabrica soc. pe acţiunĭ Siedel & Naumann din Dresda, singurele biciclete introduse în armatele germană, rusă şi turcă şi la poştele germană şi română. Reprezentant general D. Leonida Piorkowski, Bucureştĭ, str. Ştirbeĭ-Vodă, 21.

Un ceasornic de aur 14 carate, bărbătesc, frumos gravat. **O pendulă** mare de perete, frumos ornată şi **un serviciu** compus din : o lingură, furculiţă şi cuţit de argint veritabil, marcat de Stat. Toate acestea cumpărate dela cunoscutul magazin de încredere «Ceasornicăria Colţeĭ», Bucureştĭ, str. Colţeĭ, No. 31.

Una pendulă de perete lemn de stejar, cu bătae, ultima noutate. **Un ceasornic de biurou**, cumpărate de la marele magazin de bijuterie, ceasornicărie şi argintărie Jean Schmidt & Const. Stratulat, Bucureştĭ, calea Victorieĭ, 53.

Un gramofon mare, una vioară, una harmonică, una mandolină, cumpărate de la cunoscutul magazin de muzică Jean Feder, Victorieĭ, 54.

Una trusă pentru damă, cu treĭ sticluţe şi cu necesar de toaletă. **Una trusă** de manevră pentru domniĭ ofiţerĭ. **Treĭ truse** de piele fină pentru manicure. **Treĭ pulverizatoare** splendide de cristal, nichelate. **Treĭ pudriere** cu pufurile lor. **Treĭ oglinzĭ nichelate** pentru masă. Cumpărate de la cunoscuta Droguerie Princiară Const. C. Popescu, Bulevardul Elisabeta, colţ cu strada Brezoianu.

Una maşină de cusut de mână, sistemul cel maĭ nou şi **un gramofon** marca «Melodion Carmen-Sylva», de cea maĭ mare perfecţiune, împreună cu 6 plăci marca «Premier-Record», având cântece româneştĭ. Aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de maşinĭ de cusut, biciclete şi gramofoane: «Compania anglo-americană» din Bucureştĭ, strada Carol, No. 50, cu sucursale în Piteştĭ şi Câmpina.

O maşină de cusut, de familie, «Markton», perfecţionată, cumpărată de la marele magazin «Compania Markton», strada Carol, No. 38, colţ cu strada Brâncoveanu.

Alte 10 maşinĭ de cusut comandate în străinătate.

Un plug de oţel cu o brazdă, marca D. C. M. N. **Un plug de oţel** cu două brazde, marca Z. H. C. R. Ambele din celebra fabrică Rudolf Bacher, Raudnitz (Bohemia), representată în România prin marea casă de maşinĭ agricole şi industriale : Soc. în comandită Weil, Joseph & Co. succ., Bucureştĭ, str. Smârdan, 5.

Una maşină mare de bucătărie «Ideal», cu patru ochiurĭ din table de oţel, cu cazan de aramă, elegant şi solid construită, cumpărată de la cunoscuta fabrică de tinichigerie Mihail D. Botez, Bucureştĭ, calea Văcăreştĭ, 142.

2 costume de haine (saco), după măsura şi alegerea stofeĭ, carĭ se vor confecţiona de cunoscuta croitorie Jaques Grimberg, Bucureştĭ, str. Academieĭ, 25.

Un şearpe de aur (colier) pentru gât, de mare valoare. **50 casete** conţinând fie-care pudră şi săpun „Flora“, făcute anume pentru abonaţiĭ ziaruluĭ “Universul“.

Afară de acestea, toţĭ abonaţiĭ maĭ primesc gratuit un volum din **«Memoriile Regeluĭ Carol I al Românieĭ**, saŭ un volum din cărţile ce apar în editura ziaruluĭ „Universul“ tipărite anume pentru abonaţĭ.

Preţurile de abonament sunt aceleaşĭ : **Pentru un an leĭ 18 ; pe 6 luni lei 9,15 ; pe 3 luni lei 4,65.**

Anul XIII.—No. 778 5 Bani în toată ţara 5 Miercuri, 4 Aprilie 1912

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ŞI AL INTÂMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI — Lei 2.60 pe an în toată ţara

Redacţia şi Administraţia — No. 11,—STRADA BREZOIANU,—No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR — Apare odată pe săptămână, Marţea

Epavele, teroarea mărilor. — (Vezi pag. 5600).

EPAVELE, TEROAREA MĂRILOR

Oceanele care ne oferă atâtea spectacole stranii, nu prezintă nicĭ una maĭ dramatică ca vederea uneĭ evape,— rămăşiţe de vapoare — perdută în voia valurilor.

E o scenă nu numaĭ plină de tristeţe sfâşietoare, dar care evocă în noĭ miĭ de pericole la care sunt expuse celelalte năvĭ.

In mersul săŭ tăcut, ea e teroarea oamenilor măreĭ din toate ţările, căcĭ contra eĭ orĭ-ce ştiinţă marină e neputincioasă.

Lumina farelor, amestecul fluerelor anunţă apropierea pământuluĭ; apropierea uneĭ nave de asemenea e trădată prin o mulţime de semne; chiar icebergiĭ se trădează prin lumina spectrală şi prin frigul din atmosferă care îĭ înconjură.

Epava singură, rămâne mută, nelăsând, din nenorocire, să se ghicească prezenţa sa de cât atuncĭ când e prea târziŭ ca să maĭ poată fi evitată.

Ea ne inspiră oroare şi cu toate acestea e plină de o melancolie sombră, care deşteaptă în noĭ sentimentul mileĭ, căcĭ fie-care din aceste irămăşiţe e legată o istorie dureroasă de suferinţe înspăimântătoare, de eroism şi de moarte.

Nava „Florenţa-E-Edget", înapoindu-se din Noua Scoţia la Buenos-Ayres, cu o încărcătură de lemne şi având un echipaj de zece oamenĭ, afară de căpitan şi tânăra sa soţie, în urma uneĭ furtunĭ întâmplată la 17 Septembrie 1902, fu pătrunsă în fundul eĭ de apă. Gândul ca să fie salvată, ar fi fost o nebunie. Naufragiaţiĭ, cu toate acestea, avură această idee şi luptară eroic contra imposibiluluĭ timp de douăzecĭ şi opt de zile, refugiindu-se în sfârşit într'o barcă şi luând cu eĭ numaĭ pâine şi apă. Ajungând după unsprezece zile de suferinţă, muritorĭ de foame şi de frig în insulele Sub-Vânt.

Rămăşiţele vasuluĭ se află prinse şi astăzĭ în marea Sargaselor.

Unele din aceste epave, incendiate aproape în întregime, resistă puţin tempestelor, dar sunt altele carĭ parcurg distanţe colosale înainte de a dispare definitiv.

Unul din aceste exemple e al naveĭ engleze „Fany-F. Walston". Părăsită de echipagiul săŭ în 1891 aproape de Charlestown, străbătu Atlanticul, rătăci timp de un an şi se înapoiă spre Statele-Unite. In 1892 fu zărită lângă capul Hateras şi în 1894, adică după treĭ anĭ de la naufragiŭ, dispăru în fine.

Nava americană *Fanni-E. Wolsten* avu un record maĭ straniŭ încă.

Ea pluti patru anĭ pe suprafaţa apelor neparcurgând de cât 5.115 mile marine. Fusese părăsită la capul Hateras şi regăsită în curentele Gulf-Stream. O furtună o duse în marea Sargaselor unde rămase timp de douĭ anĭ.

Maĭ târziŭ fu văzută pe coastele Florideĭ, ale Virginieĭ, New-Jersey, unde se sfărâmă în sfârşit complect : ea fusese semnalată de 44 nave, în timpul curseĭ sale nebune.

Celebrul „*Vasul-Fantomă*", care a inspirat pe atâţea scriitori, nu e o născocire.

Acum vre-o cincĭ anĭ, o navă care trecea prin paragele capuluĭ Horn, zări o altă navă din New-Bedford prinsă în gheţele unuĭ iceberg.

Aceeaşi aventură se întâmplă vaporuluĭ de pescuit „Albion" în 1893. Când fu descoperită epava acestuĭ vapor destinat pescuituluĭ de foce, ceĭ de faţă avură un spectacol cât se poate de straniŭ : la cârmă se afla căpitanul, mort îngheţat la postul săŭ şi cu ochiĭ săĭ fără viaţă scruta parcă încă orizontul!...

Există o mulţime de alte epave, păstrătoare de secrete misterioase, carĭ nu vor fi nicĭ odată desvăluite.

Unul din cele maĭ curioase e acela întâmplat pe nava „Maria Celesta", în plin Atlantic. „Maria Celesta" plecase din New-York în 1887 cu destinaţie pentru Europa, având un echipagiŭ de 13 persoane, contându-se şi soţia împreună cu un copil al căpitanuluĭ.

După vre-o cincisprezece zile, o barcă engleză îl zări în plin Atlantic. „Maria Celesta" părând părăsită, căpitanul englez se urcă pe bord şi rămase încremenit de ordinea aflată.

Toate se aflaŭ la locul lor, până şi mâncarea marinarilor servită în gamelele lor, şi în cabina căpitanuluĭ o rochiţă de copil se afla încă pe o maşină de cusut, aşa cum soţia căpitanuluĭ o lăsase în momentul când lucra.

Baniĭ se aflaŭ într'o casă de banĭ, şi într'un registru eraŭ notate lucrurĭ cu data de 48 ore maĭ înainte. Nicĭ urmă de luptă, de sânge, care ar fi arătat că aŭ fost atacaţĭ, şi cu toate acestea 13 persoane dispăruse după bord!

Cum ? Pentru ce pe acest timp liniştit? cu toate cercetările guvernuluĭ Statelor-Unite, nu s'a putut deslega această enigmă.

La cârmă se afla căpitanul mort îngheţat la postul săŭ.

C. Arghir.

Arabia străbătută pe bicicletă

Sunt călătorii care spre a le întreprinde, te expuĭ la pericole marĭ. Intr'unul din aceste „raidurĭ" îndrăzneţe s'a ilustrat un tânăr şi energic ofiţer englez, locotenentul E. Noel.

El a străbătut Arabia singur pe bicicletă, de la Mediterana până la golful Persic.

Locotenentul Noel n'a făcut acest drum în urma uneĭ prinsorĭ, ci din simplă necesitate.

După un concediŭ de câteva lunĭ petrecute în Englitera trebuia să-şi ajungă regimentul în Indiĭ, dar în ultimul moment se afla fără banĭ spre a se imbarca pe vapor. De un caracter hotărât, nu esită nicĭ un moment. Trebuia cu orice preţ să se afle în Indiĭ. După multă gândire se hotără să facă această călătorie pe bicicleta sa. Excelent ciclist, nu se îndoi nicĭ un moment că va duce la bun sfârşit planul săŭ, realizând în acelaş timp o economie mare.

Locotenentul Noel trebuia să-şi ajungă regimentul la 25 Noembrie. La 10 Octombrie părăsi Londra având un paşaport în toată regula, un revolver şi un sac mic conţinând minimum de obiecte necesare pentru o călătorie aşa de lungă. In curând ajunse în Franţa.

Treĭ zile după plecarea sa, sosi în Sicilia. De acolo trecu în Catana pe un vapor italian. Schimbând vaporul la Smirna, sosi în Alexandreta de unde voia să pornească spre a străbate Arabia. Consulul englez îl sfătui să ia cel puţin un „zaptiş" ca tovarăş de drum, dar ciclistul nostru nu-şi putea permite un asemenea lux. Fără să piardă un moment, porni pe drumul Bagdaduluĭ.

Soarele era arzător şi drumul pietros. Când trecu de lacul Otioş, drumul deveni aproape inpracticabil. Indrăzneţul ciclist nu se dădu bătut şi lăsă şoseaua pornind peste câmp. Seara trebui să se culce în aer liber, înfăşurat într'un plet, după o masă destul de simplă.

A doua zi ajunse în Alepo încântat că mersese aşa de repede. Consulul britanic îĭ răci puţin entusiasmul.

Dacă te încăpăţânezĭ să mergĭ fără escortă pe un drum aşa de puţin sigur, eŭ nu maĭ răspund de nimic. In fiecare zi ni se raportează omorurĭ săvârşite de bandiţi.

— Voiŭ continua, răspunse locotenentul Noel, pentru că nu pot face altfel.

Ofiţerul se conducea după busolă şi acest mijloc reuşi perfect. Ciclistul înainta repede, întâlnind uneorĭ câte o mică caravană, semănând în drumul săŭ mirare şi chiar frica. Ajungând pe marginea Eufrateluĭ într'un

campament de nomazi, produse o sensație așa de mare cu „minunatul său animal" în cât arabii se prosternară, scoțând strigăte:

„Mashaa Alah! Mashaa Alah!"

In satul Deir-El-Zor i se spuse că drumul de aci înainte era plin de briganzi.

De aci încolo aventurile începură să curgă. Inconjurat de o mulțime ostilă, într'un mic sat, cu mare greutate putu să-și salveze bicicleta. Unul îi fură pălăria, altul sacul și numai prin intervenția șefului satului scăpă teafăr din mâinile lor.

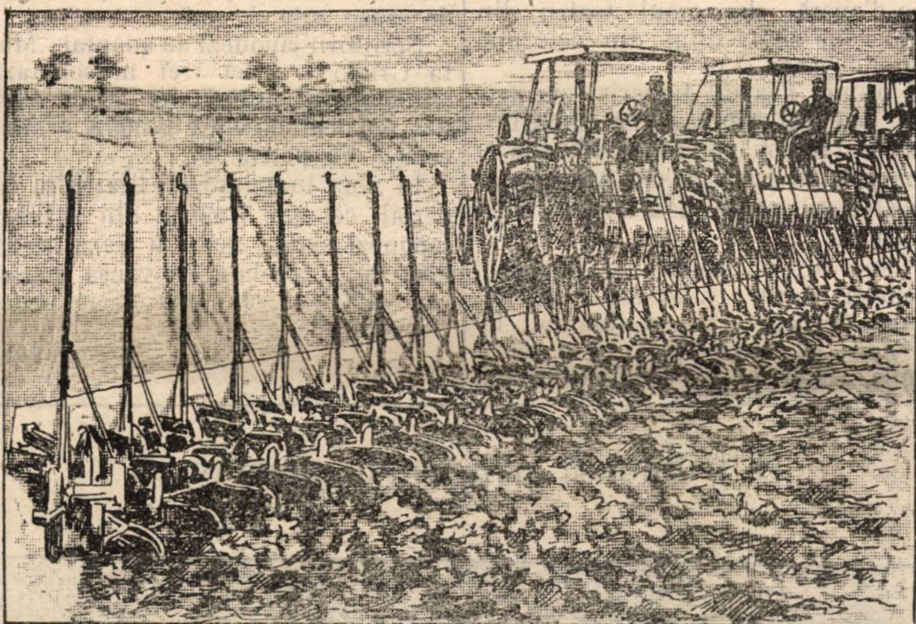
De aci înainte ofițerul se feri mai mult, evitând pe aceia care îi întâlnea. Avu însă în urma sa o mulțime de fanatici care îl urmăreaŭ. Unul mai ales, îl urma de aproape. Noel cunoștea boxul. Cu o lovitură sdravănă trimise pe Arab să muște nisipul.

Ceilalți se opriră. A patra zi întâlnind un călător care venea din Bagdad, aflâ de la el că vaporul pe care conta să se îmbarce pleca Luni dimineața. Aceasta însemna peste patru zile. Atunci hotărâ să călătorească ziua și noaptea ca să ajungă la timp. Avu norocul să facă partea cea mai periculoasă a călătoriei, în tovărășia unui călător englez care era întovărășit de cinci soldați. Veștmintele sale eraŭ într'o stare de plâns și fu silit să-și procure dintr'un magazin un burnuz și un turban.

Imbrăcat astfel, își continuă drumul și se prezintă într'o Duminecă seara la consulul din Bagdad după ce-și împlinise îndrăzneața sa călătorie în timpul pe care îl fixase.

Doru.

Un plug uriaș cu aburi

Pe câmpul de încercare al universității din Lafayette, Statul Indiana (America de Nord), s'au făcut probe cu un noŭ plug de aburi, după cum se vede în ilustrația de mai sus.

Acest plug uriaș se compune din 50 de pluguri, legate între ele și mânate de trei motoare cu ulei. Intr'un răstimp de 10 minute s'a putut ara un hectar de pământ.

VOTIAKII ȘI CEREMIȘII

Imensul imperiu rus are cele mai ciudate populațiuni. Intre multe triburi și tipuri cari îl populează, Ceremișii sunt așezați în partea nord-vestică a guberniei Kazan, prin Urali și prin gubernia Ufa.

Votiakii se zice că aŭ venit din Asia, prin secolul al IV-lea al erei creștine. Cea mai mare parte dintre ei aŭ rămas păgâni, totuși sunt și alții botezați.

Cel mai mare zeu al Votiakilor este zeul cerului, Inmar. Ei mai aŭ și zeii pădurilor Nules, Iaurta și Pales, un zeŭ al apelor Vumurt, un zeu al casei Busturgan.

Locuitorii se roagă zeului Inmar în acești termeni: „Mare și vechiŭ zeŭ, poporul tăŭ te roagă; ți-a adus pâine, lumânări, bere, miere și animale. Poporul tăŭ s'a adunat sub acest copac. Iubește-ți poporul tăŭ, și primește-i rugăciunea lui. Zeule, dă viață poporului tăŭ, dă-i animale, dă-i pâine; după pâine dă-i bani ca să-și poată plăti birurile; după bani dă-i noroc la vânătoare. Țarului alb, dă-i viață lungă precum și tuturor cari adunați aci, te rugăm și-ți aducem daruri".

In grădina ce înconjoară orice casă, se găsește în totdeauna o colibă de lemn cu o singur ușă de intrare, fără ferestre, având în acoperiș o gaură pe unde iese fumul. In interior este o vatră, d'asupra căreia e o căldare atârnată de un lanț. Acest lanț este sfințit și apără de boli.

Cultul Votiakilor nu se mărginește numai la rugăciuni, acest popor păgân mai face și sacrificii în care se varsă sânge. Se omoară animale și poate se fac chiar sacrificii omenești, dar aceasta nu se cunoaște.

Sacrificiile de animale se fac fie în mijlocul pădurilor, fie în casele de care am vorbit mai sus. Aceste ceremonii sunt pentru asistenți pretextul unei sărbători. Bătrânii îndeplinesc slujba de *caimacani* (preoți). Se sacrifică rațe, oi, berbeci, mânji și viței.

Obiceiurile acestei sacrificări prezintă oare-cari variații. Regulele principale constaŭ în luarea sângelui, în tăerea capului, în felul de a scoate plămânii și inima victimei; ficatul nu joacă de cât un rol secundar.

Un Votiak povestește că într'o zi de Sf. Mihail, în pădurea Keremet consacrată spiritului rău, o familie a făcut rugăciuni unei rațe. Sacrificatorul deschise corpul pasărei și-i scoase intestinele. Apoi se arse capul animalului pe un rug și restul se fierse pentru a-l mânca.

Acelaș individ a avut ocazia de a asista într'o colibă de lemn la sacrificarea unui taur. Se pare că taurii nu se sacrifica de cât în pădurile sfințite.

Se spintecă animalul de la cap la coadă în lungul șirei spinărei, apoi se scoate tot ce e în pântece și în piept.

Toate aceste sacrificii se fac în prezența celor mai religioși din sat, dar se pare că bunătățile zeului nu se resfrâng de cât asupra familiei căreia îi aparține casa în care s'a făcut jertfa.

Caracterul acestor ceremonii și misterul cu care sunt înconjurate, aŭ sugerat ideea că Votiakii ar fi capabili de a face sacrificii omenești. Unii pretind că Votiakii sacrifică la fiecare douăzeci și saŭ patruzeci de ani, câte un om.

Un fapt recent a atras atenția asupra acestor sacrificii omenești. In 1899 s'a judecat pentru a treia și ultima oară, un proces criminal intentat Votiakilor din Multana, acuzați că aŭ jertfit oameni zeilor lor păgâni. In cele din urmă aŭ fost achitați.

Iată faptele:

La 6 Maiŭ 1885, o țărancă trecând printr'o pădure, a găsit în drum cadavrul unui om fără cap. In jurul lui nu era nici o urmă de sânge, numai gulerul cămășei avea câte-va picături. Victima era îmbrăcată ca țăranii. S'a observat că fâșiile de pânză cari țin loc de ciorapi și galenții eraŭ puși în urmă. Lipsa urmelor de sânge și dezordinea vestmintelor, mai ales a încălțămintei făcură să se crează că omorul nu s'a petrecut în acelaș loc.

Victima era un cerșetor de o constituție atletică. S'a constatat că trunchiul, organele interne și membrele conțineaŭ foarte puțin sânge și că vinele cele mari eraŭ goale de tot. Tăetura gâtului era netedă și dreaptă, și trebue să se fi făcut cu un cuțit care tăia bine și care a fost plimbat de jur împrejurul gâtului.

O deschidere largă pe piept arăta tăe-

tura a cincĭ coaste din partea stângă şi patru din cea dreaptă. Stomacul era intact, dar inima şi plămânii lipseaŭ. Aceste părţĭ interne păreaŭ a fi fost desfăcute cu multă îngrijire şi scoase după moarte.

Din examenul cadavruluĭ se putea conchide că această crimă fusese comisă cu un scop religios saŭ superstiţios. Lipsa unor părţĭ din corp precum şi aceea a sângeluĭ se presupuse că aŭ voit să aducă zeilor o jertfă în care părţile interne şi sângele eraŭ de absolută nevoe.

Maĭ multe indiciĭ făcură ca supoziţiile să cadă pe un ţăran precum şi pe compliciĭ săĭ; unul care îndeplinea funcţiunea de preot şi altul care îĭ servea de ajutor.

In timpul desbaterilor, carĭ fuseră foarte lungĭ, opiniunea rămase împărţită din cauza depoziţiilor contradictoriĭ a celor douĭ savanţĭ experţĭ, d. Smirnof profesor la Universitatea din Kazan şi d. Kuznetzof, bibliotecar la Universitatea din Tomsk. Şi unul şi altul sunt reputaţĭ pentru cunoştinţele lor aprofundate asupra acestor populaţiĭ.

D. Smirnof a găsit în legendele şi tradiţiunile Votiakilor vorbindu-se de sacrificiĭ omeneştĭ, şi a spus că se maĭ pot întâmpla şi azĭ. El a vorbit de spiritele rele numite *chius* şi *iuis*, adică aceĭ carĭ mănâncă şi beaŭ şi de *kulem ubirakh*, adică morţiĭ carĭ beaŭ sângele omenesc.

Decĭ, după profesorul Smirnof, faptul sacrificiuluĭ omenesc ar fi fost posibil. Starea cadavruluĭ avea după el toate indiciile caracteristice victimelor sacrificate de Votiakiĭ păgânĭ.

Expertul se sprijinea asemenea pe unele depoziţiĭ ale unor martorĭ destul de curioşĭ. Astfel, unul din eĭ, în timpul carnavaluluĭ din 1885, a auzit pe un alt Votiak spunând în termeniĭ următorĭ un vis ce-l avusese: un zeŭ îĭ anunţase că trebue să se roage, adică să facă o jertfă omenească pentru ca să scape comuna de foamete şi de bolĭ.

Un alt expert, d. Vereşaghin, a negat posibilitatea sacrificiilor omeneştĭ la Votiakiĭ.Profesorul Kuznetzof care a studiat populaţiile finice a fost de acelaş aviz.

De altmintrelea locuitoriĭ din Multana aŭ fost achitaţĭ. Noĭ nu-ĭ putem declara culpabilĭ, dar nicĭ inocenţĭ.

Ceremişiĭ aŭ obiceiurĭ carĭ se aseamănă mult cu ale Votiakilor. Eĭ sunt foarte numeroşĭ în gubernia Viatka. Uniĭ s'aŭ botezat, alţiĭ aŭ rămas în perfectă stare de păgânism.

Căsătoria se face la eĭ prin furt. Logodnicul soseşte în troică, aruncă un şal peste fată şi o aduce în casa unuĭ fruntaş. Acolo, familia şi invitaţiĭ chefuesc toată noaptea. Cântă bătând din palme, apoĭ joacă.

Credinţele Ceremişilor se aseamănă mult cu ale Votiakilor.

Pentru sărbătorile Paşteluĭ, pe carĭ le numesc *Keremet*, eĭ fabrică un fel de bere şi o plăcintă mare. După ce aŭ încălzit soba, se duc la bae şi apoĭ se îmbracă cu hainele cele maĭ nouĭ. Strânşĭ în jurul sobeĭ îşĭ trec din mână în mână un vas de lemn pe care-l umple fiecare la rândul său cu bere şi-l varsă în sobă. După aceasta, femeĭ şi bărbaţĭ se pun la masă.

Acest obiceiŭ al Paştilor este la fel cu acela al Votiakilor făcut în vremea secerişuluĭ.

Şi câte alte obiceiurĭ barbare sunt la aceste popoare! Ne-ar trebui paginĭ întregĭ ca să le descriem.

Sereno.

NOUL TEATRU DIN KIOTO

In imperiul soareluĭ, în Kioto, s'a construit un teatru care e model de eleganţă şi comoditate.

Cu geniul imitaţieĭ care îl posedă în cel maĭ înalt grad, japoneziĭ aŭ voit să reunească toate avantajele pe carĭ le pot reuni teatrele noastre occidentale, japonizând în urmă totul.

Unul din ceĭ maĭ celebri architecţĭ japonezĭ fu trimis în Europa şi America şi timp de patru anĭ acest constructor zelos a vizitat toate teatrele cu reputaţie, notând avantajele şi defectele şi înapoindu-se în patria sa, dornic de a ridica cel maĭ frumos teatru din lume la Kioto.

Nu putem zice că lucrarea sa e un capo-d'operă, dar noul teatru din Kioto e de sigur unul din cele maĭ splendide care există.

E numit Teatrul Imperial şi a trebuit treĭ anĭ până să fie construit. El a costat douăsprezece milioane şi jumătate; în Europa saŭ America ar fi costat cel puţin douăzecĭ şi cincĭ milioane.

Scena are o lărgime de douăzecĭ de metri. Sunt o mie şeapte sute de locurĭ; fie-care scaun e ajustabil, fie în fotoliŭ pentru străinĭ, fie în genul japonez. Porţile de fier se deschid singure în caz de incendiŭ şi gurile de apă funcţionează automatic.

Dar acest teatru construit în stil străin, va trebui să rămâe un educator naţional, în care că nu se joace aproape de loc piese străine. De altfel publicul japonez nu le-ar primi. Altădată între tradiţionıştiĭ carĭ nu voiaŭ decât drame naţionale şi moderniştiĭ carĭ consimţeaŭ să vadă şi repertoriŭ străin, isbucneaŭ scandalurĭ sângeroase. Sabia juca rol însemnat şi cele două părţĭ se loveaŭ mortal.

Astăzĭ e interzis japonezilor să intre în teatru cu sabia.

In teatrul imperial din Kioto se va juca înainte de toate, ,,No". ,,No" e o combinaţie de muzică, dansurĭ, dialogurĭ; dar e maĭ întâĭ o dramă naţională. In capitala Japonieĭ există o trupă care are un repertoriŭ de 250 ,,no". Actoriĭ fac parte din această trupă din tată în fiŭ.

Teatrul japonez posedă de asemenea repertoriul săŭ de comediĭ naţionale. Familiile Chomyo, Saghi, Idzumi, Ohkura joacă aceste comediĭ de şease sute de anĭ.

Scriitoriĭ japonezĭ au adaptat ,,Monte Cristo", ,,Ceĭ treĭ muschetarĭ", ,,Inconjurul lumeĭ în 80 de zile", dar poporul japonez preferă dramele eroice din patria lor.

In ziua inaugurăreĭ Teatruluĭ Imperial, cel maĭ ilustru din scriitoriĭ japonezĭ scrise această frază semnificativă: ,,Trebue ca vocea mare şi renovată din Japonia să minuneze Occidentul".

Alg.

O frumoasă pălărie de primăvară

Această frumoasă pălărie, care este împresurată de anemone artificiale, împodobeşte capul uneĭ doamne din Londra. Pălăria are un diametru pe douĭ şi jum. metri şi cântăreşte zece funţĭ englezĭ.

Suverani bizari

— —

A cunoscut cineva pe regele Cocotierilor? Cred că nu. Cu toate acestea a existat și a murit de curând la Ventur, în insula Wight, unde venise să-și restabilească sănătatea sdruncinată.

Era una din acele figurĭ curioase de monarhĭ aventurierĭ.

Majestatea Sa Ross II era în etate de șease-zecĭ și opt anĭ, și istoria regatuluĭ său merită să fie povestită, căcĭ ea amintește în unele părțĭ anume paginĭ din *Robinson Crusoé*.

Insulele Cocotiere, care se maĭ numesc și insulele Keeling, sunt formate în oceanul Indian la 1200 kilometri de Java, dintr'un grup de douăzecĭ și cincĭ insule micĭ de coraliu.

In anul 1825, un explorator Scoțian, cu numele de Cluni Ross, le descoperi și găsindu-le neocupate, proectă să le colonizeze.

El se înapoe în Scoția unde adună o mulțime de compatrioțĭ cărora le plăceaŭ aventurile și care consimțiră să-l urmeze.

Se înțelege bine disperarea luĭ Ross care ajungând în 1827 în insulele Cocotiere, găsește aceste ținuturĭ ocupate de un alt aventurier, Alexandru Har, care le luase în stăpânire împreună cu două sute de sclavĭ care îĭ fusese dăruițĭ de rajahul din Bandju.

Ross, cu un curaj nespus, se hotărâ să lupte contra rivaluluĭ său. El debarcă cu tovarășiĭ săĭ și declară războiŭ luĭ Alexandru Har.

Acesta fu părăsit de sclaviĭ săĭ carĭ jurară credință Majestățeĭ Sale Ross I.

Har învins, se înjunghie și muri.

Ross I după o domnie pacinică de douăzecĭ și șeapte anĭ, muri în 1854, lăsând coroana moștenitoruluĭ presumptiv, fiul său.

Cluni Ross al II-lea care muri la Ventur, se urcă pe tronul strămoșilor săĭ și-l ocupă până în zilele noastre.

Se zice că acesta a fost un rege tot de odată despotic și bun. El interzise pe teritoriul său toate jocurile de noroc și declară un războiŭ strașnic contra viciilor de orĭce fel.

In fericitul regat al Cocotierilor nu există agențĭ de poliție saŭ jandarmĭ, locuitorii ținând buna ordine în țară. Majestatea Sa Ross II era singurul judecător.

Un alt aventurier fu celebrul Mari I, regele Sedaguluĭ.

Teritoriul liber Sedang se află între Cambodge și Anam.

Mari, vizitând într'o zi Extremul Orient, se aflã fără să știe cum printre Sedangi, popor cu obiceiurĭ pacinice.

Atuncĭ îĭ veni ideia să se facă regele lor fiind recunoscut și de Franța sunt protectoratul căreia se puse el și cu supușiĭ săĭ.

Noul rege luând concediŭ de la poporul săŭ pentru câtva timp, se duse în Saigon, unde făcu cunoștință cu douĭ aventurierĭ.

Unul din eĭ purta un nume mare și luase în căsătorie pe o bogată moștenitoare americană; celalt, în timpul campanieĭ ruso-japoneze, fu foarte compromis într'o afacere de contrabandă de arme de războiŭ.

Numele mare al primuluĭ aventurier plăcu regeluĭ Sedanguluĭ care îl numi primul săŭ ministru, în vreme ce pe al doilea îl numi ambasadorul săŭ pe lângă guvernământul Republiceĭ franceze.

Această misiune plecă din Saigon spre Franța în 1885. In timpul călătorieĭ, se creiă ordine, decorațiunĭ, ale căror brevete în alb fură chiar imprimate la debarcare în Marsilia.

Când se înapoie în Sedang, găsi schimbărĭ marĭ, căcĭ în lipsa sa, poporul scuturase jugul acestuĭ străin și puțin lipsi să nu fie masacrat.

El muri mizerabil la Saigon.

Blaz

CĂTRE CITITORI

— —

Anunțăm pe cititoriĭ noștrĭ că vom publica orĭ-ce articole interesante privitoare la călătoriĭ saŭ vânătorĭ, în țară saŭ străinătate, ce ne vor fi trimese.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtieĭ, în scrisorĭ francate, vor fi adresate direcțiuneĭ **«Ziaruluĭ Călătoriilor»**, *strada Brezoianu, 11, Bucureștĭ.*

TIPURI DIN TIBET

Un fruntaș tibetan cu familia sa

Călugărițe tibetane la rugăciune

W. OERTEL

O călătorie în India

— Urmare —

„Consimţiĭ. Se strecură pân'la uşe, o închise binişor pe dinafară, scoase cheia din broască şi întinzându-mi-o: „asvârl-o în Gange, zise el, s'o înghită vr'un aligator".

„Deĭ fuga în odaia mea şi-mĭ făcuĭ legăturica cât putuĭ de mică, o dăduĭ luĭ Giafar, care plecă cu ea. Când bătu 12, era din noŭ în odaie la mine. In casă era o linişte ca de mormânt, pe stradă d'asemenea; nu se auzea de cât plescăitul valurilor Gangeluĭ, izbindu-se de pântecele vaselor ancorate. Ţinându-mĭ ghetele în mână, mă furişaĭ d'alungul gangurilor în urma indianuluĭ, aĭ căruĭ paşĭ eraŭ uşorĭ ca de umbră; părea că pluteşte d'asupra pietrelor. Ajunserăm la poartă nebăgaţĭ în seamă. Auzeam cum mi se bătea inima. Luă pachetelul meŭ dintr'un coş ce era acolo. Deschise uşa fără să se facă zgomot. Afară văzuĭ culisul. Iĭ dete pachetul. Imĭ puseĭ ghetele, deteĭ un bacşiş gras luĭ Giafar şi îndată hotelul rămase în urmă'mĭ ascuns de umbra nopţeĭ.

„La un colţ de stradă zărirăm o umbră neagră. Culisul scoase un mic ţipăt şuerător, la care primiĭ acelaş răspuns şi după o clipă, Rowley îmĭ strângea mâna cu putere. Culisul luă şi pachetul luĭ şi fără să scoaţă un cuvânt dederăm fuga la port.

„Indată ieşirăm din umbra caselor, care în această parte a oraşuluĭ sunt maĭ singuratice; dar pomiĭ ce mărgineaŭ bulevardul, care ducea la port, ne ocrotiră cu umbra lor. In sfârşit, după un marş repede de vr'o 2 mile engleze, zărirăm umbra neagră a uneĭ corăbiĭ, ce era ancorată în fluviŭ. După ce culisul îşĭ luă plata, o donie ne luă în primire şi ne duse pe bordul corăbieĭ, plină de pelerinĭ, ce mergeaŭ spre Hurdwar.

„Pilotul ne primi prieteneşte, ne arătă saltelele destinate nouă, sub un fel de ascunzătoare, împinse apoĭ nişte baloturĭ de marfă în faţa deschizătuliĭ şi mişcarea corăbieĭ, precum şi cântecul minunat de monoton al pelerinilor ne spuse că corabia şi-a reluat drumul, în bătaia vântuluĭ favorabil, ce-ĭ umfla pânzele. Pe noĭ însă ne cuprinse un somn adânc, întremător, după ce maĭ întâĭ îĭ împărtăşi luĭ Rowley pe scurt cele ce crezu de cuviinţă, în ceea ce privea sentimentele exprimate de căpitan, şi după ce mă recomandaĭ, pe mine şi pe Rowley, Domnuluĭ, în rugăciunea mea.

„A doua zi dimineaţă, comandantul corăbieĭ — un indian cu înfăţişarea de om dibaciŭ şi experimentat, intră în ascunzătoarea noastră ca să ne aducă dejunul, ce constă din smochine, tamarine şi alte fructe proaspete. Ne linişti cu totul în privinţa discuţieĭ pelerinilor, spunându-ne râzând, că a stârnit mila lor pentru noĭ, prevestindu-le — încă înainte d'a veni noĭ pe munte, un basm aventuros, ca şi cum am fi urmăriţĭ şi siliţĭ să fugim. Puteam fi siguri că nicĭ unul nu mă va trăda. Deşi aceste cuvinte ne linişitiră întru câtva, eram totuşĭ departe d'a nu duce nicĭ o grije, ba chiar crescu maĭ mult spre seară, când corabia ancoră lângă un sat şi toţĭ pelerinii se deteră jos, ca să-şĭ facă rugăciunea într'o pagodă din apropiere, acolo, pe ţărmul Gangeluĭ şi să facă baie în apa luĭ sfinţită, un mijloc răcoritor, la care însă prevederea ne sfătuia să renunţăm.

„D'abia eşiseră pelerinii din pagodă şi sfârşiseră cu mulţimea de ceremoniĭ ce însoţesc spălarea lor în fluviu şi se pregăteaŭ s'aprindă focul pe ţărm, ca să-şĭ gătească cina frugală, ce constă din orez fiert şi apă sărată, când apăru primarul satuluĭ şi anunţă pe căpitan că primise ordin să inspecteze orice corabie, ce va ancora, de oarece fugiseră doĭ inşĭ din echipagiul uneĭ corăbiĭ de comerţ şi că trebuia să-ĭ prindă de oarece şi răsplata era mare de tot.

„Pilotul îl asigură cu multe vorbe că pe bord nu maĭ era nicĭ un suflet, afară de matrozĭ; d'altminterĭ şi pelerinii puteaŭ s'o spuie; totuşĭ nu se opune, dacă el vrea să inspecteze corabia şi donia luĭ stă la ţărm gata să-l ducă la corabie. Indianul îşĭ îndeplini datoria, venind pe bord, însă şiretul şi îndemânatecul comandant ştiu să întoarcă în aşa fel lucrurile, că el nicĭ nu observă măcar ascunzătoarea noastră. Se întoarse iarăşĭ pe ţărm şi nouă ni se ridică o piatră grea de pe inimă. D'abia acum matroziĭ dădură baloturile ceva maĭ la o parte, ca să eşim din colţul cela strâmt de ne înăbuşeam şi să ne maĭ răcorim în aerul curat al nopţiĭ.

Acelaş lucru se repetă şi a doua seară şi în cele următoare, în toate locurile unde ancorarăm. Totdeauna comandantul reuşi să scape din greaua situaţie, în care se găsea, mulţumită ţesătureĭ luĭ de minciunĭ. Aceste cercetărĭ ne făcură să înţelegem oarecum ceea ce ne aştepta în oraşul Benares, unde poliţia engleză fără îndoială trebuia să descopere urma noastră şi să ne predea căpitanuluĭ Ball.

„Starea în care ne găseam ne dădea mult de gândit. Chiar Rowley, a căruĭ înţelepciune ştia totdeauna să găsească mijlocul să iasă din încurcătură în momente de grea cumpănă, deveni tăcut şi căzu la gândurĭ.

„Cerurăm în sfârşit sfatul comandantuluĭ.

— „Sahib, zise el luĭ Rowley, nu vă sfătuesc să mergeţĭ la Benares. Acolo daţĭ peste tunicile roşiĭ (cum zic englezilor indieniĭ pe care nu-ĭ iubesc) şi veţĭ fi predaţĭ prigonitorilor dv., care după cum se pare ar da nu ştiŭ cât să vă aibă iar în mână. V'aş sfătui aşa: rămâneţĭ în satul unde vom ancora azĭ; primarul d'acolo mi-e prieten. Pentru un bacşiş bun, o să vă găzduiască vre-o patru săptămânĭ. Atuncĭ mă întorc cu donia din Benares şi vă voĭ maĭ ţine ascunşĭ câtva timp în căsuţa mea singuratică, până trece orĭ-ce pericol; căcĭ îndată ce căpitanul dv. pleacă—ceea ce trebue să facă, de vreme ce musonul a început să sufle — atuncĭ nicĭ un câine nu vă maĭ latră şi vă puteţĭ întoarce fără grije la Calcuta. Nu sunteţĭ ceĭ dintâĭ, pe care i-am ajutat în felul acesta, încheе el cu un surâs şiret.

„Ne sfătuirăm împreună, dar neputând găsi un alt mijloc de scăpare, primirăm propunerea luĭ.

„După ce socotirăm cât durează călătoria la Benares şi ne dădurăm seamă că ştirea despre fuga noastră ajunsese cu mult maĭ înainte de cât vom ajunge noĭ, văzurăm că mijlocul ales era ceea ce aveam maĭ bun de făcut.

„După o zi grozav de călduroasă, când eram aproape să murim de sete şi de înăduşeală în ascunzătoarea noastră, soarele se coborâ în fine după pădurea bătrână, ce acoperise ţărmul Gangeluĭ toată ziua.

„Cerul era galben ca şofranul. Nicĭ un nour nu maĭ plutea d'asupră-ĭ. Vântul adia maĭ răcoritor d'asupra apelor încreţite ale Gangeluĭ, pe lângă ţărmul căruia înflorea lotusul minunat de frumos dar şi crocodiliĭ stăteaŭ lungiţĭ, cu gurile largĭ, căscate de li se vedeaŭ dinţiĭ, pe bancurile de nisip s'abia la apropierea corăbieĭ s'afundară în apă.

„Respirarăm maĭ liber. Speranţa că vom scăpa de urmărire ne umplea de bucurie. In sfârşit, d'asupra vârfurilor măslinilor, ce înconjuraŭ satul, se zăriră înălţându-se cele patru turnurĭ ale uneĭ pagode a zeuluĭ Mahades. Se repetă aceeaşĭ scenă din fiecare seară, cu deosebire că comandantul nostru dete fuga la primarul satuluĭ, a căruĭ casă se afla în mijlocul celeĭ maĭ frumoase plantaţiĭ de orez, bumbac, indigno şi trestie de zahăr. Zăbovi mult. Noaptea se întinse peste apă şi peste ţărm; acolo se desfăşură privirilor noastre tabloul pitoresc al pelerinilor, ce-şĭ pregăteaŭ cina sub corturĭ; mulţĭ din eĭ se scăldaŭ încă în fluviu, uniĭ îngenuchiaţĭ îndeplineaŭ rugăciunile religieĭ lor, alţiĭ se întindeaŭ pe covoare şi pe saltele să se odihnească, căcĭ în zoriĭ zileĭ trebuiaŭ să plece maĭ departe.

„In sfârşit comandantul se întoarse.

„Incepu să ne arate pericolele, la care se expunea prietenul luĭ, greutăţile ce-ĭ pricinuia ascunderea noastră şi grija ce va trebui să aibă să nu afle brahminul *).

„Toate fură spuse pe îndelete şi se vedea cât de colo că n'avea alt scop de cât să ne facă să urcăm cât maĭ mult preţul serviciuluĭ, ce ne făcea prietenul săŭ.

„Rowley îl întrerupse supărat. „Ţi-am plătit călătoria până la Benares şi acolo mergem, fie ce o fi!" zise el cu tărie şi se îndreptă spre ascunzătoare.

„Băgaĭ de seamă că comandantul nu se aştepta la acest răspuns categoric şi că rămase uimit. Intoarse iute vorba, zicând: „Sahib, repede te superi! Şi de ce? Lucrul s'a făcut, şi cred că nu trebue să vă plângeţĭ în ceea ce priveşte plata.

— „Bine, atuncĭ plăteşte-ne ceea ce ţi-am dat maĭ mult, de vreme ce nu mergem la Benares, zise Rowley.

„Aceste cuvinte îl puseră în încurcătură. Cu un potop de cuvinte, căuta să ne încredinţeze că cumpărase proviziĭ şi pentru noĭ, că nu putuse întrebuinţa pentru mărfurĭ spaţiul unde ne ascunsesem noĭ; scurt se întoarse şi se suci ca un şearpe şi ne lăsă să observăm că folosul n'ar fi de partea noastră, în caz când am fi descoperiţĭ. Spuse că n'avea de

*) Preotul indian din pagodă.

când să ne trădeze și ne promise să ne ia de geaba pe donia luĭ, la Calcuta, când s'o întoarce din Benares, cu condiție ca noĭ singurĭ să purtăm de grije de proviziunĭ.

„Rowley, căruia prea puțin îĭ păsa de baniĭ plătițĭ maĭ mult și care nicĭ nu se gândise serios să-ĭ ceară înapoĭ, se învoi cu el și la miezul nopțiĭ, când totul dormea în liniște adâncă, când chiar sub corturile pelerinilor amuțiseră și ultimele murmure de rugăciune, plecarăm la țărm și mergând în urma comandantuluĭ, ajunserăm în sat; acolo ne duse în casa celuĭ ce se oferise să ne găzduiască.

„Era o clădire spațioasă, cu un etaj și cu o grădină, înconjurată de zid.

„In dosul caseĭ, acoperit aproape pe de-antregul de zid, se întindea o prispă cu parmaclâc, ce dădea în grădină. Doĭ smochinĭ își întindeaŭ ramurile lungĭ și mlădioase d'asupra acesteĭ prispe, căreia de obiceiu i se zicea verandă și o acopereaŭ cu frunze marĭ și dese atât de bine în cât nicĭ razele celuĭ maĭ arzător soare d'amiază nu puteaŭ pătrunde prin ele. Sub acest balcon, saŭ în această verandă, care ținea cât tot latul caseĭ, se deschideaŭ ferestrele odăițiĭ noastre, de care ținea o bucătărie tot atât de mică și despărțită de corpul caseĭ.

„Deși veranda era grosolan lucrată, totuși răcoarea ce ținea ea era un bun de mare preț în această țară, unde arșița apăsătoare te istovește. Și maĭ ales, mica noastră locuință era o ascunzătoare sigură, cum abia am fi putut găsi alta, chiar dacă am fi stat să căutăm.

„Ne învoisem cu gazda să ne ofere locuință și ascunzătoare, iar noĭ aveam să îngrijim de hrană, căcĭ prepararea mâncărilor europenești i-ar fi spurcat, de vreme ce eĭ aparțineaŭ uneĭ caste superioare. Acest lucru ne convenea de minune, căcĭ nimic nu era maĭ chinuitor decât plictiseala, la care ne condamna starea noastră. E drept că grădina ne procura oarecare distracție, dar ziua era lungă și apoĭ nicĭ nu era cuminte să mergem acolo. Gazdele eraŭ doĭ bătrânĭ fără copiĭ, care ne ofereaŭ cu amabilitate toate serviciile permise de ciudata religie a acestuĭ popor. Ne instalarăm decĭ gospodărește și reușirăm, atât era cu putință să petrecem vremea plăcut și, pentru c'aveam Noul Testament printre lucrurile mele, chiar ne-a folosit sufletește. Seara și dimineața ne făceam rugăciunea și timpul liber îl ocupam cu cititul și cu povestirĭ din viață. Așa trecură cele patru săptămânĭ hotărâte de comandantul donieĭ. Gazda ne spuse, ca să ne liniștească, că cercetările împotrivă-ne încetaseră cu totul.

„In sfârșit, într'o seară sosi mult așteptatul comandant cu doĭ matrozĭ, pe care îĭ angajase pentru vâslit pe donia luĭ. Aduse din Benares niște lucrurĭ, pe care i le cumpăraĭ, adică o minunată pușcă cu două țevĭ, o pungă de alice și o cutie cu praf, foarte frumos lucrate, produs europenesc. Zicea că le cumpărase; dar prețul prea mic față de valoarea lor spunea altfel. In tot cazul eraŭ de mare folos pentru siguranța noastră în timpul călătorieĭ. Afară de asta și el era destul de destoinic în mânuirea armelor, lucru ce ni-l probă doborând dintr'o singură lovitură, spre marea spaimă a gazdeĭ, o pasăre ce stătea pe buchetul din vârful unuĭ palmier. Mărturisesc că n'aș fi putut-o nimeri, deși nu eram prost țintaș și deși câștigasem oarecarĭ premiĭ, în alte timpurĭ, pentru dibăcia mea.

„Chiar a doua zi de dimineață părăsisem satul, plecând cu donia peste care era întinsă o pânză, ca să ne ție umbră. Pentru că acum mergeam în direcția curentuluĭ și decĭ maĭ repede, trăgeam la țărm de la 9 dimineața până seara la 5 orĭ unde găseam vreo pădure umbroasă să ne odihnim saŭ unde vreo giultrie ne oferea adăpost.

„Aceste giultriĭ în mare parte sunt niște clădirĭ stinghere, aĭ căror 4 perețĭ goĭ sunt acoperițĭ d'un coperiș. De nimenĭ locuite, ele eraŭ un adăpost călătoruluĭ, pentru care acesta binecuvintează pe cel ce le-a făcut. Sunt cam în felul caravanseraiurilor din celelalte părțĭ ale Asieĭ, din Persia, Arabia și maĭ ales din Turcia asiatică, unde se găsesc ridicate, la anumite depărtărĭ, în drumul caravanelor, adică pe acele drumurĭ unde merg întovărășițĭ maĭ mulțĭ călătorĭ, alcătuind ceea ce se chiamă o caravană, care nu găsesc alt adăpost de cât cortul ce-l poartă în spate, cât ține pustiul de mare. Giultriile sunt ceva maĭ micĭ de cât caravanseraiurile. De regulă sunt zidite de particularĭ în urma vr'unuĭ legământ saŭ din dragostea de oamenĭ și oricât de simplă ar fi alcătuirea lor, corespund scopuluĭ binevoitor al celuĭ ce le-a zidit și orânduit. Dacă nu găseam nicĭ o giultrie și dacă n'aveam norocul să dăm peste vre-o pădure deasă, ne serveam de pânza ce era întinsă d'asupra donieĭ, făcând un cort, care ne apăra și de roua din timpul nopțiĭ și de fiarele sălbatice, de care ne maĭ apăram aprinzând focurĭ în jurul cortuluĭ.

(Va urma).

Trad. de **Tomescu-Pu'na**

NOUILE MARI PREMII

CE SE VOR OFERI DE

ZIARUL „UNIVERSUL"

abonaților săĭ la 27 Maiŭ, 1912

O Splendidă Vilă la Sinaia

«**Vila Maria**», construită anume pentru tragerea viitoare, pe strada I. C. Brătianu, în poziția cea maĭ splendidă din localitate.

O CAMERA DE CULCARE IN BRONZ

de mare valoare, al 7-lea dormitor furnizat pentru premiile noastre de Industria Metalică «Marcu», Bul. Elisabeta, 8

UN DORMITOR DE LEMN FIN

construit în marea fabrică de mobile de lemn Marin V. Ganea, șoseaua Mihaĭ-Bravul No. 37 și str. Șerbănică, No. 10. Sucursala calea Victorieĭ, No. 107

UNA GARNITURA MOBILA DE STEJAR TAPISATA, PENTRU ODAE DE BIUROU

compusă din : una canapea, două fotoliurĭ și șease scaune

UN BIUROU DE STEJAR MASIV ŞI UN FOTOLIU DE BIUROU TAPISAT

Toate acestea cumpărate de la cunoscuta Expoziție modernă de mobile Gildener Rosenthal & Hascal, Bucureștĭ, strada Carol, No. 64, etajul I

O jumătate garnitură mobilă de lemn roșu lustruit, coloarea mahonuluĭ

entru intrare, compus din : Una canapea. 4 scaune. 2 marchize, 2 taburele, una masă cu geam de cristal. Toate îmbrăcate cu mochet frez, cumpărate de la marele magazin de mobile «Compania Americană», str. Carol, 74, lângă hotel Dacia

Un serviciu de masă pentru 12 persoane, compus din : 12 lingurĭ, 12 furculițe și 12 cuțite de alpaca veritabil argintate și bogat decorate, în cutia lor de piele imitată și căptușită cu mătase. **Un serviciu de vin** pentru șase persoane, compus din : una carafă și șease pahare de cristal bacara cu monturĭ de alpaca veritabil argintate, imitând exact argintul oxidat; toate aceste obiecte puse pe o tavă rotundă tot de alpaca veritabil argintată. **Una pereche sfeșnice de alpaca**, argintate și bogat decorate. Toate aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de ceasoarnice și bijuteriĭ en gros și en detail Frațiĭ A. & I. Roller, Bucureștĭ, strada Smârdan, No. 35, etajul I.

Una pendulă de perete, de lemn lustruit, frumos ornamentată, în lungime de 87 centimetri, întorcându-se odată la 15 zile. **Una pendulă de perete**, de lemn de nuc lustruit, frumos sculptată, în lungime de 77 centimetri, întorcându-se odată la 15 zile. **Una harmonică** superioară, burduf dublu, colțurile legate, cu 21 clape și 8 basurĭ, toate de oțel. **Un ceasornic de masă**, de lemn de stejar, representând un castel medieval, înălțime 36 centimetri, având o muzică cu două cântece naționale. Cumpărate de la «Compania generală», Biurou de importațiune, Bucureștĭ, strada Smârdan No. 29, etajul I.

O bicicletă de curse «Imperial», cea maĭ cunoscută marcă engleză. **Un gramofon mare**, fără pâlnie, ultima perfecțiune, cu 6 plăcĭ marĭ marca «Inger», cântate de ceĭ maĭ bunĭ artiștĭ. **Un serviciu de lavoir de faianță**, compus din 5 bucățĭ. **O lampă** ultima creațiune, model «Cometa Hailey». sistem american, cea maĭ economică și luminoasă. Toate acestea cumpărate de la cunoscutul magazin E. A. Pucker, Bulevardul Elisabeta, No. 15. sub Hotel Princiar.

O jardinieră de metal argintat, cu vas verde. **O fructieră** argintată și aurită, cu un cornet conținând 12 cuțite pentru fructe. Cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterie Th. Radivon, Bulevardul Elisabeta, No. 8 bis.

Una bicicletă «Naumann» de mare lux, una din cele maĭ solide și excelente biciclete, din fabrica soc. pe acțiunĭ Siedel & Naumann din Dresda, singurele biciclete introduse în armatele germană, rusă și turcă și la postele germană și română. Reprezentant general D. Leonida Piorkowski, Bucureștĭ, str. Știrbeĭ-Vodă, 21.

Un ceasornic de aur 14 carate, bărbătesc, frumos gravat. **O pendulă** mare de perete, frumos ornată și **un serviciu** compus din : o lingură, furculiță și cuțit de argint veritabil, marcat de Stat. Toate acestea cumpărate dela cunoscutul magazin de încredere «Ceasornicăria Colțeĭ», Bucureștĭ, str. Colțeĭ, No. 31.

Una pendulă de perete lemn de stejar, cu bătae, ultima noutate. **Un ceasornic de biurou**, cumpărate de la marele magazin de bijuterie, ceasornicărie și argintărie Jean Schmidt & Const. Stratulat, Bucureștĭ, calea Victorieĭ, 53.

Un gramofon mare, una vioară, una harmonică, una mandolină, cumpărate de la cunoscutul magazin de muzică Jean Feder, Victorieĭ, 54.

Una trusă pentru damă, cu treĭ sticluțe și cu necesar de toaletă. **Una trusă** de manevră pentru domniĭ ofițerĭ. **Treĭ truse** de piele fină pentru manicure. **Treĭ pulverizatoare** splendide de cristal, nichelate. **Treĭ pudriere** cu pufuriile lor. **Treĭ oglinzĭ nichelate** pentru masă. Cumpărate de la cunoscuta Drogherie Princiară Const. C. Popescu, Bulevardul Elisabeta, colț cu strada Brezoianu.

Una mașină de cusut de mână, sistemul cel maĭ nou și **un gramofon** marca «Melodion Carmen-Sylva», de cea maĭ mare perfecțiune, împreună cu 6 plăci marca «Premier-Record», având cântece românești. Aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de mașinĭ de cusut, biciclete și gramofoane : «Compania anglo-americană» din Bucureștĭ, strada Carol, No. 50, cu sucursale în Piteștĭ și Câmpina.

O mașină de cusut, de familie, «Markton», perfecționată, cumpărată de la marele magazin «Compania Markton», strada Carol, No. 38, colț cu strada Brâncoveanu.

Alte 10 mașinĭ de cusut comandate în străinătate.

Un plug de oțel cu o brazdă, marca D. C. M. N. **Un plug de oțel** cu două brazde, marca Z. H. C. R. Ambele din celebra fabrică Rudolf Bacher, Raudnitz (Bohemia), representată în România prin marea casă de mașinĭ agricole și industriale : Soc. în comandită Weil, Joseph & Co. succ., Bucureștĭ, str. Smârdan, 5.

Una mașină mare de bucătărie «Ideal», cu patru ochiurĭ din table de oțel, cu cazan de aramă, elegant și solid construită, cumpărată de la cunoscuta fabrică de tinichigerie Mihail D. Botez, Bucureștĭ, calea Văcăreștĭ, 142.

2 costume de haine (saco), după măsura și alegerea stofeĭ, carĭ se vor confecționa de cunoscuta croitorie Jaques Grimberg, Bucureștĭ, str. Academieĭ, 25.

Un șearpe de aur (colier) pentru gât, de mare valoare. **50 casete** conținând fie-care pudră și săpun „Flora", făcute anume pentru abonațiĭ ziaruluĭ "Universul".

Afară de acestea, toțĭ abonațiĭ maĭ primesc gratuit un volum din «**Memoriile Regeluĭ Carol I al Românieĭ**, saŭ un volum din cărțile ce apar în editura ziaruluĭ „Universul" tipărite anume pentru abonațĭ.

Prețurile de abonament sunt aceleașĭ : **Pentru un an leĭ 18 ; pe 6 luni lei 9,15 ; pe 3 luni lei 4,65.**

Anul XIII.—No. 779. 5 Bani în toată ţara 5 Miercurî, 11 Aprilie 1912.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ŞI AL INTÂMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Lei 2.60 pe an în toată ţara

Redacţia şi Administraţia
No. 11,—STRADA BREZOIANU,—No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
Apare odată pe săptămână, Marţea

CAVERNA MISTERIOASĂ. — (Vezî pag. 5608).

CAVERNA MISTERIOASA

In Decembrie 1894, un bătrân Cafru se prezintă la oficiul guvernământului din Pretoria și ceru să vorbească președintelui Krüger într'o afacere foarte importantă.

Funcționarii serviciului încremeniți de îndrăzneala Cafrului îl conduseră la postul poliției.

După cincisprezece zile, când i se dete libertatea, Cafrul încercă din noŭ să vorbească președintelui. De rândul acesta fu primit mai omenos și un funcționar care avea sentimente mai bune pentru indigenii din Transvaal, îi ascultă povestea.

Cafrul, un bătrân anume Umbanda, era ultimul urmaș al unui trib indigen absorbit de amestecul raselor, saŭ mai bine zis asimilat de nația zulușilor de Chaka, Napoleonul sud african.

Faptul că Cafrul își amintea de Chaka proba că avea optzeci de ani, după cum spunea singur.

Tatăl săŭ fusese paznicul oficial al tezaurului șefului, tezaur care consta din grămezi de aur grămădite într'o cavernă. Acest aur era transportat la date fixe, de către oameni de încredere, la Delagoa, unde servea de a trafica cu portugezii.

Când Umbanda se făcu mare, i se dete însărcinarea de șef al escortei care ducea aurul și mai târziŭ fu numit paznic al tezaurului regal.

Era deci singurul care cunoștea secretul tezaurului și simțind că i se apropie sfârșitul, se hotărâse să vie în Pretoria spre a confia secretul lui Krüger, celuia pe care îl considera legal ca urmaș la drepturile de care se bucura defunctul săŭ șef. De altfel, el numea secretul săŭ „secret regal" și nu voia să-l confieze de cât președintelui Krüger.

Funcționarul, care se numea Wilson, povesti lucrul acesta președintelui și acesta se hotărâ să acorde o audiență bătrânului Cafru.

Krüger consimți să trimeată pe ginerele săŭ, Trikie Elof și pe generalul Jubert în locul unde se afla tezaurul, dar Umbanda refuză. El repeta melancolic această frază: „E un secret regal care nu trebue confiat de cât unui rege". Când bătrânul se înapoie în districtul săŭ, declară cu o solemnitate impresionantă:

„Băgați de seamă... peste două luni voi fi mort!"

Aceasta fu istoria ce-mi povesti Wilson despre faimosul secret.

*

Trei ani mai târziŭ, primii o scrisoare de la Wilson în care îmi spunea că a dat de urmele lui Umbanda în districtul Krügersdorp și că era hotărât să descopere misteriosul tezaur cerându-mi concursul în această întreprindere delicată.

Nu era chiar Umbanda cel pe care îl găsise Wilson, ci un alt Cafru bătrân anume Swazi care susținea că a cunoscut pe Umbanda de mic copil, că-l știa posesorul „secretului regal" și că prezența lui Umbanda în districtul Krügersdorp trebue să fi avut motivul tezaurului.

Hotărârăm să mergem în tovărășia Cafrului spre a inspecta regiunile coprinse între Krügersdorp și Sterkfontein.

Această regiune care e în majoritate calcaroasă, are o mulțime de caverne pline cu stalactite și stalagmite de cel mai pitoresc efect.

Swazi ne asigura că intrase într'una din aceste caverne cu Umbanda.

Echipamentul nostru era destul de curios. Ne îmbrăcasem cu cele mai vechi vestminte ce aveam și pusesem în jurul genunchiurilor și șodurilor bucăți de stofe care trebuia să ne apere în contra loviturilor. In mâini aveam mânuși de piele groase. Pentru luminat aveam trei lanterne și o mulțime de cutii cu chibrituri. Luasem bastoane, o sfoară solidă și 3000 metri de sârmă care să ne servească să regăsim drumul la întoarcere, desfășurând-o în mers.

Hotărâsem să trimitem pe Zvazi înainte, dar el era așa de fricos în cât trebui să pornesc eŭ înainte.

Zwazi ne arătă o grotă în care spunea că a intrat cu Umbanda. Intrarăm întâi într'un tunel întunecos care se sfârșea printr'o gaură. Wilson nu mai putea de bucurie, căci auzise de la Umbanda că tezaurul era într'o groapă.

Cum Zwazi nu voia să se coboare și Wilson era prea greŭ, hotărâi să explorez fundul groapei. Legat solid de mijloc, mă coborâi în întunecime.

Era un fel de puț pe fundul căruia se afla încă apă. In adevăr, nici odată în viața mea n'am avut momente mai neplăcute, mai ales atunci când dădui cu picioarele de apa înghețată, neagră ca cerneala, și pe care imaginația mea o popula cu reptile feroce și cu monștri antideluvieni. Privii cu atențiune locul unde mă aflam și văzui cu bucurie că era, după cum prezisese Wilson, o aluviune analogă cu aceea în care se închide aurul.

Satisfăcut, cerui să fiŭ ridicat sus, dealungul stâncilor care îmi sdrelira genunchii și ajuns lângă Wilson, mă aruncai în brațele lui, făcându-i cunoscut descoperirea. Fără îndoială, nu eram departe de bogăție!

Hotărârăm să mă cobor din noŭ în puț și să caut să trec înnot pe țărmul opus puțului. Wilson și Zwazi să mă urmeze imediat.

Când explicarăm toate acestea Cafrului, el începu să gesticuleze, spunându-ne că îi voim moartea, că se va îneca, de sigur, în puț!... Nici odată n'am văzut un asemenea poltron.

Mă coborâi în puț, spunând lui Wilson să-l lase singur până la înapoierea noastră. Wilson însă nu voia. Auzii deasupra mea o discuție vie urmată de un sgomot surd. Un gemăt lung și o cădere în apă, aproape de mine. Cine căzuse? Wilson saŭ Cafrul?... N'avui timp să mă gândesc mult, căci auzii vocea lui Wilson strigându-mi de sus:

„Bagă de seamă! Cafrul e în apă și e înarmat cu o daltă!"

Mă aflam în întuneric, incapabil să mă apăr. Trecu un moment de grije mortală... Nimic. Nimic de cât o tăcere oribilă.

Unde o fi dobitocul!... urlă Wilson. Nu putui să-i răspund neștiind nici eŭ ce s'a făcut. Il strigarăm și nu primirăm nici un răspuns de cât ecoul surd al cavernei umede.

Atunci ținurăm sfat, el sus și eŭ jos, spre a ști ce trebuia să facem.

Mărturisesc că doream să mă întorc sus cât mai repede, căci dispariția Cafrului mă impresionase în mod neplăcut.

Wilson, din contra, voia să continue explorarea.

Pentru a-i fi pe plac, consimții să examinez țărmul. Peste tot stânci calcaroase, neoferind nici o deschizătură. Dacă Umbanda venise vre-odată pe acolo, de sigur că cunoștea un drum secret.

Descurajat, mă urcai sus și în vreme ce îmi uscam hainele, Wilson îmi povesti lupta sa cu Swazi. Acesta după ce refuzase să ne urmeze, se înarmase cu o daltă și încercă să lovească pe Wilson pe la spate. Din fericire Wilson băgă de seamă și cum era un boxeur excelent, cu o lovitură puternică îmbrâncise pe Swazi care alunecase în deschizătură, și în urmă în apă unde, de sigur, se înecase.

Nu voi povesti peripețiile înapoerei care fură grozave ca acelea ale ducerei, de oarece ne lipsi apa.

Odată saŭ de două ori, adevărat supliciu de Tantal, auzirăm sgomotul unui isvor îndepărtat, dar nici odată nu puturăm să-l descoperim!

Ne urmam drumul călăuziți de sârma întinsă, când ajungând într'un loc, descoperirăm că sârma fusese tăiată!

Intrasem în grotă la cinci ore seara. Dimineața, la orele patru ieșisem la suprafața pământului, pătrunși de umezeală, zdrobiți de oboseală și mai neîncrezători ca totdeauna în povestea lui Swazi.

Puserăm caii la mica noastră gabrioletă și pornirăm spre Krügersdorp. Mergeam pe drumuri aproape nepracticabile, când Wilson opri de odată caii și-mi arătă un Cafru care eșise ca prin minune de pe un deal și fugea într'o direcție opusă nouă.

„E animalul de Swazi!" strigă Wilson.

Strigătele noastre avură ca rezultat să-l facă să fugă mai tare.

In tot lungul drumului, căutam să lămurim misterul:

Prin ce trecătoare secretă scăpase Swazi? El tăiase sârma? Cunoscuse el vre-o dată pe Umbanda?

N'am putut nici odată să aflăm adevărul, de oarece n'am mai întâlnit nici odată pe faimosul Swazi!...

Arg.

ISVOARE ŞI PUŢURI

Ierusalimul către care ceremoniile rituale ale zilelor ce trecură atrag atențiunea acelora cărora le plac să călătorească cu gândul prin țări îndepărtate și pitorești, a văzut toată istoria sa dominată de chestiunea apei.

Acest oraș a suferit numeroase asediuri. Asediatorii aŭ încercat tot-

deauna să-l facă să se predea maĭ mult prin sete de cât prin foame.

Apa se găseşte, atât în jurul Ierusalimuluĭ cât şi în interior, în fântânĭ şi cişmele.

In apropierea bazinurilor turciĭ aŭ zidit Kalaar-el-Burack, saŭ *Castelul Bazinurilor*. El a fost fondat de Kalam şi e ocupat de soldaţĭ turcĭ însărcinaţĭ cu paza apeĭ. Apele provin voare antice ascunse. Acela al luĭ Ezekias a fost primul. Turciĭ îl numesc Birket-el-Batrak. El a ajutat evreilor să nu moară de sete în timpul asediuluĭ luĭ Titus.

Ar fi prea lung aci să menţionăm toate isvoarele curioase care înconjoară Ierusalimul.

Cişmelele care sunt basinurĭ alimentate de ploaie, furnizează apă poporuluĭ Ierusalimuluĭ. Cea maĭ celebră e aceea din care Samariteanca dădu să bea luĭ Crist, când era urmat de mulţimea.

Castelul bazinurilor

Fântânele provin din isvoare naturale, şi sunt maĭ totdeauna basinurĭ unde apa vine din văile care înconjoară oraşul. Printre fântânele cele maĭ celebre sunt Isvorul Ezekias şi fântânele luĭ Solomon.

din valea Hebronuluĭ unde s'a născut Samuel şi David şi unde fură îngropaţĭ Abraham, Isac şi Iacob.

Isvorul Ezekias fu descoperit de curând. Intr'o zi nişte preoţĭ europenĭ ridicară o piatră, în speranţa

Fântânele luĭ Solomon

Fântânele luĭ Solomon sunt treĭ bazinurĭ, construite altă dată spre a uda faimoasa *Grădină Inchisă*, unde regele se preumbla cu numeroasele sale neveste. Cel maĭ mare din aceste treĭ bazinurĭ are o lungime de 175 metri, pe o lărgime de 64 m. El are o adâncime de 15 metri.

să descopere o comoară. Piatra lăsă să se vadă o suterană, din care se prelungea o mulţime de galeriĭ pline cu apă. Această descoperire umplu de bucurie pe rabiniĭ ţăreĭ. Căcĭ, ziceaŭ eĭ, în Talmud e scris că adevăratul Mesia, salvatorul evreilor, va veni când se vor descoperi treĭ is-

IN DALMAŢIA

TURNUL LASTUA

Una din cele maĭ splendide călătoriĭ care se poate face, este pe coasta Dalmaţieĭ unde munţĭ enormĭ se ridică până la cer. Peste tot capurĭ, golfurĭ, stâncĭ. Vegetaţia aproape de loc saŭ prea puţină, afară de părţile de pe lângă mare, unde pe terasele verzĭ apar arborĭ frumoşĭ, viţe de vie, smochinĭ şi măslinĭ. Cu toate astea, vegetaţia e insuficientă pentru populaţia de pescarĭ care este pe coastă.

Dar ce măreţie aste în peisagiul muntos care se desfăşoară înaintea ochilor! Vaporul «Lloyduluĭ» austriac, plecat din Fiume, merge aproape de coastă, astfel în cât nu pierzĭ nimic din minunata panoramă a lanţuluĭ balcanic.

După ce a traversat Quarnero, vaporul face prima haltă la scala din Zara, capitala Dalmaţieĭ, care, neţinându-se de continent de cât printr'o limbă de pământ, pare a fi o insulă plutitoare.

Apoĭ defilează oraşul Spalto, vechea reşedinţă a luĭ Diocleţian; insula Lexina, renumită pentru cura sa de aer, apoĭ faimoasa insulă Lissa, unde a avut loc bătaia navală între austriacĭ şi italienĭ, la 18 Iulie 1866.

Pe o stâncă, intrată în mare, înalt şi ridicându-şi fruntea majestos, apare turnul Lastua, ultimul rest din castelul Lastua, atât de tare altă-dată.

In Spato munţĭ stâncoşĭ, goĭ, fără nicĭ o vegetaţie, se înalţă mohorâţĭ şi întunecoşĭ. Maĭ departe, marea face un canal, care se pierde între două masive de piatră, ce se prelungesc la infinit, până ce pier în norĭ.

Turnul castelului Lastua! Câte suvenirurĭ, câte sbuciumărĭ, câte patime, câte lupte nu evocă ruinele acestea?

Zidit în malul mărel, castelul la început avusese cu totul un alt scop de cât al luptelor.

Palat măreţ, clădit în timpul când arta, luxul şi imaginaţia eraŭ în floare în Grecia, Lastua strălucea în razele calde ale soareluĭ grecesc.

Marmurĭ albe, roşiĭ, negre, verzĭ, toate culorile combinate cu măestrie, formaŭ

un asamblu, care te lăsa să întrevezĭ prin veacurĭ, o pompă și un lux desăvârșit și greoĭ.

Și frumoasa prințesă, care cu picioarele eĭ micĭ și albe atingea marmurile scărilor, și frumosul prinț, cu fața brună, cu părul negru și cu niște ochĭ atât de albaștri, cum nu maĭ există, aŭ pierit de mult.

Timpul a trecut peste toate, a înmormântat totul, și încetul cu încetul, a ruĭnat castelul.

De demult, pe când Demiodora fermecase cu o singură privire pe prințul Zarodonte, se puse primele baze castelulul. In patima-ĭ nebună, în dragostea luĭ fără margini, ne maĭ știind cum să mulțumească toate gusturile și capriciile iubiteĭ sale, prințul, într'o plimbare cu o barcă aurită, legănat de valurile verzĭ ale Adriaticeĭ, i se păru că ghicește un gând al Demiodoreĭ. I se păru că ochiĭ eĭ se uită poftitorĭ spre sălbatecele stâncĭ și de a doua zi, dete planul și ordinele necesare și începu zidirea castelului.

Intr'un an, cheltuind sume fabuloase, Zarodonte își văzu dorința realizată și ca prin farmec, palatul apăru alb și strălucitor.

— Demiodora, vreĭ tu să facem o dlimbare pe mare? Vreĭ tu, ca în razele palide ale luneĭ pline, ce lucește pe cerul atât de frumos și atât de limpede, să ne dăm uităreĭ, să ne pierdem din lumea aceasta? să uităm că trăim, să uităm că suntem pe pământ, să ni se dară că trăim într'o viață după altă lume, în care orizontul ar fi ochiĭ tăĭ frumoșĭ?...

Și dusă pe gândurĭ, cu părul eĭ lung și blond, răspândit pe umerĭ, Demiodora, într'o privire vagă și languroasă, murmură:

— Da iubite, vreaŭ, du-mă unde vreĭ tu... Atârnată cu brațele mele albe de gâtul tăŭ bronzat, mă voiŭ pierde în calda-țĭ privire albastră și nu voiŭ maĭ vedea și simți nimic de cât pe tine!...

Barca aurită spintecă luciul măreĭ. Luna plină poleește totul.

Marea pare o oglindă lucie...

Demiodora dete un țipăt. Feeric, ca eșind din ape, castelul apărea alb și lucitor în razele luneĭ. Și cu câtă bucurie copilărească, bătând din palme, pătrunde Demiodora în sălile castelului... Peste tot marmură; coloane gigantice susțineaŭ monștriĭ egipteni.

Și s'aŭ iubit in acest paradis terestru, și-aŭ uitat de eĭ și de lume, s'aŭ transportat cu totul în lumea lor de dragoste...

. . . .

***

A trecut iar vreme. Prințul a îmbătrânit, a murit. Prințesa Demiodora a murit și ea...

Apoĭ, pentru că soarta vrea așa, castelul căzu în stăpânirea altuĭ prinț.

Acesta a purtat războae, zidurile castelului aveaŭ urmele loviturilor, marmura pe ici, pe colo spartă. Marea înroșită de sânge, cadavre atârnate de colțurile stâncilor, figurĭ hidoase pluteaŭ pe valurĭ. Și corăbiĭ carĭ se ciocnesc, se luptă, se aprind, se scufundă, fug. Apoĭ liniște.

Și atuncĭ, noul posesor al castelului, intră triumfător în castel, călcând peste cadavre și sânge. Și din odăile în care Demiodora și prințul Zarodonte aŭ gustat tot ceea ce se poate numi fericire, învingătorul își dădea ordinele luĭ de luptă, așeza santinelele, orânduia apărarea.

Atuncĭ clădi turnul acela ale căruĭ ruine și azĭ maĭ există. Fu făcut cu scop de războĭ, dar el, ca și castelul era, ursit să serve de templu al dragosteĭ.

Fire omenească și slabă, dispusă totdeauna să cadă în mrejele iubireĭ, noul posesor se amorează de o copilă tot așa blondă, tot albă, tot visătoare și tot atât de amoroasă ca Demiodora. Cine știe dacă nu era o strănepoată de-a eĭ!...

Pe turn își făcură locașul dragosteĭ lor. Și când într'o zi, prințul plecă la războĭ pentru a nu se maĭ întoarce, iubita luĭ rămase în turn, plângând dragostea lor pierdută, viața eĭ moartă.

Și într'o zi, când desperată de atâta așteptare, iubita prințuluĭ se urcă în turn, și în mijlocul uneĭ noptĭ senine și fără lună, ca în prima lor seară de iubire, ea se aruncă în mare.

In urma eĭ se formă un cerc enorm de apă, apoĭ nimic.

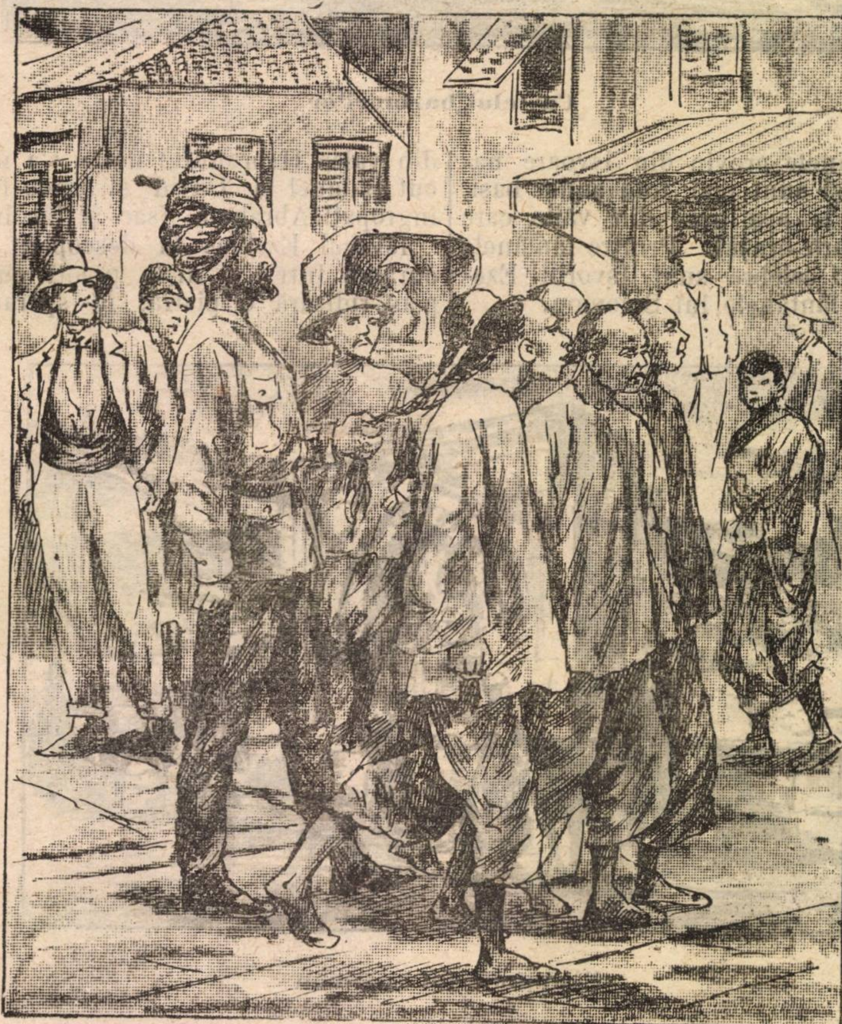
Vetor

Sikhșiĭ preferă pe chineziĭ cu coadă

Obiceiul chinezilor de a purta cozĭ nu datează de cât din anul 1621 când fu impus de năvălitoriĭ mandciurienĭ. Dispariția acestuĭ apendice neelegant ne bucură ca o victorie a libertățeĭ asupra tiranieĭ.

Sunt însă regiunĭ, afară din China, unde se va regreta lipsa coadeĭ; de exemplu vor regreta lipsa coadeĭ polițiștiĭ din San-Francisco și Sikhșiĭ din India britanică.

E o bucurie a oamenilor de diferite rase care se întâlnesc în Singapur, să vadă un sikhs arestând și conducând în închisoare vre-o jumătate duzină de chinezĭ. Aceștia saŭ că aŭ furat ceva din mărfurile descărcate din vapoare saŭ din cele expuse dinaintea magazinelor; numaĭ

Polițiștĭ ducând de coadă, la arest, maĭ mulțĭ chinezĭ.

de cât sikhșii voinici și temuți apar. Cu un gest larg ei apucă toate coadele care le ajung.

Târând după el de coadă pe primul chinez prins, pornește în urmărirea altora. Dacă chinezul, dintr'un sentiment de fraternitate de rasă, aleargă încet, sikhsul îl trage de coadă făcându-l să scoată strigăte de durere. Ast-fel aleargă după un al doilea, după al treilea, etc.

Când crede că a pus mâna pe destule coade culpabile, conduce pe proprietarii lor la închisoare. Când numărul coadelor e prea mare, atunci le împletește pe toate la un loc și le ține legate de o sfoară. Trecătorii, de ori-ce rasă, afară de chinezi, râd cu hohote când văd trecând un cortegiu așa de bizar; obișnuiții cu aceste spectacole în Singapur, surâd și trec înainte.

Ce vor face ei de aci înainte când vor trebui să aresteze pe chinezii hoți sau vagabonzi? Căci, după cum am spus mai sus, cozile încep să dispară. Îi va prinde cu o sfoară de gât? Nici un sistem nu va fi bun ca sistemul coadelor, și Singapurul va pierde mult din pitoresc.

PIEILE ROȘII

Indienii când sunt copii mici, neputându-se ține pe picioare, mamele lor îi duc în spate, înfășurați în cârpe. Dacă e fată, tatăl de abia se

Un indian cu fiul său.

uită la ea; dacă e băiat, așteaptă cu răbdare momentul când începe să pășească și atunci începe educația lui. Micul indian știe aproape în același timp să meargă și să se ție pe un cal. In urmă începe să se exerciteze să tragă cu arcul. Copiii poartă ca și părinții costume curioase din piele de căprioară, împodobite cu pene.

Astăzi micii Piei Roșii visează să devie gentilomi cu costume de tăetură modernă. In orașe, ei sunt groomi, vizitii, feciori, etc.

IMPRESII ȘI NOTE

București—Viena—München—Zürich—Davos

Mi se făcuse dor de ducă, de drum lung, de țărmuri și aer străin. Hotărârile bune le iau repede: câteva lucruri, trebuincioase călătoriei la geamantan, pașaportul și gata! In ajunul Crăciunului, când străzile Bucureștiului pâlpâiau de lumini, forfoteau de lume și copiii ce umblau cu bună dimineața, cântau voioși prevestirea nașterei Mântuitorului, noi ne îndreptam spre gara de Nord, unde grămădeala de lume era și mai mare. Socoteam însă că în vederea sărbătorilor, toți plecau spre cămin, unde e tihnă și în bucurie pot sărbători datinele vechi.

La gândul că mă despart de cântecele și obiceiurile țărei, că nu voiu vedea intrând sgribuliți și plini de zăpadă, copilașii cu sorcova, nici nepoții nu s'or mai face zopor pe mine cu florile lor de hârtie urându-mi: tare ca mărul, iute ca piatra, cum ziceau în alți ani, din fuga și pe dos, că nu s'or mai grămădi curioși la fereastră să vadă steaua trecând în seara Crăciunului, că nimeni nu-mi va zice: „La mulți ani, măicuță", mi se umpleau ochii de lacrămi.

Suspinând mă urcai în tren.

— De ce ești tristă? mă întreabă tovarășul, par'că mergi fără voe.

— Nu știu, dar simt părere de rău că plec din țară tocmai de sărbători! Să nu ropotesc eu azi, ca în alți ani, după ale gurei; să n'aștept cu nerăbdare pe nimeni. Să fac Crăciunul pe drum; în vagonul-restaurant cu toți indiferenții, cari și-au serbat poate și Anul nou!

— Eh! lasă, lasă! știu că-ți pare rău că n'ai să mănânci sarmalele faine din alți ani... In schimb o să mănânci franc-furți la München!

Și zicând acestea închise ușa compartimentului care amenința să se umple de lume. Sala vagonului însă gemea de hamalii, cari încărcați de sacuri, pachete și cutii enorme, trăgeau cu putere ușa căutând locuri potrivite pentru toate. Unii plecau, alții veneau, toți aruncau priviri cercetătoare la plasă.

— Aici coniță, cinci colete, zicea hamalul, scoțându-și șapca.

— Păi, bine văd că e plin, unde o să stăm cinci persoane? Noi mergem la Nisa, nu e colea, trebue s'avem loc, ce e jucărie! se văeta o cucoană grasă care abia sufla urcându-se.

— Până la Nisa mai schimbați d-stră vagonul, răspunse hamalul așteptând plata.

— Stai să vie bărbatu-meu, o fi la bagaje, bată-le focul, de! Nisa e aia, nu poți să nu-și iei de toate. Ba, una, ba alta, se umplu cuferile.

In timpul acesta se urcară și ceilalți patru: două femei și doi bărbați, după care se tot uita cucoana cea grasă.

— Bine soro, ce mai făcurăți jos, vreți să se ocupe locurile și să stați în picioare până la Nisa, îi mustră dânsa.

— Ci ca stai femee s'ajungem întâi la graniță, îi răspunse unul din tovarăși.

In timpul acesta, lumea umbla grăbită în toate părțile, mașina sforăia cu putere, conductorul strigă: „Poftiți în vagoane domnilor", pregătindu-se toți de ducă.

Una din cucoane numărând pachetele și geamantanele ce stau grămadă peste tot, strigă ascuțit:

— Aoleo Matache, zi să nu plece, nu știu unde mi-a pus cutia cu pălărie! N'ai văzut-o madam Costescu dragă, o pălărie mare cu patru pene. Asta, ce zic și eu, o cutie mare de la madam Emilia, scria pe ea numele meu. Matache, fuga jos, cutia! Nu mă nenoroci, n'am cu ce umbla pân Nisa.

Trenul însă porni spre marea frământare a doamnei ce eșise pe sală, împingând pe toți și cercetând toate compartimentele, când în sfârșit, își văzu cutia pe platforma vagonului de clasa III-a. Sala vagonului în care erau fiind plină, iar cutia doamnei fiind cât un rezervoriu de păcură, hamalul găsise locul potrivit numai pe platformă.

— Uite-o dragă! strigă bucuroasă. Bată-l naiba de hamal! Dobitoci mai sunt ăștia de la trenuri, soro! Auzi unde să-mi pue pălăria mea cu patru pene! adăogă supărată.

Tocmai trecea controlorul, însoțit de șeful trenului, care auzind grațiozitățile d-nei, zise zâmbind:

— La Chitila trebue adăogat un vagon de bagaje.

Doamna se luptă cu cutia în toate chipurile, dar n'avu cum s'o așeze mai bine de cât d'asupra unor pachete care astupau trecerea prin coridor și intrarea în compartiment, astfel că tot drumul până la Predeal, fu motivul nemulțumirei călătorilor, ce abia se strecurau pășind peste cutia doamnei, înfricoșată de câte ori un picior nu-și găsea loc și amenința să-i strivească cele patru pene.

In sfârșit, trenul își luă iuțeală. Câmpiile albite sclipeau la lumina geamurilor, sârmele telegrafice se țeseau în sus și'n jos, îngroșate de geruială, stâlpii fugiau fantastic, iar coloanele de scântei aprinse ce ieșeau nebune din gura locomotivei dădeau ochiului ilusia unui cuptor încins.

Fiecare ședea potolit în colțul său. Numai ce răsare una din cucoanele ce mergeau la Nissa.

— Soro, eu zic să mâncăm. Ia dă, Matache, geamantanul cu ouă. Nu ăla, ălălalt. Acolo sunt mandaline.

— Da, pațacurile un' le-ai pus Sițo? întrebă soțul.

— Alea le-am dat Mariţeĭ să le pue în coş, cu franzelele şi sarea. Ia dă 'ncoa să caut eŭ!

Şi Matache începe să defileze pe dinaintea noastră, când cu geamantanul cu ouă, care nu eraŭ maĭ puţine de cât 100, când cu cel cu mandaline, când cu coşul cu paţăcăriĭ şi franzele. Soţia sa, madam Costescu, le deschide pe rând, scoate toate bunătăţile din fiecare, le întinde pe şervete, destupă o sticlă, dă la fiecare cuţite şi îmbie toată ceata să se strângă maĭ aproape, ca s'ajungă la şuncă şi la ouă.

— Siţo, da sarea? întreabă bărbatul.

— Sarea, îţĭ spuseĭ am dat-o toanteĭ de Mariţa s'o pue în coş. Ia caut-o, dragă madam Mielescu, că eştĭ maĭ aproape. Nu e? Să ştiĭ că dobitoaca ne-a făcut pontu! Ce facem fără sare?

Şi se învârtiră toţĭ pe lângă coş, pe lângă geamantane,—sarea nicăerĭ!

— Om mânca odată şi fără sare! zise hotărât madam Mielescu.

— Cum focului soro? răspunse coana Siţa; ţi se apleacă, noroc c'am luatără un geamantan de mandaline, să tot mâncăm şi să ne frecăm pe mâinĭ cu cojĭ, de ni s'o face rău! Un coş cu ouă, un geamantan cu portocale, altul cu salam şi franzele, plus sticlele şi alte necesariĭ, călătoreaŭ gratis peste picioarele noastre! Eram complectamente turtiţĭ. N'aveaĭ să-ţĭ tragĭ sufletul de cojĭ de ouă, firimiturĭ şi hârtiĭ.

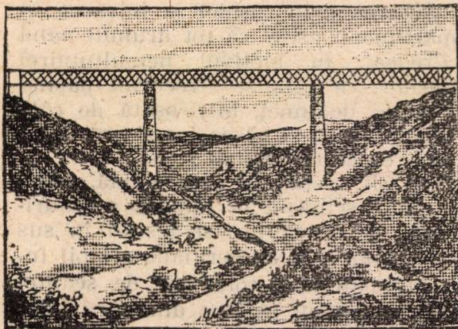
Noroc că fereastra lângă care stam îmĭ oferea spectacolul fermecător al munţilor către care alergam cu toată iuţeala. Razele luneĭ se resfiraŭ molatic printre şirurile de brazĭ pe a căror cetinĭ despletite, şedeaŭ fâşiĭ de vată albă, iar potecile şi rămurelele scânteiaŭ în bătaia luneĭ pudruite, ca o pulbere de mărunte diamante.

Ce-or maĭ fi făcut tovarăşiĭ noştri de drum nu ştiŭ. Că de la graniţă despărţindu-ne, le-am pierdut urma. Noĭ nemerirăm iar prost până la Braşov, unde trebuia să scoboare o bună parte din călătorĭ şi până unde şezurăm ca sardelele, strânşĭ uniĭ lângă alţiĭ.

(Va urma).

Ninetta-Târgovişte.

Cel maĭ mare viaduct din Franţa

Cel maĭ mare viaduct din lume

Ilustraţia alăturată reprezintă cel maĭ mare drum de fier peste o apă. Viaductul e construit de inginerul Chatelier deasupra râuluĭ Sioule, la o înălţime de 132 m. 50.

N. Vl.

W. OERTEL

O călătorie în India

— Urmare —

Auzeam de multe orĭ răgetele tigruluĭ; nu rare orĭ hiene şirete se furişaŭ în jurul lagăruluĭ saŭ trupe de şacalĭ flămânzĭ il înconjurau urlând. Aceştia aŭ obiceiul să se ţie de urmele leuluĭ şi tigruluĭ, să se ospăteze cu ceea ce lasă stăpânitorul acestor pădurĭ, după ce şi-a potolit foamea cu vreun bivol.

„Era prima după amiazĭ, când ne odihneam la marginea uneĭ pădurĭ. Găsisem nucĭ de cocos, pisauge, smochine, tamarine şi o mulţime de fruncte scumpe, de care nu se bucură de cât animalele păduriĭ. De lunĭ de zile nu maĭ gustasem carne şi stomacul nostru de european ar fi dorit astfel de hrană obişnuită. Îmĭ luaĭ puşca pe umăr şi mă afundaĭ în pădure, unde trăesc mulţime de găinĭ şi porumbeĭ sălbaticĭ şi păunĭ cu vocea urâtă ademenesc pe vânător. Nu intrasem încă bine în desiş, când o minune de pom îmĭ atrase toată atenţia; mă uitaĭ la înfăţişarea luĭ. Era un bananian saŭ banan, cum i se maĭ zice, un pom ce te face să vezĭ în toată splendoarea inţelepciunea ziditoruluĭ, bunătatea şi iubirea luĭ faţă de creaturile sale, tocmaĭ în aceste ţinuturĭ dogoritoare.

„N'are fructe răcoritoare şi săţioase, totuşĭ e maĭ de preţ de cât cel maĭ de preţ pom, prin umbra şi adăpostul ce dă. Până atuncĭ nu maĭ văzusem, sau cel puţin nu maĭ privisem cu luare aminte un astfel de pom. Acum îl aveam în faţă şi ocupa atâta loc cât ar fi ajuns pentru un sătuleţ, aşa cum nu rare orĭ se întemeiază, pe sub crengile luĭ, în interiorul Indieĭ; îl aveam acum în faţa ochilor şi un ah! de admiraţie scăpă de pe buzele-mĭ.

„Un trunchiu principal străvechiu, spintecat de par'că ar fi crescut la un loc şi s'ar fi împletit şapte-opt trunchiurĭ, de o grosime cum nu maĭ văzusem alt arbore la fel, forma centrul aceşteĭ minunate clădirĭ de frunze şi se ridica în aer până la o înălţime uriaşă, deşi nu tocmaĭ drept ca lumânarea, cum e trunchiul mândruluĭ palmier, care se ridică fără ramurĭ până la o înălţime ameţitoare şi poartă tocmaĭ sus de tot fructele şi coroana luĭ de frunze.

„Cam la o înălţime de 12 până la 15 picioare, pomul trimite în toate părţile, până la o mare depărtare, crengile sale drepte ca braţele balanţeĭ. S'ar încovoia însă la pământ din pricina ramurilor şi frunzelor, dacă atotputernicia luĭ D-zeu nu le-ar fi dat un fel de proptea, aşa cum nu se maĭ găseşte la nicĭ un alt copac din lume. Adică din crengile cele drepte ca braţele uneĭ balanţe cresc rădăcinĭ aeriane, care se îndreaptă vertical spre pământ şi tind să-l ajungă. Cum l'a atins, se înfig în pământ şi se împuternicesc. Cu o iuţeală, care nu se vede de cât în ţinuturile calde, din fiecare firişor de rădăcină creşte cu timpul un trunchiu puternic şi gros, care nu numaĭ că poate susţine astfel creanga, ba încă-ĭ dă sucurĭ hrănitoare şi puterĭ de viaţă nouă pe lângă sucul ce-ĭ trimite trunchiul principal. La oare care depărtare de aceastǎ rădăcină aeriană, prefăcută în tulpină, iese iar un alt firişor de rădăcine şi în decurs de câţiva anĭ se preface un trunchiu sprijinitor şi hrănitor. Prin aceste tulpinĭ nouĭ primesc crengile puterĭ nouĭ de viaţă, se întind în toate direcţiile, cresc şi se împletesc ţinându-se mereŭ la aceeaşi înălţime cu celelalte crengĭ crescute din trunchiul principal, care sunt purtate şi susţinute în acelaş fel de rădăcinile aeriane crescute pe ele.

„Astfel acest arbore minunat se prezintă ochilor ca o clădire sprijinită pe coloana de stinghere, pe al căror capiteliu, crengile bananuluĭ par a fi aşezate şi împletite artistic şi totuşĭ, natura luĭ e să crească aşa şi nu altfel şi deasupra omuluĭ, ce păşeşte prin aceste sălĭ de propilee verzĭ, se întinde cel maĭ des acoperiş de frunze, prin care nu poate pătrunde, nicĭ o rază de soare şi ploaia de abia îşĭ poate face drum. Dar ceea ce e maĭ uimitor, e că deasupra tavanuluĭ orizontul de frunze, ce se razimă pe sutele sale de colonade, pomul trimite de jur împrejur un al doilea cerc de frunze, care aŭ aceeaşĭ direcţiune, dar care nu se întind până la aşa mare distanţă ca cele dintâiŭ, de jos. Acestea trimit şi ele dela înălţimea însemnată, unde se găsesc, rădăcinĭ aeriane, care străbat prin acoperişul de frunze al primelor crengĭ şi caută pământul ca şi primele şi devin tulpinĭ sprijinitoare; ele formează un al doilea etaj al caseĭ celeĭ verzĭ. Ba încă, uriaşul în faţa căruia şedeam uimit, avea un al treilea etaj, la fel cu cele două dintâiŭ. Pentru că aceste tulpinĭ şi tulpiniţe, crescute din rădăcinĭ aeriene, nu poartă frunze, nicĭ ramurĭ, arborul avea maĭ mult înfăţişarea uneĭ minunĭ de arhitectură artistică. Rămăseĭ uimit îndelungă vreme, fără voie îmĭ împreunaĭ mâinile şi rostiĭ cucernic: „Stăpâne, ce multe şi marĭ sunt lucrurile tale; pe toate le-aĭ orânduit cu înţelepciune şi pământul e plin de bunătăţile tale! Numele tăŭ fie în vecĭ lăudat".

„Cu greu mă despărţiĭ de pomul acesta; maĭ târziu am văzut mulţĭ la fel, ba chiar eŭ însumĭ am avut unul, tot aşa de uriaş, în faţa caseĭ. In fine plecaĭ să caut vre-o friptură pentru cină. Mă afundaĭ maĭ mult în pădure, unde părea că picior de om nu-şĭ maĭ lăsase urma în glie. Nu făcuĭ o sută de paşĭ şi zăriĭ pe crengile uscate ale unuĭ pom stând câteva păuniţe, iar în faţa lor păunul îşĭ rotea coada-ĭ splendidă. Glonţul doborâ pasărea mare şi grasă, dar păuniţele abia părură mirate, nicĭ măcar nu se speriară. Se uitaŭ la păunul ce bătea din aripĭ şi rămaseră la locul lor şi abia după ce maĭ căzu una din ele doborâtă la pământ zburaseră celelalte.

„Tocmaĭ voiam să ridic prada şi să mă întorc iar la cort, pe ţărmul stâncos al Gangeluĭ, când deodată, din trestiile mocirleĭ, ce se găsea la câţiva paşĭ, răsună un urlet, cum nu maĭ auzisem altul le fel; în acelaş timp, apărură dintre trestiĭ nişte trupurĭ groaznice, negre şi fioroase şi maĭ întâiu distinseiŭ nişte capete îngrozitoare şi nişte ochĭ ce păreaŭ a vărsa foc,

„Păsările îmi picară din mână; genunchii îmi tremurau și simții tot sângele din trup năvălindu-mi la inimă. Eram să mor de spaimă. Și ce era ceea ce mă umpluse de groaza morții, așa cum nu mi se mai întâmplase niciodată? O turmă de bivoli sălbatici, cari se culcaseră în mocirlă, ca să se apere de arșiță și căutau să fugă mai departe, speriați de zgomotul celor două împușcături ale mele. Trebuia să mulțumesc lui D-zeu, și o și făcui, că această turmă de animale sălbatice nu zăriră pricina sperieturei lor, pe cel ce le turburase odihna. Urlau pufuind și trăsnind, cu capul în pământ, cu coada în vânt, la o depărtare de vre-o 500 pași înaintea mea, ca să-și caute drum la umbră mai deasă, printr'un luminiș de pădure și auziam din depărtare pârâitul vreascurilor, prin care-și deschidea drum copita lor distrugătoare.

„Recunosc că trecu timp, până să fiu în stare să-mi încarc iar pușca și să duc cele două păsări, acolo unde Rowley mă aștepta îngrijat că întârziasem mult. Mă întrebă înspăimântat ce mi se întâmplase de eram încă galben ca turta de ceară. Pe când smulgeam penele prețioase din corpul cel gras al păsărilor, îi povesti, ce pățisem și ce văzusem. Rasérăm împreună mult și pe când puneam pasărea într'un fel de frigare de lemn, făcută de mine, Rowley, înarmat cu pușca, dete fuga în pădure, ca să privească mai deaproape minunea Creatorului, bananul uriaș. Admiră la rându-i pe creator în opera sa și târzie vreme încă, tot mai vorbeam de minunile Domnului din splendida împărăție a plantelor din India.

„Cei 3 hinduși, ce priveau cu scârbă pregătirile noastre pentru gustoasa cină, ce inventasem, își aprinseseră un alt foc la oarecare depărtare, la care-și pregătise pilaful, o mâncare simplă de orez. Când în sfârșit sosi ceasul plecării, strânserăm resturile păunului fript și pe celălalt încă netăiat, ca să le luăm cu noi în donie și să ne putem pregăti și a doua zi o cină gustoasă, căreia de mult îi dusesem lipsa.

Așa chibzuește omul și se gândește la ziua de mâine și nu bănuește ceea ce se poate întâmpla chiar azi. Nici nu bănuiam soarta ce ne pândea în umbra nopții apropiate.

„Comandantul era cam dârz în acea seară. Ne promisese că vom putea rămâne peste noapte într'un sat, unde vom ajunge înainte de răsăritul lunei, dar luna își oglindea fața plină și strălucitoare în valul liniștit al Gangelui și satul nu se mai vedea.

„Țărmurile fluviului erau înalte și stâncoase și deci sigure din partea crocodililor, care ne-ar fi putut vizita peste noapte. Ancorarăm într'un loc, unde se ridica, la vre-o 12 picioare deasupra apei, o pajiște verde; în juru-i se ridicau rânduri de stânci în semicerc, formând ca un adăpost cu pereți netezi și ferindu-ne foarte bine de vizita nedorită a hienilor, șacalilor și tigrilor.

„Lemne erau prin apropiere și locul era așa de bun de odihnă, cum n'am găsit nicăeri. Ne urcarăm; făcurăm din vâsle căpriori și întinserăm pânza pe ei. Când cortul fu gata, așa de spațios că 5 oameni puteau dormi foarte bine, fără să se înghesuiască, întinserăm saltelele pe iarbă, după ce vâslașii se convinseră că nu era p'aproape nici pui de șarpe.

„Cortul era deschis și ne apăra de sus și de la spate; la ușă aprinserăm foc, pe d'oparte să îndepărtăm crocodilii și să omorâm muștele și țânțarii ce sburau în toate părțile; iar pe de alta să ne frigem păunul, după ce indienii vor fi pregătit și mâncat orezul, veșnica hrană a acestui neam. Îndată pregătii frigarea și fripsei pasărea, căci Rowley nu se pricepea în această nobilă artă, pe când îndemânarea-mi fusese recunoscută și recompensată încă din Londra. Deși nu tot așa de gustoasă ca păunul, totuși păunița fu o cină excelentă. Luarăm apoi să fumăm, pe când indienii pioși se scoborâră în valurile fluviului, ca să-și facă rugăciunea de seara și baia rituală. Stătură mai mult ca de obiceiu și somnul se lăsă greoiu pe pleoapele noastre, când chipurile lor, care păreau și mai mari în bătaia lunei, se ridicară în sfârșit din adâncul Gangelui. Se culcară unul lângă altul pe saltea, după ce ne strigară: „Salemul" lor (odihnă) și îndată îi cuprinse somnul greu. Mai vorbirăm nițel și la urmă amuți și vorba și după ce mă rugai și în 'gând și cu vorbe, somnul îmi închise ochii obosiți.

„Să tot fi fost pe la miezul nopții, când sării d'odată în sus, deșteptat d'un țipăt înfiorător, scos de Rowley și în acelaș timp o lovitură mă atinse la cap și-mi răpi cu totul conștiința.

„Soarele se ridicase sus și vărsa asupră-mi razele-i dogoritoare; câțiva șacali urlau înfiorător pe creasta zidului d'asupră-mi, când mă deșteptai dintr'un somn lung și greu. Capul mă durea groaznic. Nu aveam nici cel mai mic adăpost împotriva razelor soarelui. Unde era cortul? Unde erau marinarii? Încet încet îmi adusei aminte de tot. Când mă uitai pe haine, mă văzui plin de sânge. În juru-mi era pustiu.

„Pușca, pechetele, cu tot ce aveam, nu erau nicăeri. Acum zării și pe Rowley lângă mine. Ca și mine era plin de sânge, ba ceva mai mult, țeasta capului îi era făcută praf. Era cadavru! Nu pot spune cu cuvinte groaza și durerea ce mă cuprinse. Plângând cu hohote și uitând durerea, ce-mi chinuia capul, m'aruncai asupra amicului, care zăcea neînsuflețit lângă mine.

„Nu mai încăpea îndoială că cei trei complici puseseră crima la cale încă de la început, de când comandantul ne propusese să facem împreună cu el călătoria la Calcuta; că alesese acest loc singuratec, ca să făptuiască omorul; în sfârșit că soarta lui Rowley îmi fusese hotărâtă și mie și numai sfânta voință a Domnului îndepărtase de la mine lovitura, ce avea să sfărâme și țeasta capului meu. Trebue să-și fi închipuit că mă omorâseră și pe mine, altminteri mi-ar mai fi dat o măciucă în cap. Au plecat apoi lăsându-ne aici, bazați pe lăcomia crocodililor, căci altminteri ar fi fost ușor să ne prăvălească cadavrele în Gange, făcând să dispară în acest mod orice urmă de crimă. Totuși trebue să se fi grăbit, căci nu ne desbrăcaseră. Pălăria-mi de paie trebue s'o fi perdut în fugă vreunul din ei, căci o găsii p'un mărăcine în drumul ce ducea la țărm. Nici măcar nu ne pungășiseră d'abinelea; nu dispăruseră decât banii ce-i aveam într'o pungă, cei cusuți în banta de la pantaloni nu fuseseră descopriți. Numai lui Rowley îi luase totul, căci făcuse prostia să-și puie toți banii în pungă, lucru care poate i-o fi îndemnat la crimă. Ne furaseră și ceasornicele. Ceeace mai găsii într'un buzunar fu briceagul, cremenea și amnarul, bunuri mai de preț pentru mine în starea în care mă găseam, de cât banii pe care mi-i furaseră asasinii.

(Va urma).

Trad. de **Tomescu-Putna**

ANIMALE MUZICANTE

Dăm aci o fotografie luată într'un circ din Londra. Ea reprezintă o focă cântând din mandolină. Este un fapt într'adevăr fenomenal și lumea alear-

O focă muzicantă

gă nebună să vadă această minune. Bucureștenii, de altfel, au avut prilejul astă iarnă să vadă asemenea foci și la circul nostru.

Vât.

POSTA REDACȚIEI

Tr. Popescu. — S'a publicat in ziarul nostru. Nu trimiteți lucruri publicate.

Scarlat.—Vom citi. Dacă va fi bun, il veți vedea in ziar.

NOUILE MARI PREMII

CE SE VOR OFERI DE

ZIARUL „UNIVERSUL"

abonaților săĭ la 27 Maiŭ, 1912

O Splendidă Vilă la Sinaia

«Vila Maria», construită anume pentru tragerea viitoare, pe strada I. C. Brătianu, în poziția cea maĭ splendidă din localitate.

O CAMERA DE CULCARE IN BRONZ

de mare valoare, al 7-lea dormitor furnizat pentru premiile noastre de Industria Metalică «Marcu», Bul. Elisabeta, 8

UN DORMITOR DE LEMN FIN

construit în marea fabrică de mobile de lemn Marin V. Ganea, șoseaua Mihaĭ-Bravul No. 37 și str. Șerbănică, No. 10. Sucursala calea Victorieĭ, No. 107

UNA GARNITURA MOBILA DE STEJAR TAPISATA, PENTRU ODAE DE BIUROU

compusă din : una canapea, două fotoliurĭ și șease scaune

UN BIUROU DE STEJAR MASIV ŞI UN FOTOLIU DE BIUROU TAPISAT

Toate acestea cumpărate de la cunoscuta Expoziție modernă de mobile Gildener Rosenthal & Hascal, Bucureștĭ, strada Carol, No. 64, etajul I

O jumătate garnitură mobilă de lemn roșu lustruit, coloarea mahonuluĭ

entru intrare, compus din : Una canapea, 4 scaune, 2 marchize, 2 taburele, una masă cu geam de cristal. Toate îmbrăcate cu mochet frez, cumpărate de la marele magazin de mobile «Compania Americană», str. Carol, 74, lângă hotel Dacia

Un serviciu de masă pentru 12 persoane, compus din : 12 lingurĭ, 12 furculițe și 12 cuțite de alpaca veritabil argintate și bogat decorate, în cutia lor de piele imitată și căptușită cu mătase. **Un serviciu de vin** pentru șase persoane, compus din : una carafă și șease pahare de cristal bacara cu monturĭ de alpaca veritabil argintate, imitând exact argintul oxidat; toate aceste obiecte puse pe o tavă rotundă tot de alpaca veritabil argintată. **Una pereche sfeșnice de alpaca**, argintate și bogat decorate. Toate aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de ceasoarnice și bijuteriĭ en gros și en detail Frații A. & I. Roller, Bucureștĭ, strada Smârdan, No. 35, etajul I.

Una pendulă de perete, de lemn lustruit, frumos ornamentată, în lungime de 87 centimetri, intorcându-se odată la 15 zile. **Una pendulă de perete**, de lemn de nuc lustruit, frumos sculptată, în lungime de 77 centimetri, intorcându-se odată la 15 zile. **Una harmonică** superioară, burduf dublu, colțurile legate, cu 21 clape și 8 basurĭ, toate de oțel. **Un ceasornic de masă**, de lemn de stejar, represențând un castel medieval, înălțime 36 centimetri, având o muzică cu două cântece naționale. Cumpărate de la «Compania generală», Biurou de importațiune, Bucureștĭ, strada Smârdan, No. 29, etajul I.

O bicicletă de curse «Imperial», cea maĭ cunoscută marcă engleză. **Un gramofon mare**, fără pâlnie, ultima perfecțiune, cu 6 plăcĭ marca «Inger», cântate de ceĭ maĭ bunĭ artiștĭ. **Un serviciu de lavoir de faianță**, compus din 5 bucățĭ. **O lampă** ultima creațiune, model «Cometa Hailey», sistem american, cea maĭ economică și luminoasă. Toate acestea cumpărate de la cunoscutul magazin E. A. Pucker, Bulevardul Elisabeta, No. 15, sub Hotel Princiar.

O jardinieră de metal argintat, cu vas verde. **O fructieră** argintată și aurită, cu un cornet conținând 12 cuțite pentru fructe. Cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterie Th. Radivon, Bulevardul Elisabeta, No. 8 bis.

Una bicicletă «Naumann» de mare lux, una din cele maĭ solide și excelente biciclete, din fabrica soc. pe acțiunĭ Siedel & Naumann din Dresda, singurele biciclete introduse în armatele germană, rusă și turcă și la postele germană și română. Reprezentant general D. Leonida Piorkowski, Bucureștĭ, str. Știrbeĭ-Vodă, 21.

Un ceasornic de aur 14 carate, bărbătesc, frumos gravat. **O pendulă** mare de perete, frumos ornată și **un serviciu** compus din : o lingură, furculiță și cuțit de argint veritabil, marcat de Stat. Toate acestea cumpărate dela cunoscutul magazin de încredere «Ceasornicăria Colțeĭ», Bucureștĭ, str. Colțeĭ, No. 31.

Una pendulă de perete lemn de stejar, cu bătae, ultima noutate. **Un ceasornic de biurou**, cumpărate de la marele magazin de bijuterie, ceasornicărie și argintărie Jean Schmidt & Const. Stratulat, Bucureștĭ, calea Victorieĭ, 53.

Un gramofon mare, una vioară, una harmonică, una mandolină, cumpărate de la cunoscutul magazin de muzică Jean Feder, Victorieĭ, 54.

Una trusă pentru damă, cu treĭ sticluțe și cu necesar de toaletă. **Una trusă** de manevră pentru domniĭ ofițerĭ. **Treĭ truse** de piele fină pentru manicure. **Treĭ pulverizatoare** splendide de cristal, nichelate. **Treĭ pudriere** cu pufurile lor. **Treĭ oglinzĭ nichelate** pentru masă. Cumpărate de la cunoscuta Drogherie Princiară Const. C. Popescu, Bulevardul Elisabeta, colț cu strada Brezoianu.

Una mașină de cusut de mână, sistemul cel maĭ nou și **un gramofon** marca «Melodion Carmen-Syiva», de cea maĭ mare perfecțiune, împreună cu 6 plăcĭ marca «Premier-Record», având cântece românești. Aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de mașinĭ de cusut, biciclete și gramofoane: «Compania anglo-americană» din Bucureștĭ, strada Carol, No. 50, cu sucursale în Piteștĭ și Câmpina.

O mașină de cusut, de familie, «Markton», perfecționată, cumpărată de la marele magazin «Compania Markton», strada Carol, No. 38, colț cu strada Brâncoveanu.

Alte 10 mașinĭ de cusut comandate în străinătate.

Un plug de oțel cu o brazdă, marca D. C. M. N. **Un plug de oțel** cu două brazde, marca Z. H. C. R. Ambele din celebra fabrică Rudolf Bacher, Raudnitz (Bohemia), represențată în România prin marea casă de mașinĭ agricole și industriale : Soc. în comandită Weil, Joseph & Co. succ., Bucureștĭ, str. Smârdan, 5.

Una mașină mare de bucătărie «Ideal», cu patru ochiurĭ din table de oțel, cu cazan de aramă, elegant și solid construită, cumpărată de la cunoscuta fabrică de tinichigerie Mihail D. Botez, Bucureștĭ, calea Văcăreștĭ, 142.

2 costume de haine (saco), după măsura și alegerea stofeĭ, carĭ se vor confecționa de cunoscuta croitorie Jaques Grimberg, Bucureștĭ, str. Academieĭ, 25.

Un șearpe de aur (colier) pentru gât, de mare valoare. **50 casete** conținând fie-care pudră și săpun „Flora", făcute anume pentru abonațiĭ ziaruluĭ „Universul".

Afară de acestea, toțĭ abonațiĭ maĭ primesc gratuit un volum din **«Memoriile Regeluĭ Carol I al Românieĭ**, saŭ un volum din cărțile ce apar în editura ziaruluĭ „Universul" tipărite anume pentru abonațĭ.

Prețurile de abonament sunt aceleașĭ : Pentru un an leĭ 18 ; pe 6 lunĭ leĭ 9,15 ; pe 3 lunĭ leĭ 4,65.

Anul XIII.—No. 780 | 5 Bani în toată țara 5 | Miercurĭ, 18 Aprilie 1912.

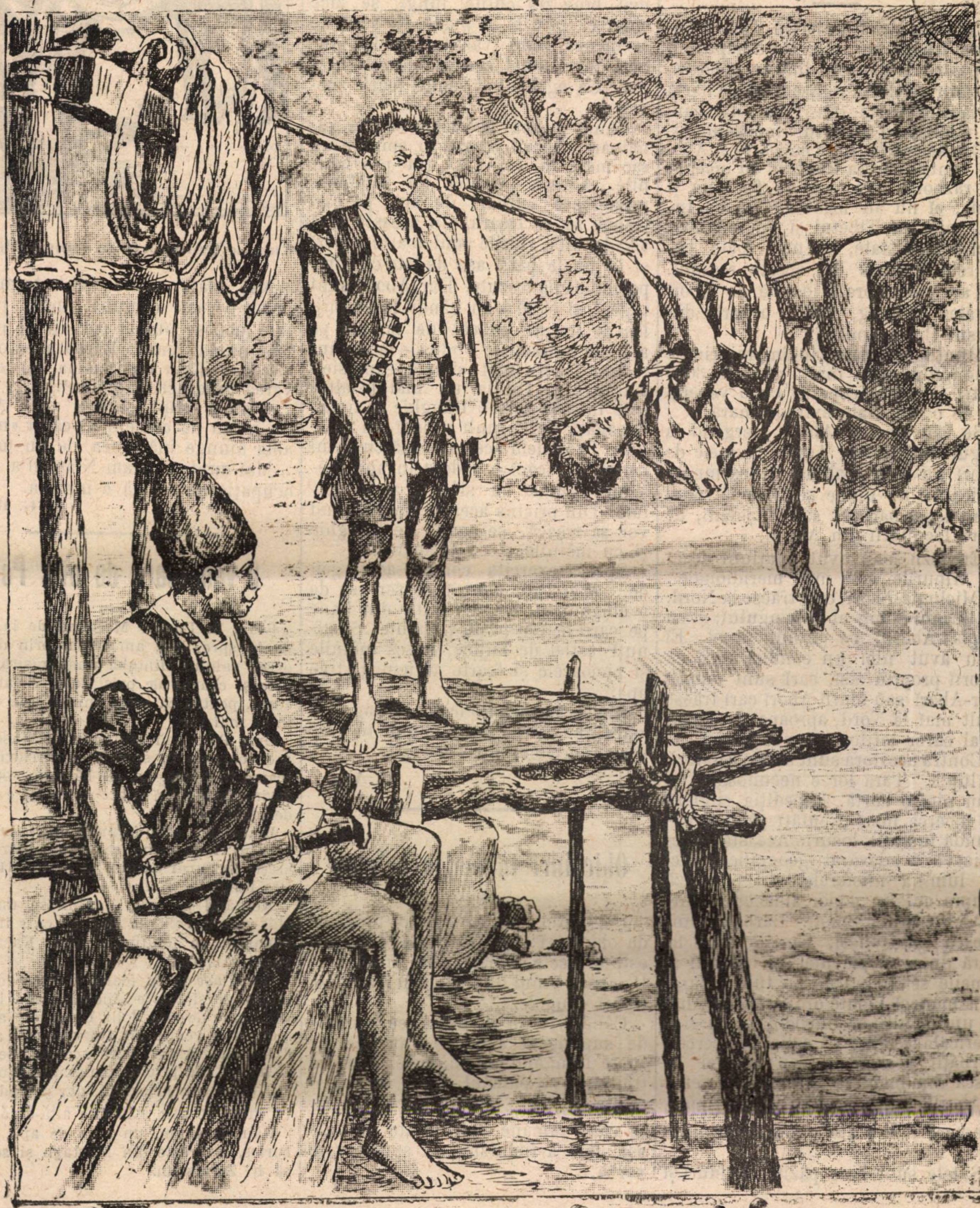
ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ŞI AL INTÂMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Leĭ 2.60 pe an în toată țara

Redacția și Administrația
No. 11, — STRADA BREZOIANU, — No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
Apare odată pe săptămână, Marțea

Cum trec Aborii curenții de apă. — (Vezĭ pag. 5616).

IN ȚARA ABORILOR

Dincolo de frontierele Indieĭ engleze trăesc în văile Brahmaputreĭ, la poalele Himalaeĭ, diferite popoare, al căror teritoriŭ e însemnat pe hartă ca făcând parte din Tibet, dar care în realitate e cu totul independent.

Din aceste popoare fac parte și Aboriĭ, contra cărora Engleziĭ aŭ inceput un războiŭ care pare să fie lung și greŭ; eĭ nu aŭ legăturĭ nicĭ cu India, nicĭ cu Tibetul și nu recunosc nicĭ o autoritate, ca maĭ toate popoarele barbare din aceste regiunĭ.

Țara neexplorată locuită de Aborĭ e valea Dihong, care e o parte din cursul Brahmaputreĭ.

Munțiĭ carĭ sunt în împrejurimile Dihonguluĭ sunt inalțĭ până la 3000 metri și sunt acoperițĭ cu o vegetație de o densitate extraordinară.

Se văd uneorĭ Aborĭ mergând la târgul din Sidiya, Asam. Numele de Aborĭ nu e în realitate o desemnare etnică; e un nume ce li se dă voind a înțelege barbarĭ saŭ dușmanĭ, de către locuitoriĭ din Asam.

Engleziĭ n'aŭ avut relațiunĭ decât cu triburile cele maĭ meridionale: cu Michmis-Aboriĭ carĭ trăesc la Nord, pe țărmul stâng al Dihonguluĭ, și cu Daplas-Aboriĭ, pe țărmul drept. Eĭ n'aŭ avut nicĭ un conflict încă cu Aboriĭ propriŭ zișĭ, carĭ sunt numițĭ Bor-Aborĭ saŭ Mariĭ-Aborĭ carĭ trăesc mult maĭ la Nord, aproape de Tibet, și al căror teritoriŭ e neexplorat.

Contra acestora sunt astăzĭ Engleziĭ în luptă. Țara lor e necunoscută și n'aŭ nicĭ o hartă. Expediția engleză va încerca marĭ greutățĭ până să pătrundă în acele locurĭ. Această expediție va fi adevărat geografică, căcĭ va lumina misterele carĭ planează asupra acestuĭ popor abia cunoscut.

Aboriĭ sunt robuștĭ. Bărbațiĭ sunt adesea gâlcevitorĭ, femeile aŭ o figură dulce și plăcută. Și bărbațiĭ și femeile se îmbracă cu tunicĭ largĭ fără mânecĭ făcute din stofe tibetane. Și uniĭ și alțiĭ se împodobesc cu giuvaericale: brățărĭ, colieurĭ, cerceĭ. Bărbațiĭ poartă pe cap un fel de cască din bambus garnisită cu pene.

Aboriĭ sunt împărțițĭ în triburĭ. Fie-care trib e sub conducerea unuĭ șef.

Satele sunt bine păzite cu ziduri și lucrărĭ exterioare, foarte ingenios fabricate. Aboriĭ sunt foarte prevăzătorĭ în ceea ce privește paza satelor așa de bine fortificate. De jur împrejur, din distanță în distanță, aŭ de asemenea arsenalul lor. Sunt simple grămezĭ de pietre, care pot fi luate ca aduse spre a repara străzile, dar care servesc ca proectile.

Toate popoarele acesteĭ regiunĭ sunt foarte războinice și se atacă des uniĭ pe alțiĭ. Eĭ sunt înarmațĭ cu săgețĭ otrăvite, cu lăncĭ și săbiĭ saŭ maĭ bine zis cuțite lungĭ, se zice chiar că posedă și puștĭ. Eĭ sunt de asemenea bunĭ vânătorĭ și își procură prin vânat carnea necesară hraneĭ. Ca agricultorĭ sunt foarte mediocri.

Când pleacă la războĭ sau la vânătoare, Aboriĭ poartă în spinare un sac mare în care își țin proviziunile. Adesea în calea lor întâlnesc numeroase cursurĭ de apă pe carĭ trebue să le treacă. In această țară accidentată, riurile sunt foarte repezĭ și în unele părțĭ așa de late că e imposibil să fie trecute. Dar Aboriĭ sunt ingenioșĭ și eĭ s'aŭ gândit la un mijloc de trecere pe cât de simplu pe atât de îndrăsneț. Podurile la eĭ sunt reduse la cea maĭ simplă expresie: o frânghie. De la un mal la altul este întinsă tare o frânghie de liane. Se agață de ea uniĭ numaĭ cu mâinile. Procedeul acesta e însă cu totul periculos, căcĭ o cădere în apa presărată numaĭ cu stâncĭ, ar fi mortală. Din pricina aceasta Aboriĭ, când vor să treacă, se agață de frânghie și cu mâinile și cu picioarele.

Spre a exercita comod acest gen de... exercițiŭ, Aboriĭ se servesc de o cingătoare mare făcută din liane pe care o trec peste frânghie. Susținuțĭ astfel de mijloc, mișcă mâinile și picioarele și foarte cu ușurință trec apa.

Ilustrația ce publicăm in pag. I a ziaruluĭ nostru arată chipul în care trec Aboriĭ cursurile de apă.

C. Arg.

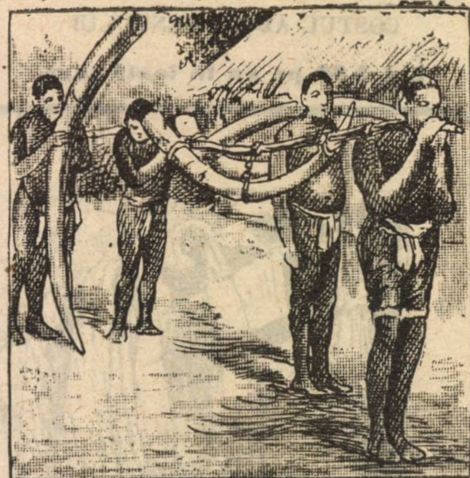
Obiceiurĭ în Congo belgian

Populația engleză are o mulțime de obiceiurĭ; printre aceste obiceiurĭ este și acela remarcat în special la Bembașĭ, unul din cele maĭ frumoase tipurĭ congoleze.

Când vre-un Bembas se apropie de superiorul săŭ, se întoarce pe spate frângându-șĭ mâinele, apoĭ se trântește pe pământ, unde după maĭ multe sforțărĭ, ajunge într'o poziție în care rămâne maĭ multe minute așa, fără a îndrăzni să spue vre-o vorbă.

Intr'un alt trib, anume Vona-Nyamieziĭ, femeile, unele sunt tratate ca sclave, altele dispun de o libertate de care se bucură copiiĭ.

Bărbatul trăește separat de soție chiar din prima zi a căsătorieĭ.

Cum se transportă in Congo fildeșul

Maĭ toate satele sunt terminate printr'o casă comună unde, jumătate locuesc numaĭ bărbațĭ și jumătate numaĭ femeĭ. Bărbatul se ocupă cu gospodăria iar femeia cu cultivarea grădineĭ, câmpuluĭ.

Curioșĭ sunt și așa zișiĭ Akha, un neam de oamenĭ al căror «uriaș» abia ajunge înălțimea de un metru.

Maĭ sunt și Niam-Niamșiĭ a căror ocupație de seamă e muzica.

G. Ros.

O vânătoare de ovis Polii

Eram în Pamir. Mergând de la Dabda în spre Vest, am trecut prin deschiderea valuluĭ Mintaka unde găsirăm capete și coarne de ovis Polii. Ne-am bucurat, pentru că acest animal este din ce în ce maĭ rar.

Ovis Polii saŭ muflonul de Kaschgar, are coarnele în spirală și vârfurile întoarse în afară. La ceĭ bătrânĭ, coarnele devin foarte marĭ și greutatea lor e considerabilă.

Blana lor este formată din perĭ tarĭ ascuțițĭ; însă iarna, celor maĭ bătrânĭ le crește în jurul gâtuluĭ și pe umerĭ niște fire lungĭ de păr.

Mergând pe cale, întâlnirăm un Kirghiz numit Tokman Bat, cu care în 1895 vânasem pe înălțimile din Karakask, yacki sălbaticĭ.

Omul acesta fu foarte bucuros că mă întâlnește și foarte încântat să-l iaŭ la vânătoare de evis Polii. Cu el maĭ are un indigen ce venise din Raskum. Pe acesta il întrebaĭ despre valea aceasta. Se pare că astăzĭ, din pricina persecuțieĭ Kunjoților, valea este nelocuită, dar se văd câteva ruine de sate existente altă-dată.

Râul Raskum, un curs de apă foarte curios, isvorăște din Mustagh și se varsă în Zerafshan.

Ne urmarăm drumul spre vest-sud-vest. In curând, râul se făcu maĭ mic și ajunserăm în fața gâtuluĭ Kilik.

Pe partea cealaltă, văzurăm o turmă compusă din vre-o 300 de ovis Polii. Mă apropiaĭ și priviĭ cu ochianul, și văzuĭ că această turmă e compusă din femeile cu puiĭ lor. Atuncĭ ne urmarăm drumul spre o localitate numită de Kirghizĭ Kingtrup, pe unde găsisem o mulțime de coarne de ovis Polii.

Aci suntem la 14.000 de metri altitudine de nord a munților Mustagh.

Kirghiziĭ s'aŭ coborât cu turmele lor la vale, căcĭ vremea e înaintată, suntem la 24 Septembrie.

Imĭ începuĭ vânătoarea printr'un ovis mic, căcĭ Kirghizul meŭ voia carne și a trebuit să fac aceasta și pentru ca să daŭ oamenilor meĭ nutriment.

A doua zi, plecarăm cu noaptea în cap. Frigul era simțitor și aerul foarte rărit, ceeace ne făcea mersul cam anevoios. De odată Kirghizul meŭ mă luă de braț, strigând: „Ayu! Ayu!" și arătându-mĭ, la câteva sute de metri un urs brun, care ne văzuse și fugea cât îl țineaŭ picioarele în spre partea opusă de unde ne găseam noĭ. Cu ochianul îĭ urmăream mișcările ca să văd unde o să se oprească, când, pe o colină, văzurăm cincĭ berbecĭ ovis Polii, păscând iarba care creștea destul de rară pe această coastă.

Nu vă voiŭ maĭ descrie peripețiile prin carĭ am trecut, ca să ne putem apropia de aceștĭ berbecĭ enormĭ. Mă apropiasem binișor de eĭ,—aproape de 200 de metri, și, apăsând pe trăgaciŭ, culcaĭ la pământ pe cel maĭ mare din eĭ și răniĭ pe un altul. Mărturisesc că am simțit o bucurie copilărească, văzând mort pe acel ovis, ale căruĭ coarne aveaŭ 1 m. 45 lungime.

Kirghizul meŭ, văzându-l căzând, începu să urle de bucurie și sări ca o panteră spre el. Al doilea berbec rănit nu se dusese prea departe; era d'asupra noastră, la vre-o 5—600 de metri și-ĭ putea vedea pata roșie care o avea pe coaste.

Incepurăm să ne urcăm pe stâncĭ în spre el; dar, el văzându-ne, sări maĭ departe și-l văzuĭ dispărând pe linia ceruluĭ. Ascensiunea noastră era foarte obositoare, la înălțimea aceasta de 17.000 de picioare, dar îĭ urmaĭ urma sa de sânge și știam din experiență că cu răbdare și perseverență îl voiŭ putea găsi.

Urma se continua pe un ghețar neted și alunecos și Kirghizul meŭ dădea din cap pentru a mă opri de la acest pericol. Imĭ urmaĭ drumul câțĭva metri; nu aveam baston; cismele mele alunecaŭ și greșind pasul, ar fi fost să mă cobor și să alunec în eternitate.

In astfel de cazurĭ se fac nebuniĭ. Urcaĭ încă câțĭva metri, de maĭ multe orĭ era să alunec, dar ajunseĭ la țintă pe o stâncă: eram scăpat.

Continuând după urma de sânge, văzuĭ pe ovis Polii epuizat și culcat între stâncĭ, la douăzecĭ de pașĭ de mine; cu un glonț îĭ zdrobiĭ șalele și Kirghizul meŭ sosi în fugă, strigând și țipând.

Neputând să mă întorc pe unde venisem, căcĭ ghețarul era prea alunecos, mă hotărâĭ să mă cobor pe partea cealaltă, uitând de oboseală și satisfăcut de rezultatul zileĭ mele.

Apropiindu-mă de văgaș, văzuĭ pe ceĭlalțĭ treĭ ovis carĭ se urcaŭ pe muntele opus nouă, dar eraŭ maĭ departe de cât bătaia puștеĭ.

A-ĭ urmări, nicĭ nu era de gândit. Mă așezaĭ pe o stâncă și îĭ priviĭ. Și eĭ făcură asemenea. Punând pușca la umăr, ochiĭ, și fără voia mea, trăseĭ.

Risipindu-se fumul, văzuĭ pe ceĭ treĭ ovis sărind pe coasta munteluĭ. Doĭ dispărură în curând pe linia ceruluĭ, al treilea, pe care îl rănisem, se mișca cu greutate. Deodată peri și nu maĭ văzuĭ nimic.

Eram obosit și a mă maĭ urca pe acele stâncĭ colțuroase, ar fi fost prea greŭ. Așteptaĭ zece minute, și ne maĭ văzând mișcând nimic, nu putuĭ resista și începuĭ a mă urca cu greutate, răsuflând la fiecare 15 saŭ 20 de metri. Ajunseĭ în fine pe un platoŭ mic și văzuĭ coarnele ovisuluĭ.

A mă arăta, ar fi fost poate a-l perde. Mă târâĭ încă câțĭva metri în spre el și ridicându-mă în genunchĭ, îĭ trimiseĭ un glonț în spate. Cu toate astea el se sculă și o luă la fugă în treĭ picioare. După ce făcu 100 de metri căzu pentru a nu se maĭ ridica. Din depărtărĭ, auziĭ pe Kirghizul meŭ strigând: „Halaoakbar!" și atuncĭ tăiaĭ gâtul animaluluĭ ca să puĭ capăt agonieĭ luĭ.

Il lăsaĭ acolo și porniĭ spre lagărul nostru. Se întârzia și noĭ eram departe. Ajungând la râŭ, băuĭ ca un însetat apă, și îmĭ urmaĭ drumul maĭ departe.

De odată, văzuĭ ursul cel brun, care se plimba tacticos pe celalt mal al râuluĭ, căutându-șĭ hrană. Nu maĭ aveam nicĭ un cartuș, și grație acestuĭ fapt, ursul maĭ își are pielea în spinare.

Sosiĭ în lagăr zdrobit de oboseală și nu putuĭ să mănânc nimic, dar eram foarte mulțumit de ziua mea.

Ziua de a doua fu lăsată odihneĭ. A treia zi, luaĭ din noŭ calea munților în căutarea altor ovis. Văzurăm o turmă de vre-o zece, dar nu ne puturăm apropia de ea din cauza vântuluĭ foarte tare de pe înălțimile acelea.

După un ocol mare, maĭ văzurăm alțĭ treĭ, carĭ păreaŭ a fi cu gândul de fugă. Trecură foarte departe de noĭ, trăseĭ, dar nu se opriră. La vânătoare, zilele trec și nu se aseamănă. Mă consolaĭ cu gândul că voĭ întâlni alțiĭ în zilele următoare.

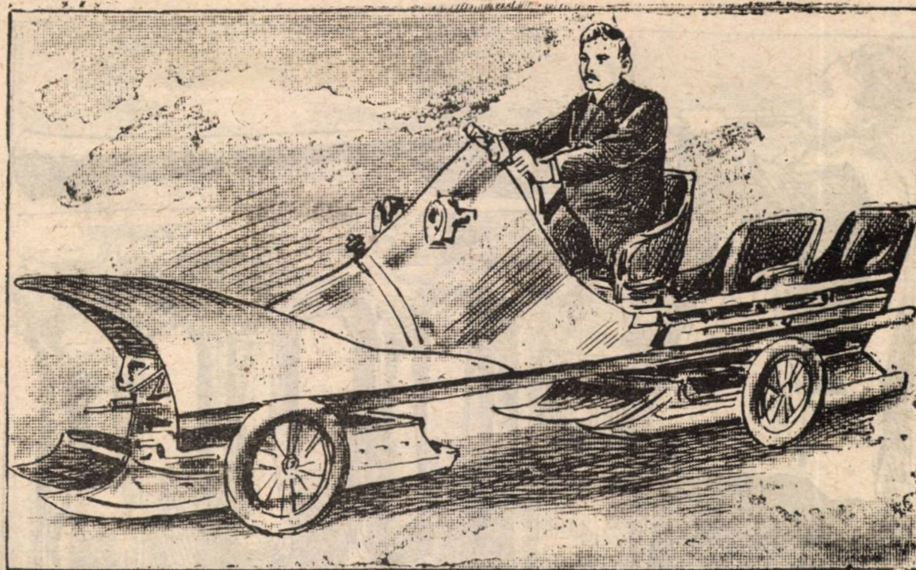
A doua zi, începu să ningă și nu puteam eși din corturĭ. Mă temeam de zăpadă ca să nu mă facă să mă întorc la Cașmir cu iarna în cap.

Către seară, ceĭ doĭ tovarășĭ aĭ meĭ, maiorul Cumberland și locotenentul Boner, sosiră. Eĭ făcuseră acelaș drum ca și noĭ, și se bucurară când văzură focurile bivuaculuĭ nostru. Seara o petrecurăm împreună și vederea capetelor de ovis ce vânasem, îĭ făcu să se gândească că ar putea să aibă și eĭ norocul meŭ.

A doua zi luaĭ drumul spre Vest în spre pasul Va Kijikul.

Arg.

Un automobil care poate deveni sanie

Automobil și sanie

Aparatul a căruĭ ilustrație o publicăm aci este invenția unuĭ inginer elvețian.

E destul să facĭ o mișcare la cârmă spre a transforma acest aparat în automobil saŭ sanie. Se pun în mișcare, după cum vreĭ, saŭ roatele saŭ tălpicele.

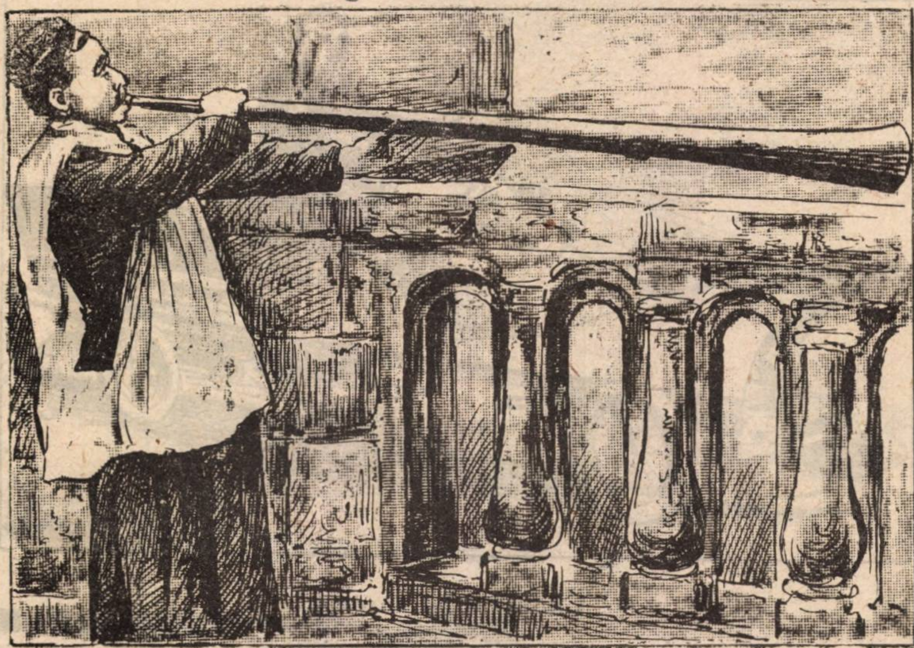
Ceea ce e interesant la acestă invenție este că partea dinainte a automobiluluĭ e construită în formă de aeroplan.

Dacă ar putea să sboare,— ce bogăție de serviciĭ!

Automobil, sanie și aeroplan!

Vetor

IN LIPSĂ DE CLOPOTE

Un mod particular de a vesti pe credincioşĭ

Un curios obiceiŭ subsistă, din timpul secoluluĭ al cincĭsprezecilea, la Ambert (Puy-de-Dôme) unde se ridică o magnifică catedrală, clasată monument istoric de la 1909.

In fie-care an, în timpul săptămâneĭ sfinte, pe una din terasele clopotniţeĭ care a amuţit, un paracliser cu un tub lung intonează cântece liturgice carĭ anunţă credincioşilor diferitele slujbe ale zileĭ.

Olg

IMPRESII ŞI NOTE

Bucureştĭ—Viena—Münich—Zürich—Davos

— URMARE —

VIENA

De aci încolo, călătorirăm maĭ în tihnă, până la Viena unde ajunserăm a doua zi seara.

Abia ne desmeticirăm puţin de atâtea ceasurĭ de drum, ne răcorirăm faţa şi mâinile de cărbunii ungureştĭ, carĭ îţĭ îmbibă plămânii de miros greŭ şi aruncându-ne ochiĭ pe fereastră, zărirăm în faţa otelului scris cu litere luminoase „Ronacher", a căruĭ intrare vărsa valurĭ de lume înăuntru.

Spicuia uşor; automobilele şi trăsurile închise îţĭ luaŭ auzul, tentându-te să intri în vârtejul lor. Coborârăm şi intrarăm la teatrul de varietăţĭ, care abia maĭ putea oferi icĭ colo un loc liber. Cum însă era cam târziŭ, iar nemţiĭ punctualĭ, n'avurăm maĭ bun loc de cât la un colţ de masă în jurul căreia staŭ dispuşĭ pe mâncare, vorbă, râs şi băutură încă două perechĭ, vesele, grase şi fără multă pretenţie de etichetă. Se instalară ca la eĭ acasă. Halbele se perindaŭ una după alta, farfuriile cu şuncă, brânzeturĭ, torturĭ şi fructe se repetaŭ des, maĭ ales la vecinul din dreapta mea, care de ce rădea maĭ cu poftă în urechile mele, de ce i se deschidea apetitul şi cerea mereŭ să-ĭ maĭ aducă altceva, pe când din toate patru părţile, havanele fumegaŭ ca nişte coşurĭ spre marea mea nenorocire.

Spectacolul şi decorurile ar fi fost atrăgătoare daca n'aş fi avut aşa veciní sgomotoşĭ şi fumătorĭ. Dintre artiştĭ, în special un ventrilog, executa cu destulă măestrie un dialog cu o păpuşe-băiat ce ţinea pe genunchĭ, mişcând-o în mod natural, vorbind şi cântând, ba chiar bând şi fumând pe când vorbea manechinul. Apoĭ cântăreţĭ, gimnasticĭ, de tot soiul actorĭ, dresorĭ de câinĭ, etc., se întreceaŭ în dibăcie şi variaţie.

A doua zi pornirăm în recunoaşterea oraşuluĭ pe care nu-l maĭ văzusem de câţi-va anĭ. Stradele largĭ şi curate eraŭ înţesate de lume. Tramvaele electrice se încrucişează în toate părţile frumosuluĭ „Ring" ce înconjoară oraşul.

Magazinele largĭ şi dese, îşĭ revarsă lumina peste giuvaerurĭ sclipitoare şi preţioase, stofe şi danteluri diafane, obiecte de artă renumite. In bătaia lumineĭ electrice, spicurile de zăpadă ce cad alene, lucesc ca pulbere de diamante, curgând din mantia capricioaseĭ iernĭ, ce aicĭ nu voise a se opri. Totuşĭ timpul era rece şi lumea umbla în costume, fără grelele blănurĭ şi paltoane ce lăsasem de două zile la noĭ în ţară. Dintr'un automobil luxos, văzuĭ în treacăt, coborând o femee atât de modest îmbrăcată, că fără să vreaŭ, mă gândiĭ din noŭ la femeile noastre atât de elegante şi peste măsură de luxoase, încât nu se maĭ deosibesc cele bogate de cele maĭ fără mijloace. Dar cu oarecare mândrie, poţĭ constata şi maĭ mult gust la îmbrăcăminte, la noĭ de cât în Ungaria, Germania şi chiar Elveţia unde mă aflu de vreo două-treĭ lunĭ.

Fiindcă muzeele le vizitasem cu altă ocazie şi fiindcă aveam destule de văzut la München, unde trebuia iar să ne oprim, cele câteva zile stând în Viena, le petrecurăm umblând încoace şi 'n colo pe străzĭ carĭ aveaŭ un aspect deosebit seara, la lumina electricităţeĭ prin magazine şi prin bisericĭ. *Sf. Ştefan* e un monument preţios de artă în stil gothic, ale căruĭ turnurĭ înalte şi ascuţite se dantelează în miĭ de liniĭ pe fondul albăstruiu al ceruluĭ, iar ale căruĭ altare sunt totdeauna cercetate de credincioşĭ, ce şed tăcuţĭ în băncĭ, mişcând uşor buzele, orĭ filele cărţeĭ.

Intr'una din serĭ, văzurăm şi teatrul imperial, majestuos în toată splendoarea bogăţieĭ atât a săleĭ cât şi a sceneĭ. Şcoala germană însă diferă de cea franceză şi italiană, la care ne adăpăm noĭ românĭĭ. Mişcările sunt maĭ ţepene, tonul prea tare şi rece, accentul dur şi nu e căldura şi naturalul ce pun artistul francez şi chiar român în expresie. Ne putem făli că s'a desbrăcat teatrul nostru de la o seamă de vreme, de nota aceea falşă şi stridentă a declamăreĭ, de mişcărĭ prea studiate, de nota forţată a irealuluĭ.

Grabenul, *Ringul*, *Mariahilferstrasse* şi *Praterul*, cele maĭ însemnate strade ale Vieneĭ, sunt în continuă fierbere din zorĭ şi până noaptea la 8 jum.—9 când toate magazinele sunt închise. Automobilele aŭ luat locul trăsurilor, carĭ nu se maĭ văd decât în gărĭ. Tramvaele staŭ şir câte două treĭ, iar firele lor electrice se ţes ca trâmbe late de pânză, în toate direcţiile. Cu un cuvânt Viena e un oraş de viaţă, modern şi întins, cu un comerţ şi industrie însemnate.

MUNCHEN

Cum văzurăm vremea sgribulită, pornirăm maĭ departe. După un drum de o zi ajunserăm seara la München, întovărăşiţĭ de alţĭ doĭ românĭ ce întâlnirăm în vagon, din carĭ unul un medic ce trecea spre Paris, altul un pictor ce rămânea la München. Tuspatru merserăm la acelaş otel, ne odihnirăm bine, pentru ca a doua zi să luăm oraşul în cercetare.

Printr'o întâmplare fericită, peste tot găsirăm aceeaşĭ vreme bună, uscată, fără vânt saŭ ger, străzĭ curate şi în München ca şi în Zürich şi în Viena.

Münchenul e oraş mare, unul din cele maĭ marĭ ale Germanieĭ şi chiar ale Europeĭ, prin întindere, frumuseţe, artă şi industrie.

E capitala Bavarieĭ şi-şĭ datoreşte renumele ca oraş de artă, Regeluĭ Ludovic I, care cu drept cuvânt fu numit al doilea fondator al săŭ, căcĭ primul fu Enric Leul. Regele Ludovic zise: „Ich will aus München eine Stadt machen, dass niemand Deutschland kennen soll, der München nicht kennt". (Vreaŭ să fac din

München un oraș, ca nimeni să nu poată cunoaște Germania, recunoscând München!) Și vorbele luĭ aŭ rămas.

Pe locul unde Enric Leul întemeie orașul, era în vechime un sătuleț numit München unde se afla o mânăstire. Maĭ târziŭ Ludovic Severul, il alese ca reședință a sa. Sub îngrijirea luĭ, orașul câștigă în mărime și frumusețe. Apoĭ Sigismund îĭ lăsă frumoasa: *Frauenkirche* și Vilhelm der Fronne (piosul) *Michaëlskirche*. Gustav Adolf care coprinse Münchenul după un războiŭ de 30 anĭ, il compară cu o șea de aur pe un cal slab.

Ceea ce făcură Regiĭ Ludovic I și Max II pentru capitală, rămâne neuitat.—Arta, architectura, pictura și sculptura se datoresc celuĭ dintâĭ, care clădi numeroase monumente și capo-d'opere ce-aŭ rămas până azĭ ca: *Glyptotek*, *Propyläen*, alte *Pinakothek*, *Bonifaziuskirche*, *Ludwigskirche*, *Arkadengemälde des Hofgarten*, frumoasele sălĭ ale *Reședințeĭ cu picturile lor*, *Odeonul*, *biblioteca orașuluĭ*, *Universitatea*, *Palatul poșteĭ* etc.

Pe când *muzeul național*, *admirabilul Maximilianeum* ce se ridică măreț pe deal, maĭ sus de Isarbrüke și altele sunt operile luĭ Maximilian II.

Sub regele Ludovic, teatrul și opera luară o mare desvoltare, cu renumita și mult gustata muzică Vagneriana și cu îmbunătățirĭ de mașinăriĭ și lumină electrică. Iar după aceștia toțĭ regiĭ întreținură și îmbogățiră și maĭ mult orașul cu tramvae electrice, strade largĭ și bine pavate, piețe, monumente, teatre și bisericĭ frumoase, care daŭ orașuluĭ un caracter deosebit. Casele luĭ înalte sunt țesute drept una lângă alta, streșinĭ micĭ, architectură veche, severă și aparte. Palatele sunt majestoase și aŭ fiecare dreptul la atenția vizitatoruluĭ, care în orĭce timp al anuluĭ poate vedea cu acelaș interes orașul.

Aci e leagănul pictureĭ, sculptureĭ și arteĭ decorative, care aŭ școlĭ speciale, galeriĭ anume, precum orĭcine poate găsi isvorul literatureĭ și al educațiuneĭ serioase în bine rânduitele institute de toate gradele pentru băețĭ și fete, care vin din toate țările setoșĭ a se adăpa la sorgintea curată și adevărată a arteĭ și științeĭ.

Judecând după strălucirea magazinelor, comerțul și industria sunt înfloritoare, dar maĭ presus de toate debitele de tutun sunt bogate și luxoase, căcĭ se fumează maĭ mult ca oriunde și în orĭce local aĭ intra e o fumărie de nu te vezĭ, iar berea, renumită de München, curge în valurĭ în toate berăriile, care sunt colosale și foarte populate. Așa: *Hofbräuhaus*, *Franziskanerkeller* și altele sunt locul de întâlnire al tuturor vârstelor și claselor, de pe a căror terașă, în apusul soareluĭ privesc oglindindu-se: cupolele, turnurile și arcadele castelelor, în frumoasele unde ale Isaruluĭ, ce curge spumegând pe un pat de smarlde, despărțind orașul în două și ducând pe coama valurilor luĭ nebunatice, punțĭ grele de piatră.

Eram nerăbdătoare să văd mult căutatele picturĭ. Decĭ primul lucru ce făcurăm, fu să vizităm *neue* și *alte Pinakotek*, care ne luară o zi întreagă, de oarece și una și alta aŭ o mie și maĭ bine de tablourĭ bine dispuse în numeroase sălĭ, după carĭ copiază studiind tineriĭ, atențĭ și nemișcațĭ de la șevalete. A vorbi pe larg de capo-d'operile tuturor autorilor, e un studiŭ greŭ și îndelungat. Am reținut câteva portrete, porțelanurĭ neperitoare de frumusețe, scene, peisage, efecte de soare și altele, care îmĭ sunt înaintea ochilor, al căror colorit mi s'a întipărit, cu toată oboseala ce aĭ pironindu-țĭ atenția și stând ore întregĭ în picioare.

Zilele următoare vizitarăm: *Muzeul național*, foarte interesant și instructiv, unde găsirăm în fața unuĭ ceasornic colosal și foarte complicat un profesor făcând explicațiĭ copiilor, apoĭ lucrărĭ tecnice, optice, mașinăriĭ, motoare, cum și o moară primitivă din jud. Vâlcea a unuĭ sătean. Văzurăm: *Teatinerkirche*, trecurăm puntea de piatră a Isaruluĭ, în capul căreia se înalță pe deal admirabila arhitectură a *Maximilianeumuluĭ*, pe care însă nu-l puturăm vizita fiind închis două lunĭ.—Trecurăm prin mărețele portalurĭ: *Siegestor*, *Propyläen* și Carlstor. Văzurăm: *alte* și *neues Rathaus* (vechia și noua Primărie). Cea din urmă, e o clădire nouă, un capo-d'operă arhitecturală în stil gotic, ale căruĭ turnurĭ ascuțite și dantelate, arcade ogivale și liniĭ armonice alcătuite cu finețe și măestrie, fură ochiul, îțĭ poartă mintea departe, dându-țĭ ilusia unuĭ obiect neprețuit, la care ar fi migălit acul cu fir de aur, miĭ de anĭ. Jocul clopotelor și melodia lor ritmică, completează ilusia uneĭ muzicĭ divine dintr'un castel fermecat.

In altă zi, vizitară *palatul de justiție* și sălile de ședință, care e o clădire măreață. Sala pașilor pierduțĭ, al căruĭ tavan e de sticlă, întrerupt de reliefurĭ, revarsă lumina eĭ, pe scărĭ, coloane de marmură, reliefurĭ și galeriĭ, care duc de jur împrejur spre diferite sălĭ și cabinete judecătorești, luxos mobilate și bine întreținute. Cele treĭ rândurĭ de balcoane ale mareĭ sălĭ, repercutează sunetul pașilor și al glasurilor, ca murmurul nedeslușit al valurilor.

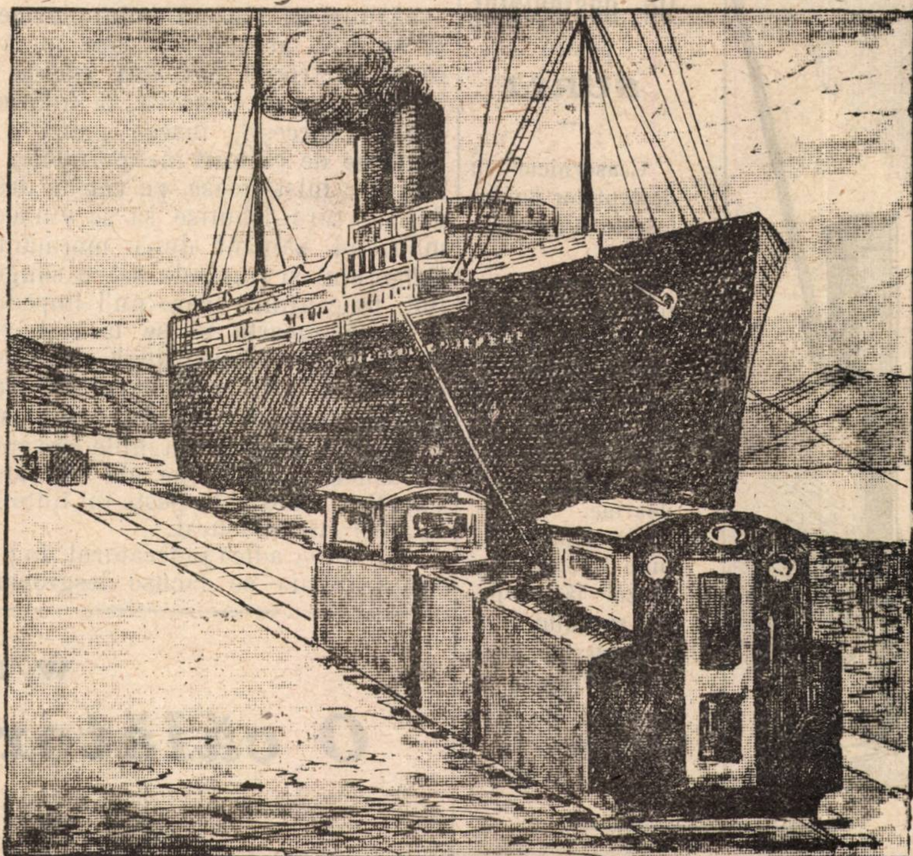
In drumul spre Zurich, merserăm aproape numaĭ pe marginea luĭ Bondențica.

Peste tot, domnește: ordine, curățenie și cuviință, care te face cu adevărat a pășí cu sfială ca în templul: dreptățeĭ.

(Va urma).

Ninetta-Târgoviște.

Remorcarea vapoarelor în canalul de Panama

In canalul Panama

Vasele carĭ vor străbate canalul de Panama vor fi remorcate de aci încolo de locomotive electrice în timpul trecereĭ lor prin stăvilarele cele maĭ strâmte.

Ilustrația ce publicăm reprezintă un vapor remorcat de un tren electric.

Rezultatele acesteĭ încercărĭ sunt apreciate îndestul de marinarĭ. **Doru**

Un deşteptător pentru SURZI

Ceasornicul cu deşteptător nu foloseşte nimic surzilor.

Un englez, atins de surzenie, a inventat la ceasornic un mecanism, care la ora voită, face să cadă o scîndură pe corpul celuia care doarme.

Deşteptătorul, bine înţeles, este aşezat lângă patul surdului.

Ilustraţia ce publicăm reprezintă aparatul ingeniosului englez.

Blaz

DESPRE STRIGOI

In toate timpurile, strigoiul, această fiinţă supranaturală şi palpitantă, emblema pasiunilor omeneştĭ, a poftelor diavoleştĭ, a figurat în tradiţia faptelor miraculoase, care relevează credulitatea publică.

In cea maĭ mare parte a Germaniei, în Ungaria, în Polonia, în tot cursul Dunăreĭ şi până departe în Turcia, poporul crede în strigoĭ, adică în morţiĭ, carĭ în timpul nopţiĭ ies din mormintele lor spre a chinui pe ceĭ viĭ, fie sugându-le sângele pe la gât, fie strângându-ĭ de gât până ce-ĭ omoară.

Ceva maĭ mult, prin aceste părţĭ se crede că nenorociţiĭ carĭ aŭ fost vizitaţĭ de aceste fiinţe răŭ-făcătoare, la rândul lor devin strigoĭ după moarte şi urmează să facă acelaş lucru ca ceilalţĭ.

In toate părţile unde se crede în strigoĭ, s'a luat obiceiul de a se desgropa cadavrele bănuite, pentru a le descânta şi a le scăpa de această fatală aplecare, obiceiŭ care variază după locurĭ, dar care în fond este la fel.

Don Calmet, care trăia prin secolul al VIII-lea, povesteşte în al săŭ «Tratat asupra apariţiunilor spiritelor şi strigoilor», că un oare-coro haiduc din Medrelga, numit Arnold, fusese sdrobit de o căruţă cu fân. Treĭzecĭ de zile după moartea luĭ patru persoane muriră subit, în felul în care mor — după tradiţiile ţăreĭ — aceĭ carĭ sunt omorâţĭ de strigoĭ.

«Atuncĭ îşĭ aduseră aminte, urmează autorul acesteĭ curioase lucrărĭ, că acest Arnold povestea adesea că în apropiere de Cassova, la frontiera Serbieĭ turceştĭ, fusese pradă a o mulţime de chinurĭ insuportabile, pe atât de misterioase pe cât de dese, dar de care isbutise să se vindece, mâncând pământ după mormântul strigoiuluĭ şi frecându-se cu sângele luĭ, precauţiune care nu'l împedică ca după moarte să se facă strigoĭ, căcĭ, desgropându-l după patru-zecĭ de zile, se găsi pe cadavrul săŭ toate urmele unuĭ strigoĭ. Tot corpul săŭ era poleit, părul şi unghiile crescute, iar vinele eraŭ pline de un sânge curgător, care păta peste tot linţoliul în care era înfăşurat.

«*Hadnagi*, adică judecătorul, în prezenţa căruia se făcuse desgroparea şi care era un om expert în ale strigoilor, puse — după obiceiŭ — să se bată în inima mortuluĭ un ţăruş foarte ascuţit, care 'ĭ trecu prin inimă dintr'o parte în alta, ceea ce făcu, zice-se, ca mortul să dea un ţipăt spăimântător, ca şi cum ar fi fost viŭ».

Apoĭ îĭ tăie sapul şi arse restul. Aceeaşi operaţie se făcu pe cele patru victime făcute de Arnold, de teamă de a nu face şi eĭ la rândul lor aceleaşĭ victime.

Şi la noĭ sunt, prin popor, credinţe de strigoĭ, dar noĭ n'am auzit nicĭ odată ca Româniĭ noştri să bată ţăruşe în inima morţilor şi să-ĭ desgroape. S'ar crede că e un sacrilegiŭ, maĭ ales că această credinţă dispare pe zi ce merge.

Străiniĭ, luându-se după spusele unor orăşenĭ carĭ nicĭ habar n'aŭ de ţăranĭ, pun pe socoteala noastră un mare, foarte mare număr de monstruozităţĭ de acestea.

Sereno

W. OERTEL

O călătorie în India

— Urmare —

„Arşiţa soareluĭ creştea tot mereu şi cu ea şi durerea de cap. Fuseĭ nevoit să mă despart de cadavrul scumpuluĭ meu amic, să mă caţăr de stâncĭ, cum oiŭ şti, să ajung la Gange să-mĭ spăl rana şi să îmĭ alin cu apă durerea. Pe aproape eraŭ multe tufişurĭ dese de oleandri înfloriţĭ. Căutaĭ să mă adăpostesc la umbra-le, după ce mă răcori cu apă. Luam apă în pumnĭ şi-mĭ udam capul, pe când lacrămile-mĭ curgeau şiroae pentru pierderea luĭ Rowley şi pentru starea nenorocită, în care mă găseam; mă rugam luĭ Dumnezeu să-mĭ vie în ajutor şi d'acum înainte, căcĭ voise să-mĭ păstreze viaţa. Simţeam cum scădea durerea, cum dispărea ameţeala şi năuceala, care d'abia mă lăsaseră să merg ca lumea şi să mă ţiu pe picioare. Istovit d'atâtea încordărĭ, găsiĭ spre bucuria mea în buzunar o batistă de olandă, lucrată de draga mea mamă. O udaĭ, o strânseĭ în colţurĭ apoĭ punând-o pe rană, mă legaĭ cu cravata d'asupra, căutaĭ apoĭ sub oleandri un loc d'odihnă şi un somn odihnitor mă cuprinse cu totul.

„Soarele sta să apună, când mă deşteptaĭ. Mă simţeam uşurat ca prin minune. Durerea ce simţeam la cap era maĭ mult pe dinafară; rana ardea, căcĭ lovitura alunecase şi-mĭ sdrelise pielea. Udaĭ din noŭ batista, care se uscase şi o legaĭ bine. Mă desbrăcaĭ să mă scald, după aceea mă urcaĭ pe stâncĭ, lângă corpul bietuluĭ Rowley. Găsiĭ pe o piatră resturile cineĭ din seara trecută, neatinse. Păuniţa era aproape întreagă, dar nu-mĭ ardea de mâncare în acele momente. Numaĭ un gând îmĭ stăpânea mintea: să sap o groapă amiculuĭ. Dar nu era cu putinţă. Pretutindenĭ iarba acoperea stânca tare ca piatra şi n'o puteam sparge.

Mă înfioră gândul că trebuia să-l arunc în fluviu, căcĭ era cald şi avea să intre îndată în putrefacţie, şi totuşĭ ce era să fac?

Ingenunchiaĭ lângă el, mă rugaĭ pentru mântuirea sufletuluĭ săŭ, care se înfăţişase înaintea judecătoruluĭ ceresc aşa pe nepregătite. Luaĭ apoĭ pe umeri-mĭ slaba scumpă-mĭ povară şi o duseĭ până la marginea stânceĭ. Acolo dăduĭ binişor drumul cadavruluĭ, apoĭ mă coborâĭ şi eŭ şi mă desbrăcaĭ ca să-l duc în apă.

Aci îmĭ veni un gând, ce mă făcu să tremur şi totuşĭ starea, în care mă găseam va face să mi se ierte că l-am adus la îndeplinire, adică să-l desbrac şi să-ĭ păstrez hainele, căcĭ eŭ n'aveam de cât ce era pe mine.

Nu vă pot spune cât de sfâşietoare era lupta între sentiment şi gândul prevăzător, dar raţiunea învinse. Ceruĭ mortuluĭ iertare pentru fapta mea, pe care n'o putea scuza de cât gândul la starea-mĭ disperată; începuĭ apoĭ cel maĭ greŭ lucru, ce am avut vre-odată în viaţă şi plin de emoţie şi plângând cu hohote, împinseĭ cadavrul în valurile curgătoare.

Dar mi-era rezervată o durere şi maĭ mare! Abia târâse apa la câţĭ-va paşĭ corpul prietenuluĭ meŭ drag, când de odată se repeziră asupră-ĭ doĭ crocodilĭ şi se începu între aceste fioroase animale o luptă pentru pradă, pe care n'o pot descrie.

Imĭ acoperiĭ ochiĭ cu mâinele şi stătuĭ aşa, până nu maĭ auziĭ loviturile coadelor lor lungĭ plescăind în apă. Când în sfârşit se făcu linişte şi îndrăzniĭ să mă uit într'acolo, dispăruseră şi crocodiliĭ şi trupul luĭ Rowley; îl târâseră în adâncul fluviuluĭ.

Ameţit de durere, urcaĭ iar stânca să aprind focul ca să pot apăra de crocodilĭ sărmana-mĭ fiinţă stingheră şi părăsită. Urletele şacalilor nu se maĭ au-

zeaŭ. Când se aprinse focul, îmĭ puseĭ bine proviziile şi mă culcaĭ să mă odihnesc sub tufişul ce creştea lângă peretele stâncei; noaptea se apropia mereŭ şi învăluia totul împrejuru-mĭ cu întunericul eĭ.

Oare puteam închide ochiĭ, după ce văzusem atâtea? Puteam să dorm la gândul că nu ştiam drumul spre Calcutta? că mă ameninţaŭ atâtea pericole şi că eram departe de lume?

Deşi toate gândurile acestea îmĭ chinuiaŭ creerul slăbit, deşi lacrămile-mĭ curgeaŭ şiroaie, Dumnezeŭ îndurător, al căruĭ ochiŭ sfânt şi a toate văzător căta şi spre mine părăsitul, trimise lângă mine îngerul Săŭ de pază şi somnul odihnitor peste ochi-mĭ obosiţĭ şi linişte bietuluĭ meŭ suflet.

Desigur că dormisem mult, foarte mult; căcĭ când mă deşteptaĭ, soarele era sus de tot. Deşi nu puteam fi sigur de tot, totuşĭ judecând după arşiţă, trebuia să fi fost ceasul 9.

Primul lucru ce făcuĭ fu rugăciunea, balsamul sfânt, singurul care poate vindeca rănile inimiĭ şi minţiĭ şi alina durerile şi chinurile sufletuluĭ, care redă curajul perdut voinţeĭ şi limpezime ochiuluĭ turburat. Apoĭ dăduĭ fuga să mă scald în fluviu. Mă durea tot corpul şi maĭ ales rana de la cap, care ardea din ce în ce maĭ răŭ. Apoĭ şi natura îşĭ cerea drepturile. Foamea începu să mă chinuiască. Mă hotărâĭ să nu părăsesc locul sigur în care mă găseam, până când rana nu-mĭ va fi vindecată. Trebuia apoĭ să cerc să mă îndestulez, cât maĭ multă vreme cu carnea ce rămăsese şi apoĭ să caut fructe ca să nu mor de foame. Îmĭ potoliĭ maĭ întâiŭ foamea cu carnea de păun şi apoĭ mă gândiĭ să caut un drum, pe unde să pot eşi din văgăuna de stâncĭ ce se întindea d'alungul Gangeluĭ, fără să fiŭ nevoit să merg pe ţărm, căcĭ ceea ce văzusem cu o zi înainte, îmĭ spunea ce mă putea aştepta şi pe mine. Tufişurile ce creşteaŭ pe ţărm eraŭ leandriĭ, al căror fruct nu se mănâncă; ceĭ sub care mă adăpostisem, avea frunziş mult şi da umbră deasă, dar n'avea fructe şi în afară de hrană, trebuia să caut undeva lemne ca să nu mi se stingă focul peste noapte. Trebuia decĭ să-l cruţ p'acesta, dacă nu voiam să-mĭ pierd orĭ ce adăpost.

Cercetaĭ locul ăsta nenorocit în toate părţile, să văz pe unde aş găsi o ieşire şi abia după multe căţărăturĭ dăduĭ peste drumul, pe care aş porni înarmat cu o creangă de pom.

Când, după multă trudă, ajunseĭ în sfârşit sus, unde nu putea pătrunde privirea, din pricina pereţilor stâncoşĭ, zăriĭ întinzându-se în depărtare o pădure deasă, de unde mulţime de fructe răcoritoare îmĭ zâmbiaŭ voios.

Nucĭ de cocos, coapte şi neatinse, picaseră pe jos; pe celelalte fructe le puteam ajunge cu mâna.

Plin de recunoştinţă faţă de Domnul, care în durarea Luĭ voia să-mĭ ţie viaţa şi însufleţit din noŭ căutaĭ să adun cât maĭ multe fructe, până ce arşiţa să nu fie prea dogoritoare, să le duc până la peretele stâncos şi să le daŭ drumul în locşorumĭ sigur. Apoĭ adunaĭ vreascurĭ, pe care le căraĭ şi le aruncaĭ tot acolo.

Atât cât mă ajutară puterile, lucraĭ fără preget; dar simţiĭ în curând cât mă slăbise pierderea de sânge de la rana din cap şi cum mă dobora arşiţa dogoritoare. Deocamdată aveam proviziĭ cel puţin pentru 3 zile şi mă coborâĭ p'acelaş drum, pe care venisem.

„Însă tocmaĭ uşurinţa cu care ajunseĭ aci, în ascunzătoare, îmĭ arăta nevoia ce aveam să nu las focul să se stingă, dacă voiam să fiŭ maĭ sigur.

„Vreaŭ să trec repede peste zilele trăite aci, ascuns de oamenĭ şi fără să fac nimic. Nu pot însă să nu pomenesc, după cele ce mi se întâmplase, de remuşcarea ce-mĭ intrase în suflet, orĭcât de fioros mi s'ar fi părut căpitanul Ball, că m'am lăsat să fiŭ ademenit să fug. De ce mă părăsise credinţa în ajutorul Domnuluĭ, care tocmaĭ atuncĭ văzuĭ cât era de puternic? El, care conduce sufletele oamenilor, după cum duce apele care curg. Fusese scutul meŭ pe corabie ca şi acĭ. Nu era oare posibil ca vorbele ce le rostise Ball să fi fost neîntemeiate? Şi poate Rowley nu ar fi trăit încă, dacă n'ar fi adus la îndeplinire nenorocita-ĭ idee de fugă şi dacă nu m'ar fi ademenit şi pe mine?

„Şease zile am trăit pe stâncile de pe malul Gangeluĭ. Rana cea mare şi adâncă se vindecase aproape de tot, căcĭ mă spălasem şi-mĭ pusesem mereŭ comprese cu apa dulce a fluviuluĭ. Deodată însă îmĭ veni în minte că m'ar putea apuca iarna acĭ şi mă cuprinse groaza. P'atuncĭ nu cunoaşteam clima Indieĭ, altminterĭ nu m'aş fi îngrozit.

„Trăsesem nădejdea că doar—doar va trece vr'o corabie să-ĭ fac semne; dar speranţa asta mă înşelă cu desăvârşire. Fie că nu trecuse nicĭ una, fie că dormeam pe când treceaŭ, destul că nu zăriĭ nimic.

„Nu-mĭ rămase altceva de făcut de cât s'o iaŭ la vale pe malul fluviuluĭ, ţinându-mă totuşĭ destul de departe de el, de frica crocodililor, până când, cu ajutorul Domnuluĭ, voiŭ ajunge la Calcutta saŭ la vre-un oraş, unde-mĭ va fi cu putinţă să-mĭ câştig pâinea.

„Puseĭ pe rană o compresă cu uleĭ de nucă de cocos; mă legaĭ apoĭ pe deasupra cu cravata, făcuĭ un pachet din hainele sărmanuluĭ Rowley, pe carĭ le spălasem bine de sânge şi-l strânseĭ aşa ca să-l pot duce în spate; tăiaĭ apoĭ cu briceagul o creangă dreaptă de lemn tare, care era destul de aproape, ca să-mĭ poată servi în acelaş timp şi de rezemătoare şi de armă, îmĭ puseĭ pălăria şi după ce mulţumiĭ luĭ Dumnezeŭ că mă scăpase şi mă păzise până acum, îl rugaĭ să-mĭ fie scut sfânt de apărare şi de acum înainte, în călătoria plină de pericole, ce voiam să întreprind şi o porniĭ la drum îngrijat.

„Orĭcât era de periculos să merg aproape de Gange, căcĭ acĭ mă ameninţaŭ crocodiliĭ, acĭ fiarele păduriĭ, care vin să-şĭ potolească setea şi noaptea şi ziua, totuşĭ nu puteam face altfel; căcĭ trebuia să-mĭ fie călăuză şi să mă apere de sete.

„Incotro era s'o apuc, dacă mă depărtam de el? Nu era bine, desigur, că drumul se lungea prin numeroasele şi largile încolăciturĭ, ce face fluviul, dar îmĭ da însă totuşĭ speranţa să pot ajunge la vreun sat saŭ oraş, pe care l'aş fi zărit de pe drumu-mĭ ascuns. Îmĭ începuĭ decĭ călătoria în numele Domnuluĭ şi cu nădejdea în sfânta-ĭ pază.

„Primele două zile trecură, ca şi cele de până acum, fără de pericol şi fructele răcoritoare îmĭ eraŭ hrană în deajuns.

„In zoriĭ zileĭ de a treia, când răcoarea dimineţeĭ mă deşteptase de vreme, ajunseĭ deodată la câmp, din pădurea deasă, prin care mersesem până atuncĭ. Pornind de la Gange, se întindea până foarte departe o câmpie, unde nişte vite păşteau în tihnă. Câteva lanurĭ arate se întindeau parte în vale, unde un pârâiaş uda semănăturile de orez, parte se ridicau pe panta-ĭ uşoară şi acolo eraŭ maĭ ales plantaţiĭ de cafea. In fund de tot era o căsuţă indiană şi alte clădirĭ în acelaş stil. Stătuĭ o clipă la îndoială. Îmĭ bătea inima la gândul că eram aproape de oamenĭ; dar îmĭ veni îndată un altul, care-mĭ alunga bucuria.

(Va urma).

Trad. de **Tomescu-Putna**

O motocicletă cu platformă

Motocicletă cu platformă

Această mică motocicletă e în aşa fel construită că obligă pe cel care se serveşte de ea să stea în picioare. Inventatorul săŭ a rezervat-o pentru doamne.

POSTA REDACŢIEI

G. B. — Preferim articole scurte. Articolul cu vânătoarea de lupĭ, nu.

Tr. P.—Pentru evitarea orĭ-căreĭ neplăcerĭ, folosiţĭ alte isvoare de cât «Journal des voyages». «In ghiarele monstruluĭ» s'a publicat. Maĭ toate romanele apărute în sus numita revistă aŭ fost publicate la noĭ. Nu facem de cât o singură colecţie.

Anul XIII.—No. 781 5 Bani în toată țara 5 Miercuri, 25 Aprilie 1912.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL INTÂMPLĂRILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Lei 2.60 pe an în toată țara

Redacția și Administrația
No. 11,—STRADA BREZOIANU,—No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
Apare odată pe săptămână, Marțea

Cum învață maimuțele să scrie. — (Vezi pag. 5624).

Cum învaţă maimuţele să scrie

Locuitoriĭ din Africa de vest cred că maimuţele numite cimpanzeĭ aŭ fost odinioară oamenĭ, ca şi eĭ, dar din pricina obiceiurilor lor rele, Dumnezeŭ le-a făcut maimuţe. In realitate cimpanzeul e foarte inteligent, iubitor de ştiinţă, învaţă repede tot ce i se explică, e silitor şi activ, astfel că celebrul naturalist Brehm a avut dreptate când a zis că «cimpanzeul nu e de tot om, dar are în el multă stofă omenească». Maimuţa aceasta are o mare simpatie pentru om şi mulţĭ inşĭ şi-au dat silinţa să le instruiască şi să le observe cât se poate maĭ bine apucăturile şi obiceiurile.

Brehm maĭ cu seamă a observat anĭ întregĭ cimpanzeiĭ şi zice următoarele despre eĭ:

— O astfel de maimuţă nu poate fi tratată ca un dobitoc, ci trebue să te porţĭ cu ea ca şi cu un om. Viaţa lor e ca a animalelor, dar inteligenţa li-e tocmaĭ ca a oamenilor sălbatecĭ. Cimpanzeiĭ sunt isteţĭ; seamănă cu copiiĭ micĭ; eĭ meditează totul, dovadă că eĭ trebue să înţeleagă şi să judece ceva. Eĭ ascultă orĭ-ce lecţie şi învaţă. Dacă labele lor ar fi ca mâinele oamenilor, ar putea să înveţe mult şi să facă diferite lucrurĭ. Eĭ fac tot ce pot face. Cimpanzeiĭ nu se împrietenesc de loc cu celelalte animale, faţă de carĭ se socotesc cu mult maĭ superioare; afară de aceea nu sunt de loc curioşĭ, ci foarte indiferenţĭ.

In grădina zoologică din Stuttgart s'au făcut diferite experienţe, carĭ au dat rezultate satisfăcătoare, ce arată cât sunt de inteligente aceste animale.

Ilustraţia noastră de pe pagina întâia arată două patrupede de felul acesta stând la o masă şi mâncând ca oamenii.

Tabloul principal însă arată o lecţie de scris pe care o dă cimpanzeilor proprietarul uneĭ menageriĭ, d. Nill. Şi în cazul acesta se arată inteligenţa cimpanzeilor. Eĭ ştiŭ cum să prindă condeiul şi pe hârtia albă fac fel de fel de trăsăturĭ, liniĭ şi alte caricaturĭ.

C. Arg.

O noapte cu un tigru

Localităţile principale din interiorul insuleĭ Java, acolo unde nu sunt căĭ ferate, sunt legate între ele prin şosele foarte bune. Pentru siguranţa călătorilor, adică a Europenilor, carĭ din cauza arşiţeĭ marĭ călătoresc noaptea, s'aŭ construit la intervale de câte o milă engleză cantoane. Garda acestor cantoane, 5—10 Javanezĭ, are îndatorirea să însoţească pe călătorĭ de la un canton la altul şi să-ĭ apere în contra tâlharilor şi în contra tigrilor, carĭ sunt numeroşĭ prin părţile acelea.

In dosul fiecăruĭ canton se află câte o cursă. Aceasta constă dintr'o groapă adâncă de 6—8 metri în formă de pâlnie, a căreĭ deschizătură e acoperită cu nuele, pe care se pune un miel saŭ un purcel, al căruĭ strigăt atrage pe tigri.

„Pe drumul de la Somarang la Ambaranja în centrul Javeĭ, scrie un călător european, am ajuns pe la apusul soareluĭ la un canton, care se afla în apropierea unuĭ sat situat pe înălţimea unuĭ munte. Când voiam să intru în casă, auziĭ un strigăt în dosul caseĭ: alergaĭ repede într'acolo şi văzuĭ întreaga gardă strigând în jurul groapeĭ, în fundul căreia observaĭ un tigru mare şi pe un Javanez, carĭ eraŭ ghemuiţĭ unul lângă altul şi nemişcaţĭ.

La ordinul meŭ se aduse un laţ pe care-l aruncarăm în jurul grumazuluĭ şi corpuluĭ tigruluĭ, şi în acelaşĭ timp lăsarăm în groapă şi o scară lungă strigând Javanezuluĭ să se urce. Bietul Javanez privea încremenit pe înfricoşatul săŭ vecin. Cu un curaj mare se coborî unul din paznicĭ în groapă, apucă pe sărmanul Javanez, îl puse pe scară, de unde apoĭ îl scoaserăm afară.

Bietul om, în urma groaznniceĭ spaime, era aproape mort şi nu putea să-şi mişte nicĭ un membru. I-am dat câteva ceştĭ de ceaiŭ fierbinte cu cognac, şi îşi reveni în fire. El ne povesti că fusese să'şi vadă iubita într'un sat din apropiere. In întuneric rătăci calea şi căzu în cursă peste tigru. Bestia însă era tot aşa de înspăimântată, ca şi Javanezul care căzuse peste ea. Amândouĭ aŭ stat nemişcaţĭ unul lângă altul. In fiecare moment credea el că bestia îl va sfâşia; la sfârşit nicĭ nu maĭ putu cugeta.

Când Javanezul îşĭ luă după cap turbanul, spre marea noastră mirare, văzurăm că părul lung al tânăruluĭ Javanez, în urma spaimeĭ de moarte, încărunţise şi era alb ca zăpada".

Doru

Insula luĭ Robinson Crusoë

Cine nu cunoaşte frumoasa povestire a luĭ Daniel de Foe? S'ar crede că această poveste este datorită numaĭ fantezieĭ autoruluĭ. Totuşĭ în urma cercetărilor s'a stabilit că eroul luĭ D. de Foe este un englez anume Selkirk. Acesta a trăit în împrejurările ştiute, pe insula Juan Fernandez, azĭ *Mas-a-tierra*, posesiune chiliană, unde se găsesc încă urmele popasuluĭ săŭ. Insula e situată la 300 mile engleze de Valparaiso. Ea are forma triunghiulară şi aspectul uneĭ năvĭ uriaşe, răsturnată. Intr'o parte se află ruinele întăriturilor spaniolilor. Populaţia actuală e formată din 42 de locuitorĭ: 8 oamenĭ, 14 femeĭ şi 20 copiĭ. Doar la câte-va lunĭ odată vine pe acolo câte un vapor să le aducă cele trebuincioase vieţeĭ. Şi altă-dată iar câte un vapor silit acostează din cauza furtuneĭ acolo.

La extremitatea baieĭ Cumberland se ridică colina aşa numită a luĭ Portozuelo, din vârful căreia observă Selkirk marea.

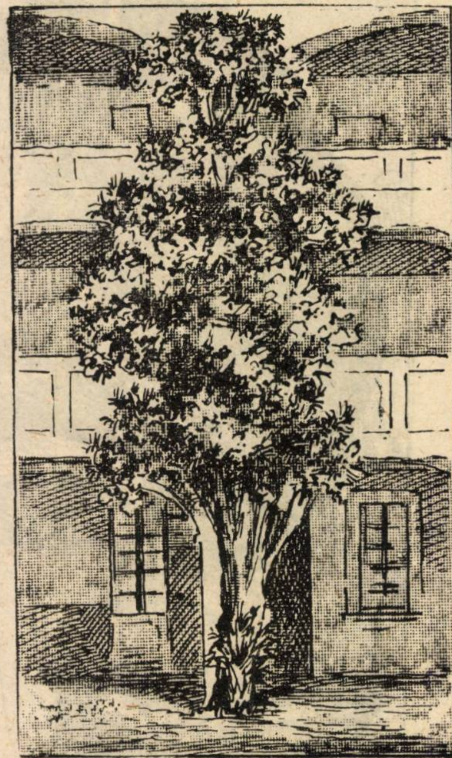
Pe o piatră se află o inscripţie care s'a făcut maĭ în urmă, nu de Selkirk şi care are coprinderea următoare:

«In amintirea luĭ Alex Selkirk, marinar, născut în Largo, comitatul de Tife, Scoţia; a trăit pe această insulă, într'o singurătate complectă, timp de 4 anĭ şi 4 lunĭ. A fost adus de corabia *Cinque Ports*, cuirasată cu 96 tunurĭ, de 96 tone, în anul 1704, şi fu repatriat de corabia *Duke*, în 12 Febr. 1709. Selkirk muri în 1728 şi în etate de 47 anĭ ca ofiţer al corabieĭ de război *Weymouth*, a S.M.B.

Această tablă a fost pusă în apropierea observatoruluĭ luĭ Selkirk în 1868 de comandantul Powel şi ofiţeriĭ cuirasatuluĭ «Topaz».

N. Vătăman

UN LEANDRU GIGANTIC

Intr'o vilă de la Grignases (Italia) se găseşte un leandru care are o înălţime de 8 şi 50 metri. Ilustraţia noastră reprezintă această raritate.

Boala lenevieĭ

Printre populațiile albe ale Statelor-Unite de Sud, adică în Carolinele de Nord și Sud, în Georgia, Florida și Misisipi, există familiĭ întregĭ care suferă de o boală teribilă numită „boala lenevieĭ".

Suferinziĭ de această boală sunt atrofiațĭ, anemiațĭ la exces și desgustațĭ de orĭ ce lucru în așa fel că nu se maĭ îngrijesc nicĭ de hrana lor, mulțumindu-se numaĭ cu ceea ce le cade sub mână.

Aceștĭ nenorocițĭ se numesc în general „mâncătorĭ de murdăriĭ" și orĭ cine poate înțelege acest nume când va ști ce mănâncă: mucurĭ de țigară, nisip, boabe de cafea, sare, lemne, cârpe, șoarecĭ, etc. Uniĭ chiar mănâncă șoarecĭ viĭ!

Acest amestec de obiecte impropriĭ alimentațieĭ corpuluĭ pare, cu toate acestea, că este îndestulător spre a'ĭ împiedica să moară de foame.

Această stare de lucrurĭ a mișcat mult pe savanțiĭ americanĭ. In Carolinele de Nord sunt două milioane de oamenĭ a căror muncă ar ajuta la fertilizarea acelor regiunĭ și care sunt astăzĭ complet nefolositorĭ din cauza răuluĭ de care suferă „boala lenevieĭ".

In 1902, la congresul sanitar pan-american, resultatul cercetărilor făcute de doctorul Stiles și raportul său arăta cauza inițială a răuluĭ de care suferă albiĭ, și maĭ ales emigrațiĭ din Europa în aceste regiunĭ ale Statelor-Unite.

Era vorba de un vierme microscopic, cunoscut de mult sub numele de „viermele croșetă" numit astfel din cauza formeĭ sale.

Din experiențele numeroase ale doctoruluĭ Stiles, reeșea că toate murdăriile mâncate de acești nenorocițĭ serveaŭ de hrană paraziților „vierme croșetă".

Grație doctoruluĭ Stiles care semnală răul și găsi în același timp și remediul, autoritățile americane își dădură osteneala să combată ravagiile cauzate albilor de „vampirul Statelor-Unite de Sud" după cum îl numea doctorul Stiles, căutând să stârpească „răul lenevieĭ" care în termenĭ științificĭ se numește *uncinariase*.

Sereno

Expediția engleză contra Aborilor

Ne-am ocupat, în numărul trecut al acestuĭ ziar, de tribul Aborilor. Vom da aci și câteva științe asupra expedițieĭ engleze întreprinsă contra lor.

Cu marĭ greutățĭ duc Englezi, până în ținuturile inexorabile ale Aborilor, expediția pe care aŭ întreprins-o contra acestor triburĭ sălbatice. Țara Aborilor e o regiune muntoasă așezată în basinul Brahmaputra, dincolo de frontierele Indieĭ. Locuitoriĭ sunt triburĭ războinice și înfricoșetoare care nu prea aŭ stat în raporturĭ cu lumea civilizată occidentală; eĭ își zic că sunt ca tigriĭ și că n'ar putea trăi douĭ în acelaș loc.

Engleziĭ aŭ căutat totdeauna să-șĭ întărească poziția lor din spre partea Tibetuluĭ și ne amintim de marea lor expediție care înaintă până la cetatea sfântă Lassa în 1904.

Cauza însă care a provocat acum expediția englezilor, e masacrarea unuĭ funcționar englez, Noel Wiliamson, în Martie 1911, de către Aborĭ. Ceĭ treĭzecĭ și cincĭ de indigenĭ carĭ făceaŭ parte din escortă aŭ avut aceeașĭ soartă.

Expediția contra Aborilor e sub comanda majoruluĭ-general H. Bower, și se compune din 2.600 oamenĭ aleșĭ din cele maĭ bune trupe ale Indieĭ și din aproape 3.000 coliĭ, ceĭ maĭ mulțĭ Nagașĭ și Manipuri. Războinicii Nagașĭ carĭ întovărășesc expediția, sunt armațĭ cu lăncĭ; eĭ amintesc, prin trăsăturile figureĭ, pe Egiptienĭ. Nagașiĭ mănâncă câinĭ; e pentru eĭ această hrană una din cele maĭ delicate și maĭ alese.

Engleziĭ vor profita de această expeție spre a studia țara din toate punctele de vedere. O misiune științifică, coprinzând un zoologist, un botanist și un antropologist, va întovărăși expediția.

Aboriĭ sunt adversarĭ de temut din cauza săgeților inveninate de carĭ se servesc.

Spre a se apăra contra atacurilor, Engleziĭ aŭ construit un fel de redute de lemn la Kobo, baza operațiunilor lor.

Redutele sunt compuse dintr'o incintă făcută din bucăți marĭ de lemn. In mijloc se înalță un turn de observație. Din interiorul acesteĭ redute dirijează soldațiĭ focul mitralierelor, în caz de atac.

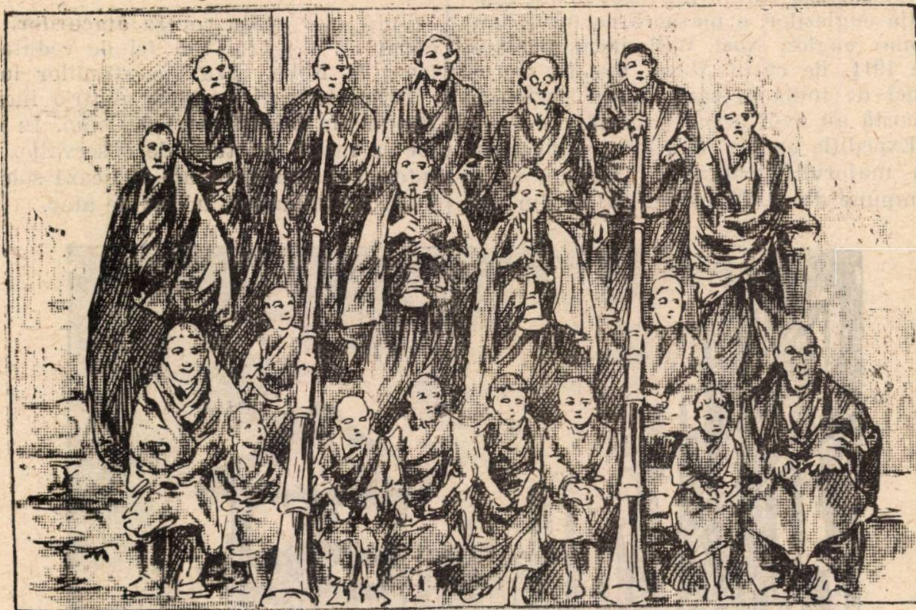
La adăpostul redutelor, engleziĭ trag focurĭ de mitralieză. Câiniĭ le sunt prețioșĭ auxiliarĭ

Engleziĭ aŭ luat cu eĭ și câinĭ de vânătoare carĭ sunt foarte valoroșĭ, dovadă că unul din aceste animale, care întovărășea avangarda, a semnalat la timp prezența Aborilor.

Puțin maĭ târziŭ, aŭ semnalat apropierea indigenilor dușmanĭ, înainte să fi fost văzuțĭ de coliĭ Nagașĭ. Acești câinĭ carĭ sunt dresațĭ de maiorul Richarson, un specialist în materie, servesc în India spre a păzi sentinelele ginkase.

Vetor

VEDERI DIN TIBET (ASIA)

Ilustrația reprezintă un grup de călugări Lamas în mănăstirea Chatsu, cu trâmbițele lor uriașe.

IMPRESII ȘI NOTE

Bucureștĭ—Viena—Münich—Zürich—Davos

— URMARE —

Admirarăm *Reședința Regeluĭ Leopold* și grădinile; parcul cu fântânile și toate frumusețile luĭ.

Seara furăm la teatrul Curțeĭ: *Hof und national theater*. Se da o operă: der *Bergseè*. (Marea munteluĭ). Două prințe-se asistaŭ în loja regală, modest îmbrăcate și fără dame de onoare. Teatrul era încheiat de la parter, lojĭ, balcoane, până la galerie. Cu punctualitate se începu la orele 8.30. O liniște profundă, salută uvertura, iar spectacolul fu de asemenĭ apreciat și aplaudat. Un lux de decorurĭ și punere în scenă, care daŭ adevărata impresie a stâncilor și valurilor măreĭ, a furtuneĭ și a revărsăreĭ zăgazuluĭ. Muzica germană, bine interpretată dar greoaie, accentul dur și cu dialect, totușĭ impresia mi-a rămas plăcută. In alte serĭ umblarăm prin berăriĭ, unde în sunetul lăutarilor, carĭ execută muzică clasică și ca adevărațĭ artiștĭ, miĭ de oamenĭ, mănâncă, beaŭ bere și fumează în cât, abia poțĭ străbate și zări de lume și fum. Fete tinere, îmbrăcate în negru, cu șorț alb, aduc voioase halbele și mâncările. De altfel în toate părțile atât în München cât și în Elveția, servesc fete în locul chelnerilor, ceea ce e maĭ atrăgător.

Cele maĭ de frunte berăriĭ sunt adevărate palate, cu scărĭ largĭ, sălĭ majestuoase, plafoane boltite cu reliefurĭ, frescurĭ și râurĭ de lumină electrică, ce curg cu bogăție peste miĭ de mese de marmură, la care șeade mulțimea căreia îĭ place viața de Boem, fumul și berea.

Afară de astea sunt încă multe musee și galeriĭ ca: *muzeul german, muzeul armateĭ Schackgalerie, Anatomia regală, muzeul etnografic, teatrul princiar, teatrul popular, biblioteca orașuluĭ* și câte altele, pe care scurtul timp și puterile sleite de oboseală nu ne permise a le vedea. Căcĭ, un oraș de artă ca München nu se poate studia amănunțit dintr'o dată și în puțină vreme.

Intre alte monumente demne de văzut e: *Bavaria* cu *Ruhmeshalle*, care constă dintr'o galerie de sculpturĭ ce spune renumele Bavarieĭ, în fața căreia e statuia de o așa mărime că pentru 40 pfenigĭ, poțĭ pătrunde în interiorul eĭ.

In împrejurimile Münchenuluĭ se află la o mică depărtare castelul *Nymphenburg*, al căruĭ parc e de o nedescrisă frumusețe în mijlocul căruia se resfață pe apă mulțime de lebede domesticite și lacome de firimiturile ce le aruncă vizitatoriĭ.

Plecând din München, ajungem pe o vreme umedă la Lindau, unde ne îmbarcarăm pe un vaporaș, pentru a străbate lacul *Bodensee;* timp de aproape o oră, cât privirăm pe punte împrejurimile, urmărițĭ de cete de porumbeĭ de mare, saŭ pescărușĭ (monettes) ce prindeaŭ din sbor dumicațiĭ ce le asvârleaŭ călătoriĭ și se întreceaŭ în lăcomie scoțând țipete de bucurie când ne scăpaŭ bucățica.

In drumul spre Zürich, merserăm aproape numaĭ pe marginea luĭ Bondensee, care seamănă cu o mare, aci albastră, aci verde ca smaraldul, în care se scurg pârâiașe limpezĭ, și în a căruĭ oglindă se reflectă șirul falnic al Alpilor stâncoșĭ ce pe alocurea sunt pătrunșĭ de tunelurĭ. Priveliștea e de o variație sălbatică și uimitoare. Nu mă săturam privind de la fereastra vagonuluĭ, pe care o ștergeam de aburĭ, necontenit spre a nu pierde măreția natureĭ.

Spre seară ne apropiam de Zürich, care ni se desfășura înaintea ochilor ca o adevărată panoramă.

Toate dealurile pe care e situat orașul scânteiaŭ de luminĭ electrice. Din când în când, fugeaŭ pe dinaintea trenuluĭ, strade largĭ și lungĭ cu felinarele lor aliniate. Ne apropiam de gară, care e impunătoare și bine organizată cu diferite biurourĭ, comisionarĭ (dienstmäner) carĭ ca și la München, duc cu ușurință bagajele în oraș și îțĭ daŭ toate indicațiile.

In jurul găreĭ ca și la München sunt mulțime de otelurĭ confortabile. La distanță de câțĭ-va pașĭ găsirăm pe al nostru, căcĭ ajutațĭ de lista tutulor otelurilor din Elveția și de mersul trenurilor știam, ca și'n alte orașe pe unde ne-am oprit, ora sosireĭ, otelul și strada.

Fiind de vreme, după masă, ne suirăm într'un tramvaiŭ electric, care ne duse la un excelent teatru de varietățĭ „Corso" pe marginea lacului, în care scânteiaŭ miĭ de luminĭ. Zilele următoare vizitarăm stradele maĭ însemnate, magazinele frumoase și bine organizate unde poțĭ găsi tot ce'țĭ trebue de la salon până la bucătărie, unde se află, cofetărie, librărie, fierărie, mobile, pânzărie, mode etc. așezate pe compartimente, fiecare cu cassa și vânzătoarele lor, ocupând treĭ-patru etaje, având ascensor ce sue și coboară cumpărătoriĭ necontenit, ca într'un bâlciŭ imens, servindu-se cu iuteală și bună voință. Intr'unul fuĭ salutată pe românește de o vânzătoare evreică din Galațĭ, care era foarte bucuroasă de a vorbi limba țăreĭ ce o părăsise de câțĭ-va anĭ. Iar într'una din serĭ, asistarăm la o frumoasă ceremonie originală și impunătoare.

Cu ocazia punereĭ pietreĭ fundamentale a noueĭ Universitățĭ, după ora 8 seara, toțĭ studențiĭ, cu corporațiile lor, cu profesorĭ și mulțime colosală, străbătură stradele parte în landourĭ, parte pe jos între două rândurĭ de torțe, precedațĭ de muzică și salutațĭ de mulțime ce tiveaŭ ca o negură trotuarele. Se opriră în fața vecheĭ universitățĭ unde se ținură alte discursurĭ, la lumina torțelor ce staŭ rânduite de jur împrejurul balustradeĭ, dând localuluĭ o 'nfățișare deosebită și impunătoare. Până târziŭ așteptară curioșiĭ de-alungul cheiuluĭ, unde șirurĭ lungĭ de landourĭ împodobite, staŭ gata a'șĭ primi stăpâniĭ, ce sărbătoreaŭ așa de măreț noua clădire dătătoare de lumină, ce aveaŭ să înalțe.

Zürichul are și el maĭ multe teatre. Asistarăm și la o trupă de operetă, care însă mă lăsă rece, prin jocul de scenă greoĭ, vocĭ mediocre și punere în scenă neîngrijită.

Ceea ce dă orașuluĭ o 'nfățișare feerică, e lacul albastru și frumos, pe care umblă vaporașe, plutesc numeroșĭ pescărușĭ și 'n care se oglindesc luminile

stradelor curate și largĭ, ca 'n lagunele Veneţieĭ.

In sfârşit scopul călătorieĭ noastre fiind Davós, părăsirăm pe la 10 dimineaţa Zürichul. Drumul către Davòs e şi maĭ sălbatic şi uimitor ca până aci. Calea ferată o ia de-a dreptul spre munţĭ păduroşĭ şi stâncoşĭ.

La Landquart, unde trebui să schimbăm trenul, ni se desfăşură ochiuluĭ o privelişte admirabilă, care ne ţintui locului până la sosirea trenuluĭ ce venea găfăind şi în care ne urcarăm. Coamele munţilor se perindaŭ pe dinaintea ochilor, învestmântaţĭ în toate culorile.

De la verde închis la ruginiu, braziĭ falniciĭ suiaŭ creasta până spre piscurĭ pleşuve şi tăiate în diferite chipurĭ, ca de o mână meşteră. De ce înaintam, de ce dam de zăpadă maĭ multă, care prin alte locurĭ până aci nu se arătase de cât foarte puţină. Văile strâmte şi capricioase aci se 'nchideaŭ, de-aĭ fi crezut să nu putem pătrunde, aci se lărgeaŭ, desfăşurându-ne tot alte şi minunate vederĭ; viaducurĭ înalte şi dantelate, căderĭ de apă, cu scuţĭ şi sloiurĭ agăţate de pereţele stâncilor, perdele dese de fagĭ şi brazĭ, râuleţe clocotind guralive printre blocurĭ spălate şi albastre, în sfârşit tablourĭ nespuse, zugrăvite de cel maĭ mare maestru, natura, care cu ţara Alpilor a fost neîntrecută în meşteşug şi dărnicie.

Cu cât ne apropiam cu atât maĭ mult suiam muchia munţilor, până în sfârşit către amurg se deschise o vale lungă între două şirurĭ de munţĭ, presăraţĭ cu vile şi castele frumoase şi luminate ca în basme. Eram în Davós. Lumea cobora grăbită, uniĭ încărcaţĭ de bagaje; alţiĭ de săniuţe de schy (un fel de tălpice lungĭ de lemn) se întorceaŭ de la vre-o partidă de sport. Comisionarĭ, servitorĭ aĭ hotelurilor şi omnibuzelor, se 'mbulzeaŭ să te ia. Aci fiecare otel are omnibusul săŭ, care trage după el o sanie pentru bagaje.

Intr'o jumătate de ceas ajunserăm la otelul nostru.

DAVOS

Legenda spune că acum două-treĭ sute de anĭ Davos era o vale lungă, largă şi pustie, necunoscută de nimenĭ.

Nişte păstorĭ descoperind păşune grasă pentru vite, se aciolară şi pentru a se 'nfiripa, aduceaŭ pe catârĭ saŭ pe caĭ butoiaşe de vin „Veltliner" din Italia, pe care-l desfăceaŭ prin partea loculuĭ, pe aproape de Landquart. Treburile mergându-le bine, clădiră case pe coasta munteluĭ „Strella".

Un ofiţer german, bolnav de plămânĭ, căutând un loc retras, cu aer curat, spre a se odihni, veni până aci, unde mergându-ĭ bine îşĭ clădi şi el casă, chemând şi pe un alt prieten al luĭ.

Satul mergea înflorind, până maĭ târziŭ, un medic: *Sprengler*, aĭ căruĭ fiĭ sunt actualmente aci, unul la sanatoriu, ca medic şef, celalt, practicant, văzu că toţĭ străiniĭ ce se duceaŭ în alte părţĭ să muncească, întorcându-se bolnavĭ de piept în satul lor, se făceaŭ sănătoşĭ. Aceasta îl călăuzi a crede că aerul satuluĭ îĭ tămăduia. El svoni, munci şi isbuti să dea renume localităţeĭ.

Cea dintâĭ casă de sănătate fu clădită de un olandez, *Holzbour* cu numele: *Kurhaus*, care arzând, maĭ târziŭ fu restabilită şi înfrumuseţată de fiiĭ luĭ. Ea se află azĭ în centru şi are tot confortul trebuincios: saloane, teatru, restaurant, sălĭ de concerte, terase pentru cură etc., şi e vizitată în mare parte de olandezĭ şi englezĭ carĭ vin parte pentru sport. Căcĭ departe de a crede că Davos are aspectul unuĭ spital! Nu maĭ bolnaviĭ de piept vin aci, unde aerul e curat la o înălţime de 1564 m. deasupra niveluluĭ măreĭ, ci şi ceĭ carĭ caută repaosul corpuluĭ şi al minţeĭ, ceĭ ce admiră natura, ceĭ ce fac exerciţiĭ diferite, etc.

Oraşul se 'ntinde în valea unuĭ lung şir de munţĭ; spre est: „Iacobshorn", spre vest „Strella", la sud „Tinzenhorn" şi „Schiahorn". Pe versantul dealurilor şi munţilor de la apus, şed cu faţa la răsărit miĭ de clădirĭ, măreţe şi sănătos lucrate, având toate etajele câte o terasă deschisă „liegehalle" pentru cură, calorifere, electricitate, saloane de citit, de muzică şi biliard, odăĭ confortabile şi bună gospodărie, unde poţĭ sta în pensiune de la Octombrie până la Maiŭ, când e sezonul de iarnă.

Căcĭ, localitatea e investmântată în mantia grea de zăpadă până aproape în Iunie, fiind feriţĭ de praf.

Aşa dar bolnaviĭ vin cu miile în toţĭ aniĭ şi din toate colţurile lumeĭ, unde năprasnica boală de piept a pătruns. Anul acesta aŭ fost peste 7000 de vizitatorĭ de prin America, Argentina, Egipt, Finlanda, Crimea, Siberia, Lisabona, etc., de peste tot unde a ajuns renumele Davósuluĭ. Aĭ crede că nu-ĭ poate coprinde pe toţĭ, oraşul, când îĭ vezĭ viermuind pe strade.

Cea maĭ însemnată stradă e o şosea pietruită care duce de la un cap la altul al oraşuluĭ.

Partea maĭ lăsată se chiamă: Davós-Platz, iar cea maĭ ridicată, unde e maĭ mult soare şi e maĭ căutată pentru sănătate: „Davós Dorf". De la un cap la altul casele se ţin şir, pe o întindere de 3—4 kilometri, iar din strada principală, se ramifică altele pe dealurĭ şi munţĭ, la sanatoriĭ, vile, chalete şi otelurĭ, ce staŭ presărate peste tot. Sunt 16 sanatoriĭ; unul maĭ bun ca altul, toate sănătos clădite, luxos mobilate şi bine ţinute, având mediciĭ lor, carĭ se interesează de aproape şi zilnic de bolnavĭ. De altfel, şi casele particulare şi otelurile sunt tot sanatoriĭ, aŭ aceeaşĭ îngrijire, mediciĭ ce vizitează pe bolnavĭ şi liegehalle pentru cură, despre care voĭ vorbi maĭ la vale.

Cel maĭ confortabl şi luxos sanatoriu este al d-ruluĭ *Turban*, apoĭ al d-ruluĭ *Iessen*, şi 'n fine *Schatzalp*, care e situat pe un pisc de munte la 300 m. maĭ sus ca Davós, având un tren furnicular şi o poziţie uimitoare. Brazĭ uriaşĭ şi pletoşĭ îmbracă munţiĭ giganticĭ, ce par a se uita cu dispreţ la strădania şi nimernicia omuluĭ, ce le-a cioplit muchile, netezind drumurĭ, clădind palate pe creştetul lor, încingându-ĭ cu şine de fier, pe care se urcă ca un vierme greoiu, trenul.

De pe terasele sanatoruluĭ Schatzalp, priveştĭ aproape cerul şi vârful munţilor, tăcuţĭ, pleşuvĭ şi totdeauna albĭ. O linişte divină se lasă de pretutindenĭ şi pare că mirosul braduluĭ aduce cu fumul de tămâe din templul Domnuluĭ. Se fac zilnic plimbărĭ şi ascensiunĭ la Schatzalp, unde se găsesc de ale mâncăreĭ şi băutureĭ, pe lângă nespusele frumuseţĭ ale natureĭ neîntrecute, concerte şi alte desfătărĭ ce aflĭ pe terasa enormă de sticlă şi în saloane.

Davós are cincĭ bisericĭ protestante, una catolică, una rusă şi alta engleză. Maĭ are 2 şcolĭ populare, două pentru copiiĭ atinşĭ de boală şi două particulare şi 4 consulate.

(Va urma).

Ninetta-Târgovişte.

CANDIDAŢII BUDHA

Nimic maĭ atrăgător ca misterul şi nimic maĭ misterios printre popoare ca îndepărtatul Tibet unde se află *acoperişul lumeĭ!*

Poporul Tibetuluĭ e predestinat budismuluĭ straniu, care vrea ca omul onorat cu titlul de dalai-lama să fie considerat ca un Dumnezeŭ, în vremea ce la catolicĭ papa nu e de cât un om ridicat la demnitatea pontificală.

Iată în câteva liniĭ toată teologia budistă. Sunt patru adevărurĭ: durerea,

Un lama, servitoriĭ şi un fiŭ al săŭ

duhka; cauza dureriĭ, *samudaia;* suprimarea cauzeĭ dureriĭ, *nirodka;* calea care duce la suprimarea dureriĭ, *marga*.

Orĭ cauza dureriĭ e chiar viaţa. Dar viaţa nu se amestecă în existenţa noastră actuală. Parcurgem existenţe succesive. Budismul, ca brahmanismul şi toate religiunile Extremuluĭ-Orient, cred în transmiterea sufletelor. Timp de miĭ de secole sufletele trec din corp în corp, şi ele suferă.

Scopul e să ajungĭ la repaosul absolut, la neant, la *nirvana*.

Dar pe măsură ce sufletele se apropie de acest termen, ele sunt *Scroteapanas, Anagamis, Arbato, Budha.*

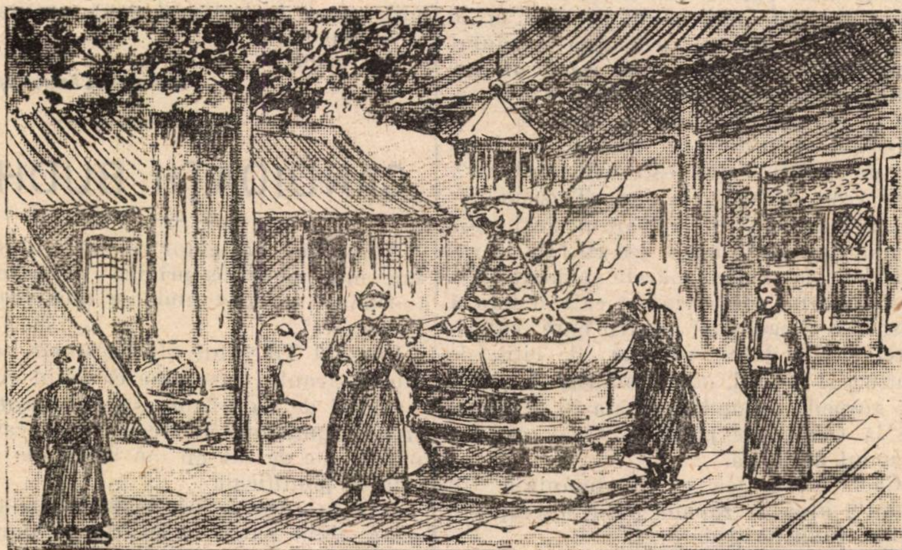
Budha e sufletul care a ajuns la termen şi posedă calmul absolut.

Toate sufletele care se apropie de demnitatea de Budha, sunt budha viitor.

Gradele prin care trebue să treacă sunt numeroase şi variate. Rangul cel maĭ inferior e *apasaka*, adică servitor.

Un altul maĭ superior e *crama nera*, novice, un fel de „frate" al mânăstirilor noastre.

Când aceştĭ preoţĭ minorĭ voiesc să atingă cele maĭ înalte demnitățĭ, eĭ trebue să studieze filosofia, teologia, literatura, medicina, astronomia şi ştiinţele oculte.

Novicĭ în curtea uneĭ mânăstirĭ tibetane. In mijloc un monument religios unde călugărĭĭ carĭ se întorc din pelerinaj depun ofrandele strânse pe drum

Orĭ, după doctrina badismuluĭ tibetan, dalaĭ-lama saŭ marele lama e un budha reincarnat, adică un suflet care după ce s'a bucurat o mie de anĭ de fericirea *nirvana*, a reinceput o serie de existenţe şi trăeşte sub aparenţele acestuĭ dalai-lama.

In Tibet sunt şapte milioane de budiştĭ.

Atuncĭ preotul devine stăpân al legeĭ *şarje*, apoĭ *ralzamba*, doctor universal, saŭ *laramba*, doctor în teologie.

Dintre aceştĭ demnitarĭ înalţĭ se aleg superiorĭĭ mânăstirilor, saŭ Kampos.

Olg.

W. OERTEL

O călătorie în India

— Urmare —

„Nu îndurasem destule? Puteam să maĭ încred în eĭ, când fuseseră cât p'aci să mă omoare? Nu riscam să fiu iar pradă răutăţiĭ lor, de care abia scăpasem ca prin minune? Invinse totuşĭ gândul că nu toţĭ sunt la fel, c'aveam să aflu acĭ dacă e vre-un oraş pe aproape. Ridicaĭ ochiĭ spre cerul albastru şi imploraĭ ajutor de la D-zeu. O luaĭ apoĭ iute spre colibă, la uşa căreia mă întâmpină un câine lătrând. Ridicaĭ la el bastonul să-l sperii şi intraĭ înăuntru.

„Acolo era o tăcere ca de mormânt. Intr'un colţ se ghemuise o tânără indiană, ce se uita speriată la mine, ascunzând la sân un prunc, ce sugea.

„Cercaĭ să-ĭ vorbesc, dar nu mă înţelegea. Se vedea că e singură în casă. O întrebaĭ pronunţând cuvântul „Sahib". Deşi, însemnează „stăpân" cuvântul acesta înţelese c'o întrebam de bărbatu-săŭ şi-mĭ arătă cu capul spre pădure. Voiam tocmaĭ să mă aşez lângă vatră, când privirea îmĭ căzu după uşe. Cu o bucurie amestecată cu spaimă, zăriĭ acolo puşca, cornul de praf, punga cu alice, chimirul şi cureaua luĭ Rowley, de care nu se despărţea nicĭ odată. Eram în casa ucigaşuluĭ săŭ.

„Un gând fioros de răzbunare îmĭ trecu prin minte. Dintr'o săritură fuĭ lângă armă. Intr'un minut azvârliĭ pe umăr chimirul cu securea luĭ Rowley şi apucaĭ puşca să văz dacă era încărcată. Nu era. Fără să stau la gândurĭ, luaĭ cornul cu pulbere şi punga cu alice, le atârnaĭ de gât şi m'apucaĭ să încarc amândouă ţevile.

„Femeea se uita la mine şi-ĭ citeam pe faţă o groază de moarte. Nu îndrăznea să se mişte; dar îşĭ întindea spre mine mâinele, cerând îndurare şi lacrimile-ĭ curgeaŭ şiroaie pe obrajiĭ negri. Presimţea poate vre-o legătură între mine şi acele obiecte saŭ poate apariţia mea neaşteptată deşteptase în inimă-ĭ frica de pericol? Ce-o fi fost, nu ştiu. Ca o şoaptă a diavoluluĭ, trecu prin minte-mĭ gândul să împuşc femeea şi să mă răzbun astfel contra ticălosuluĭ ce omorâse pe Rowley şi voise să mă omoare şi pe mine, dar privirea femeeĭ fără apărare, cerând milă, mă dezarmă. Invinse gândul cel bun; să-l las în plata celuĭ ce a zis: „Eŭ trebue să judec şi eu să pedepsesc". Astfel învinseĭ pornirea inimeĭ păcătoase şi mulţumesc luĭ Dumnezeu.

„Plecaĭ din colibă cât putuĭ maĭ iute. Trecuĭ d'acurmezişul valea îngustă, mă urcaĭ pe coasta cealaltă şi mă afundaĭ iar în pădurea deasă, pe care o întrerupsese valea aceea veselă. Nu-mĭ rămânea nicĭ o îndoială asupra soarteĭ ce mă aştepta. Inţelegeam bine că ucigaşul mă va urmări, că aveam să susţin o luptă grea, în caz când vor veni şi ceĭlalţĭ doĭ tovarăşĭ. Dar mă încrezuĭ în Dumnezeu şi-mĭ iuţiĭ paşiĭ ca să pot merge cât maĭ mult drum.

„Seara se lăsă şi simţeam că nu voiŭ putea merge maĭ departe. Zăriĭ în apropiere-mĭ un banan mare şi puternic. Văzuĭ îndată ce avantagiu aveam, la caz de atac, dacă mă puteam urca până la etajul de sus, dacă mă pot exprima astfel. In copilărie eram meşter mare, când era vorba de urcat în pomĭ şi nicĭ unul nu era prea înalt. Natural că nu maĭ aveam acum aceeaşĭ îndemânare şi hainele şi bagajul din spate eraŭ departe de a-mĭ uşura urcarea. Dar gândul la poziţia bună ce câştigam faţă de duşman, urcându-mă, învinse şi îndrăsniĭ să mă suĭ, după ce mă maĭ odihniĭ puţin. Rezultatul întrecu aşteptările mele; ajunseĭ cu bine. Acolo împletiĭ câteva crengĭ lungĭ şi-mĭ făcuĭ un pat ce era destinat maĭ puţin să mă lase să mă odihnesc, de cât să fiu sigur contra duşmanuluĭ, pe care-l aşteptam, căcĭ siguranţa luĭ era în mâna mea pe deoparte, iar pe de alta obiectele ce-ĭ luasem îĭ eraŭ şi luĭ de mare folos. Dacă mi-ar fi venit în minte că şerpiĭ şi tigriĭ pot să se urce cu mare uşurinţă în pomiĭ ceĭ maĭ înalţĭ, când e vorba să-şĭ prindă prada şi apoĭ gândindu-mă că aicĭ nu puteam să aprind focul ca să-ĭ alung, aş fi tremurat la gândul pericolelor la care eram expus, cu toate armele mele, dar încrederea în D-zeŭ nu mă părăsi nicĭ acum. Cel ce te-a păzit până acum în mod atât de minunat, nu te va părăsi nicĭ acum.

„Gândul acesta-mĭ înălţă sufletul şi mă rugaĭ ca un copil: acum mă uitam maĭ liniştit cum se schimba lumina zileĭ cu întunericul nopţiĭ. Sufletu-mĭ nu bănuia groaza, prin care avea să treacă, maĭ înainte ca lumina zileĭ să vină iar.

„Deşi ultimele raze ale soareluĭ păreaŭ a învălui cu aur fierbinte cerul, pe care-l zăream printre ramurĭ, nu adia prin vârfurile copacilor nicĭ pic de vânt, care să maĭ răcorească aerul. Domnea o tăcere ca şi cum viaţa tutulor făptuitorilor din pădure s'ar fi oprit deodată. Nicĭ o frunză nu se mişca şi arşiţa apăsătoare mă năbuşea. Afară de asta nu era destulă lumină, ca să pot distinge bine ceea ce mă înconjura.

„Auziĭ mişcându-se ceva la piciorul bananuluĭ, pe care şedeam rezemat de trunchiul principal. Ochi-mĭ căutară spre pământ să distingă pricina acestuĭ zgomot şi cine-şĭ poate închipui spaima ce mă cuprinse? Un enorm şarpe, de vre-o

20 de picioare lung şi gros în aceeaşi proporţie, se mişcă încet pe pământ.

„Steteau acolo, la piciorul pomului, pe care şedeam eŭ, ridica în aer partea dinainte a corpului şi capul, din care eşaŭ limbile şi intrau iar în gură, ca şi cum ar fi voit să se încolăcească pe pom şi să se urce în el. Mişcarea asta ţinu o clipă, apoi şi corpul şi capul căzură iar la pământ, şarpele se târa iar spre tufiş, se încolăci ghem în juru-i şi rămase cu capul ridicat, aşteptând prada. Dacă mă zărea se isprăvea cu mine.

„Sângele îmi înghetase în vine. Muşchii mi se paralizaseră. Părul mi se făcuse măciucă, şi pielea din cap par'că se strânsese într'un singur punct. Atraşi ca de o putere căreia nu-i puteam rezista, ochi-mi stăteau ţintă la fiorosul animal, pe când ai luĭ se rostologeaŭ în orbite, căutând par'că să hipnotizeze prada nevăzută.

„Trecură câteva minute, auzii deodată lătratul câinelui, pe care-l ameninţasem cu băţul pe pragul ucigaşului Ali. Auzii îndată şi gura lui, certând pe câine să tacă. Şarpele îşi ridică deodată capul, îndreptându-l în direcţia de unde se auzise lătratul.

„Mărturisesc că apropierea ucigaşului, care mă urmărea, mă speriă mai puţin de cât vederea fiorosului şarpe. Ba chiar îmi venii deodată în fire, aşa că putui despica cocoşul puştii cât putui de încet. Plin de groază observai că pârâitul cocoşului atrase atenţia şarpelui. Intoarse spre mine capul cu limbele-i fioroase şi Dumnezeŭ ştie ce s'ar fi întâmplat, de nu l'ar fi atras iar paşii indianului, ce se apropia.

„Văzui bine cum se târa acesta ca o pisică şi se uita în toate părţile. Părea că nu şi-ar fi închipuit că eŭ mă urc în pom. Câinele mergea, înainte-i, cu botul pe pământ, căutându-mi urma. Deodată zării şarpele, care se pregătea să sară şi sări urlând înapoi. Ali văzând în asta un pericol nebănuit, făcu câţiva paşi înapoi şi privirea i se ridică spre pom. Mă zări. Scoţând un strigăt de bucurie, se repezi cu puşca la ochi. Puşca luă foc, dar glonţul zbură în aer, căci în clipa în care voise să mi-l trimită, şarpele se năpusti asupră-i ca un fulger şi-i înfipse dinţii în gât. Doborât de furia animalului se abătu la pământ, scoţând un ţipăt înfricoşat.

„Priveliştea ce mi se înfăţişă fu una din cele mai înspăimântătoare amintiri din viaţa-mi trecută. Pe când duşmanu-mi se zvârcolea în chinurile morţii, şarpele îl încolăcea cu trupu-i vânjos. Auziam bine gemetele-i şi pârâitul oaselor sub puterea zdrobitoare, cu care-l strângea şarpele. Leşinai şi căzui lângă trunchiul pomului, de care mă rezemasem.

„Când îmi revenii în fire, se lăsase noapte neagră în juru-mi.

„Târziu răsări luna, dar lumina-i slabă nu putea pătrunde întunericul pădurii. Glasurile codrului se treziră, auzeam în depărtare urletele şacalilor; numai în apropierea mea domnea o tăcere de moarte. In această stare între vis şi viaţă, luptându-mă cu vise îngrozitoare, trecu şi noaptea aceasta fioroasă şi abia din spre ziuă mă cuprinse un somn adânc, care mă întrema. Nu mai puţin înspăimântătoare era priveliştea ce mă aştepta la trezire. Natural, ochi-mi căutară mai întâi şarpele, ca să văd dacă mai aveam să mă tem de el saŭ dacă plecase peste noapte. Imi adusei aminte că citisem în copilărie într'o carte de ştiinţele naturale că şarpele îndată ce şi-a înghiţit prada devine greoi şi poate fi omorât uşor. Această amintire îmi dete speranţă.

„Il zării întins, cât era de lung, sub copacul pe care şedeam. Inghiţise mai mult de jumătate trupul lui Ali; gura enorm căscată, se căznea să înghiţă şi restul şi ondulaţiile trupului desgustător arătaŭ sforţările ce făcea; se distingea până unde ajunsese partea înghiţită, căci era grozav de umflat trupul în partea aceea. Imi stăpânii scârba şi groaza ce-mi producea această privelişte, îngenunchiai pe o creangă mai groasă, ochii, puşca luă foc şi glanţul îl atinse în frunte, între ochi. Cel de al doilea porni cam în aceeaş direcţie şi se 'ngropă mai mult spre ceafă. Lovitura fu mortală.

(Va urma).

Trad. de **Tomescu-Putna**

DIVERSE

Insula magnetică. — Insula Bornholm din marea Baltică, în apropierea căreia trec vapoarele care eşind din strâmtoarea Sundului se îndreptează spre Stokholm saŭ St. Petersburg, are o proprietate foarte ciudată pe care o cunosc toţi cari aŭ călătorit prin aceste locuri.

Această insulă, în realitate, e ca un magnet pus în mijlocul mării, la 38 kilometri de Suedia. Ea emite curente magnetice de o intensitate aşa de mare în cât busolele năvilor trecând la o depărtare de 10 mile, sunt influenţate.

Insula Bornholm e înconjurată de stânci şi bănci de nisip foarte periculoase.

Deci trebue să se navigeze prin aceste locuri cu o mare prudenţă şi se atribue acestei insule magnetice marele număr de accidente cari se produc lângă coasta suedeză.

NOUILE MARI PREMII

CE SE VOR OFERI DE

ZIARUL „UNIVERSUL"

abonaților săĭ la 27 Maiŭ, 1912

O Splendidă Vilă la Sinaia

«Vila Maria», construită anume pentru tragerea viitoare, pe strada I. C. Brătianu, în poziția cea maĭ splendidă din localitate.

O CAMERA DE CULCARE IN BRONZ

de mare valoare, al 7-lea dormitor furnizat pentru premiile noastre de Industria Metalică «Marcu», Bul. Elisabeta, 8

UN DORMITOR DE LEMN FIN

construit în marea fabrică de mobile de lemn Marin V. Ganea, șoseaua Mihaĭ-Bravul No. 37 și str. Șerbănică, No. 10 Sucursala calea Victorieĭ, No. 107

UNA GARNITURA MOBILA DE STEJAR TAPISATA, PENTRU ODAE DE BIUROU

compusă din : una canapea, două fotoliurĭ și șease scaune

UN BIUROU DE STEJAR MASIV ȘI UN FOTOLIU DE BIUROU TAPISAT

Toate acestea cumpărate de la cunoscuta Expoziție modernă de mobile Gildener Rosenthal & Hascal, Bucureștĭ, strada Carol, No. 64, etajul I

O jumătate garnitură mobilă de lemn roșu lustruit, coloarea mahonuluĭ

entru intrare, compus din : Una canapea, 4 scaune, 2 marchize, 2 taburele, una masă cu geam de cristal. Toate îmbrăcate cu mochet frez, cumpărate de la marele magazin de mobile «Compania Americană», str. Carol, 74, lângă hotel Dacia

Un serviciu de masă pentrn 12 persoane, compus din : 12 lingurĭ, 12 furculițe și 12 cuțite de alpaca veritabil argintate și bogat decorate, în cutia lor de piele imitată și căptușită cu mătase. **Un serviciu de vin** pentru șase persoane, compus din : una carafă și șease pahare de cristal bacara cu monturĭ de alpaca veritabil argintate, imitând exact argintul oxidat; toate aceste obiecte puse pe o tavă rotundă tot de alpaca veritabil argintată. **Una pereche sfeșnice de alpaca**, argintate și bogat decorate. Toate aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de ceasoarnice și bijuteriĭ en gros și en detail Frațiĭ A. & I. Roller, Bucureștĭ, strada Smârdan, No. 35, etajul I.

Una pendulă de perete, de lemn lustruit, frumos ornamentată, în lungime de 87 centimetri, întorcându-se odată la 15 zile. **Una pendulă de perete**, de lemn de nuc lustruit, frumos sculptată, în lungime de 77 centimetri, întorcându-se odată la 15 zile. **Una harmonică** superioară, burduf dublu, colțurile legate, cu 21 clape și 8 basurĭ, toate de oțel. **Un ceasornic de masă**, de lemn de stejar, representând un castel medieval, înălțime 36 centimetri, având o muzică cu două cântece naționale. Cumpărate de la «Compania generală», Biurou de importațiune, Bucureștĭ, strada Smârdan, No. 29, etajul I.

O bicicletă de curse «Imperial», cea maĭ cunoscută marcă engleză. **Un gramofon mare**, fără pâlnie, ultima perfecțiune, cu 6 plăcĭ marĭ marca «Inger», cântate de ceĭ maĭ bunĭ artiștĭ. **Un serviciu de lavoir de faianță**, compus din 5 bucățĭ. **O lampă** ultima creațiune, model «Cometa Halley», sistem american, cea maĭ economică și luminoasă. Toate acestea cumpărate de la cunoscutul magazin E. A. Pucker, Bulevardul Elisabeta, No. 15, sub Hotel Princiar.

O jardinieră de metal argintat, cu vas verde. **O fructieră** argintată și aurită, cu un cornet conținând 12 cuțite pentru fructe. Cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterie Th. Radivon, Bulevardul Elisabeta, No. 8 bis.

Una bicicletă «Naumann» de mare lux, una din cele maĭ solide și excelente biciclete, din fabrica soc. pe acțiunĭ Siedel & Naumann din Dresda, singurele biciclete introduse în armatele germană, rusă și turcă și la postele germană și română. Reprezentant general D. Leonida Piorkowski, Bucureștĭ, str. Știrbeĭ-Vodă, 21.

Un ceasornic de aur 14 carate, bărbătesc, frumos gravat. **O pendulă** mare de perete, frumos ornată și **un serviciu** compus din : o lingură, furculiță și cuțit de argint veritabil, marcat de Stat. Toate acestea cumpărate dela cunoscutul magazin de încredere «Ceasornicăria Colțeĭ», Bucureștĭ, str. Colțeĭ, No. 31.

Una pendulă de perete lemn de stejar, cu bătae, ultima noutate. **Un ceasornic de biurou**, cumpărate de la marele magazin de bijuterie, ceasornicărie și argintărie Jean Schmidt & Const. Stratulat, Bucureștĭ, calea Victorieĭ, 53.

Un gramofon mare, una vioară, una harmonică, una mandolină, cumpărate de la cunoscutul magazin de muzică Jean Feder, Victorieĭ, 54.

Una trusă pentru damă, cu treĭ sticluțe și cu necesar de toaletă. **Una trusă** de manevră pentru domniĭ ofițerĭ. **Treĭ truse** de piele fină pentru manicure. **Treĭ pulverizatoare** splendide de cristal, nicheiate. **Treĭ pudriere** cu pufurile lor. **Treĭ oglinzĭ nichelate** pentru masă. Cumpărate de la cunoscuta Drogherie Princiară Const. C. Popescu, Bulevardul Elisabeta, colț cu strada Brezoianu.

Una mașină de cusut de mână, sistemul cel maĭ nou și **un gramofon** marca «Melodion Carmen-Sylva», de cea maĭ mare perfecțiune, împreună cu 6 plăci marca «Premier-Record», având cântece româneștĭ. Aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de mașinĭ de cusut, biciclete și gramofoane: «Compania anglo-americană» din Bucureștĭ, strada Carol, No. 50, cu sucursale în Piteștĭ și Câmpina.

O mașină de cusut, de familie, «Markton», perfecționată, cumpărată de la marele magazin «Compania Markton», strada Carol, No. 38, colț cu strada Brâncoveanu.

Alte 10 mașinĭ de cusut comandate în străinătate.

Un plug de oțel cu o brazdă, marca D. C. M. N. **Un plug de oțel** cu două brazde, marca Z. H. C. R. Ambele din celebra fabrică Rudolf Bacher, Raudnitz (Bohemia), representată în România prin marea casă de mașinĭ agricole și industriale : Soc. în comandită Weil, Joseph & Co. succ., Bucureștĭ, str. Smârdan, 5.

Una mașină mare de bucătărie «Ideal», cu patru ochiurĭ din table de oțel, cu cazan de aramă, elegant și solid construită, cumpărată de la cunoscuta fabrică de tinichigerie Mihail D. Botez, Bucureștĭ, calea Văcăreștĭ, 142.

2 costume de haine (saco), după măsura și alegerea stofeĭ, carĭ se vor confecționa de cunoscuta croitorie Jaques Grimberg, Bucureștĭ, str. Academieĭ, 25.

Un șearpe de aur (colier) pentru gât, de mare valoare. **50 casete** conținând fie-care pudră și săpun „Flora", făcute anume pentru abonațiĭ ziaruluĭ "Universul".

Afară de acestea, toțĭ abonațiĭ maĭ primesc gratuit un volum din **«Memoriile Regeluĭ Carol I al Românieĭ,** saŭ un volum din cărțile ce apar în editura ziaruluĭ „Universul" tipărite anume pentru abonațĭ.

Prețurile de abonament sunt aceleașĭ : **Pentru un an leĭ 18 ; pe 6 lunĭ leĭ 9,15 ; pe 3 lunĭ leĭ 4,65.**

Anul XIII.—No. 782 | 5 Bani în toată țara 5 | Miercurĭ, 2 Maiŭ 1912.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ŞI AL INTÂMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Lei 2.60 pe an în toată țara

Redacția și Administrația
No. 11, — STRADA BREZOIANU, — No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
Apare odată pe săptămână, Marțea

Cu un pămătuf de paie, tânăra fată astupă gura torturatuluĭ.—(Vezi pag. 5632).

Sălbăticia Albilor

Intr'un timp Yankeii, adică locuitorii din Nord-Estul Statelor-Unite, din Boston și Filadelfia, nu găseau temeni destul de expresivi spre a reproșa celor de la Sud, execuțiunile populare numite linșări.

Ei au perdut dreptul de critică și acum locuitorii de la Sud au tristul prilej de a reproșa celor de la Nord, sălbătăcia lor. De câți-va ani, nu e săptămână în care să nu fie vorba de un nou linșaj în Noua-Englitera.

Și ce linșări! Când sunt amestecați și Yankeii, întrec marginile cruzimei și barbariei.

Un comerciant francez care avusese afaceri în Pensilvania, și care a fost un martor ocular istorisește peripețiile unei linșări.

Se afla de două zile în Coatesville, mic oraș industrial situat în apropiere de Filadelfia, când, după masă, pe la orele nouă seara, auzi o detunătură.

Eșind repede din hotel ceru explicații.

,,Un negru a omorât pe un agent de poliție, îi spusese un trecător. Dacă n'ai văzut nici odată vre-o linșare, urmează-mă".

Omorâtorul era un anume Ezekiel Walker, un rău făcător pe care poliția îl căuta de multă vreme. Unul din detectivii trimis în urmărirea lui, îl descoperi și în momentul când punea mâna pe el, negrul îi dete o lovitură de pumnal.

Vestea asasinatului se respândi în oraș ca fulgerul, și în vreme ce poliția căuta pe criminal în cartierele negrilor, locuitorii de rasă albă, mult mai mulți ca negrii, se armaŭ cu puști și revolvere și se adunaŭ pe o piață publică, gata să masacreze pe toți negrii dacă asasinul nu ar fi fost pedepsit.

Tocmai pe la orele patru spre ziuă, poliția descoperi unde era ascuns; dar asasinul știind ce soartă îl așteaptă, își trase un glonț de revolver în gură.

Rănit grav, poliția îl transportă în cel mai mare secret la spitalul municipal.

De teamă ca omorâtorul să nu scape cercetărilor poliției, linșorii înconjurară orașul spre a'l împedica să fugă.

La orele cinci dimineața aflară de arestarea lui Walker, și furioși că poliția le ascunsese știrea, se adunară în număr de cinci sute și în cea mai mare tăcere se îndreptară spre spital.

Și cum infirmierii tăgăduiaŭ că se află acolo, ei năvăliră în săli fără a le păsa de bolnavii cari, înspăimântați, fugeaŭ în toate părțile.

In sfârșit linșorii descoperiră pe negru pe care infirmerii îl trăseseră în farmacie. Intins pe un pat de fier, cu pumnii prinși prin niște brățări de somiera patului, Walker se svârcolea înspăimântat pe salteaua însângerată de rana sa.

Un agent de poliție care făcea de gardă pe lângă asasin, încercă să-l apere de mulțimea sălbatecă care cerea capul său. Dar descărcăturile de revolver îndreptate spre plafond nu făcură de cât să mărească spaima bolnavilor, și doui sărmani bătrâni, convinși că le-a sosit ceasul din urmă, se aruncară pe ferestre, zdrobindu-se de pavaj!

Sub amenințarea revolverelor, infirmierii refuzară cu curaj să dea cheile brățărilor de la mâinele asasinului, și atunci mulțimea grăbită să sfârșească odată, se hotărî să ia pe negru cu pat cu tot.

Afară mulțimea primi cu ocări rugăciunile negrului care repeta în jargonul său:

,,Aveți milă de un sărman negru! Nu l'am omorât înadins! Milă, vă rog!"

— ,,La moarte! Să-l ardem!" repeta mulțimea întărâtată.

Dar timpul trecea și poliția putea interveni în ori ce moment. De aceea porniră cu negru afară din oraș. La o depărtare de un kilometru, pe cânp, găsiră un loc care se potrivea pentru spectacolul sinistru ce preparau.

,,Milă! Milă! gemea mereu Walker îngrozit. L'am omorât din greșeală!"

Intr'un moment se adunară o mulțime de paie și lemne cărora li se deteră foc. Vocea negrului se auzea rugătoare:

,,Dați-mă judecăței! Tratați-mă ca pe un alb! Sunt gata să probez!"

Ultimele cuvinte se perdură sub tamponul de paie pe care o tânără femee i-l vârâ în gură, și un strigăt de bucurie feroce se ridică din mulțimea care era acum vre-o trei mii de oameni.

Atunci acea mulțime de bestii cu figuri de oameni fu martoră la un spectacol extraordinar.

Intr'o sforțare produsă de groază, negrul, cuprins deja de flacări, rupse sforile care îl țineaŭ legat și printr'o săritură disperată, trecu dincolo de foc ducând cu el patul de care era legat.

Și cum zdrobit de sforțare, căzu jos, patru linșori îl luară și îl aruncară din nou în flacări.

A doua oară negrul, ale cărui vestminte ardeaŭ, reuși să fugă, dar căzu sdrobit de înțepăturile furcilor cu care se aruncaseră asupra-i călăii săi.

Un moment se crezu că acea scenă hidoasă se sfârșise. Dar acest negru avea, fără îndoială, zece vieți întrînsul! Nu voia să moară.

Fu văzut, spectru tragic, ridicându-se a treia oară în mijlocul flacărilor.

Dar forțele sale se sfârșiseră. Și scoțând un strigăt lung de agonie, recăzu în flacări în vreme ce mulțimea de bucurie începu să cânte un refren popular.

Soția agentului pe care îl omorâse Walker, interviewată de un jurnal local, strigă:

,,Nu-mi pare rău de cât de un singur lucru: că nu am fost acolo ca să-i daŭ eŭ foc!"

Arg.

NOTE DE DRUM

SALZBURG

Era ora opt seara.

Fluerând ascuțit și tare, trenul se repezi în gara lungă și întunecoasă a orașului Salzburg. Repede coborâi din tren. Un hamal bătrân și gârbovit îmi luă cufărul din mână și mă urmă suflând greŭ.

,,Hotel d'Europe", unde voiam să trag e la câți-va pași de gară.

— Mă duc pe jos la hotel, zisei hamalului meŭ. Vrei să-mi scoți și cele două lăzi din vagonul cu bagaje?

— Da, domnule.

Mergând la hotel trecui printr'o mică grădină, în care e așezată frumoasa statue a împărătesei Elisabeta.

In fața hotelului ,,d'Europe" eraŭ multe trăsuri și automobile.

O mulțime de călători stăteaŭ în fața porței. Intrând mă întâmpină portarul, un om gros cu favorite și cu părul cărunt.

Mi se dete o cameră.

După ce portarul mă părăsi, mă dusei pe balcon. La picioarele mele se întindea grădina prin care trecusem, gara cea lungă și piața din fața ei. In depărtare se înalță munții, cari înconjoară orașul Salzburg, orașul episcopilor principi.

Salzburg-ul este capitala Salzkammergut-ului. Această provincie aparținuse în timpurile vechi episcopilor, cari eraŭ și conducătorii acestei frumoase provincii din împărăția Austro-Ungară.

A doua zi în tovărășia unui bun prieten îmi propusei să vizitez orașul.

Unde să merg mai întâi?

La cetatea Hohensalzburg, la Franzishanerhirche, la Mozartplatz, la palatul episcopilor, în parcul Mirabell, la scăldătoarea cailor saŭ la casa lui Mozart?

In fața hotelului eraŭ o mulțime de trăsuri libere.

Ne urcarăm în aceea care părea mai curată.

—Să ne arăți orașul! zise John Green, prietenul meŭ, vizitiului.

Acesta ne duse prin mai multe strade largi și curate până la piața Mirabell. Din trăsură zărirăm palatul cu acelaș nume și grădina-i frumoasă. De aici trecurăm peste râul Salzach, care străbate orașul Salzburg. Partea orașului care e clădită pe malul stâng al râului sus numit e foarte interesantă. In ea se găsesc clădiri de prin secolul al XII-lea. Străzile din această parte a Salzburgului sunt strâmte, întortochiate și întunecoase.

,,Mozartseg", podul peste care trecuserăm spre a veni în partea orașului care e clădit pe malul stâng al râului Salzburg, e făcut din piatră și este destul de impunător. Când furăm pe mijlocul podului zărirăm înălnindu-se în fața noastră dealul pe care e vechia cetate ,,Hohensalzburg".

După ce străbătuserăm mai multe strade scurte, ajunserăm în piața numită ,,Residenzplatz. In mijlocul ei e fântâna ,,Residenzbrunen". Aceasta a fost clădită în anul 1664 de Antonio Dario.

Pornirăm apoi să vizităm Domul. O

stradă mică și întunecoasă duce în piața din fața frumoasei biserici. Ea imită puțin biserica Sf. Petru din Roma. Domul a fost terminat în anul 1628. Pereții sunt pictați de pictorul Gloetzle, care și-a pus tot sufletul în acea lucrare. Biserica a fost clădită în 14 ani.

Pe piața din fața Domului e o statue a Sfintei fecioare Maria. E de o frumusețe rară. Nu departe de Dom e și funicularul care te duce la cetatea Hohensalzburg.

Luarăm funicularul.

Ajungând sus pe dealul înalt de 540 m., ne coborârăm din funicular. O cetate vechie se înalță în fața noastră. Zidurile sunt ici și colo derăpănate.

„Hohensalzburg" e zidită pentru întâiaș dată în secolul IX-lea, apoi a mai fost reparată în 1366 de episcopul Pilgrim von Puchheim și în 1484 de episcopul Johannes III von Gran. Odăile cele mai frumoase din această cetate sunt: biblioteca, ai cărei pereți sunt frumos împodobiți cu aur; odaia de culcare a episcopilor și odaia de aur (die goldene Stube), împodobită cu coloane de marmoră roșie și cu emblema tuturor episcopilor, cari aŭ locuit acolo.

Tot în această odaie mai e și o sobă (Kachelofen) făcută în anul 1501. Partea de sus a ei reprezintă raiul, partea de jos, iadul.

După ce vizitarăm cetatea, pe la orele 2 după masă coborârăm cu funicularul. Luarăm apoi o trăsură și ne duserăm să vedem școala de călărie a episcopilor principi. Ea se compune din două grajduri și două manejuri: Unul de vară și unul de iarnă. Manejul de vară e o curte mare, ce se întinde la poalele unui munte și în piatra căruia sunt săpate locurile în care staŭ spectatorii. Manejul de iarnă e o lungă sală. Pe marele perete din fund e o frumoasă pictură, ce reprezintă un turnir.

Alătui de aceste două manejuri e scăldătoarea cailor (Pferdeschvemme). Această scăldătoare e un mic lac. In mijlocul lui e statuia unui cal. O jumătate din lac e înconjurat de un perete, pe care sunt pictați o mulțime de cai. Frumoasele picturi, însă, sunt aproape șterse.

De la „Pferdeschvemme" vizitiul ne duse la cimitirul Sf. Petru, în mijlocul căruia e o biserică clădită în anul 1491, în stil ogival.

De și obosiți peste măsură, nu ne puturăm opri să nu cercetăm și casa unde s'a născut Mozart. Se află în stradă strâmtă și întunecoasă.

Stilul clădirii e la fel cu acela al vechilor case nemțești. In etajul al treilea e un mic muzăŭ plin cu lucruri d'ale lui Mozart. Casa unde el a locuit, care e pe Piața Mahnart, e mult mai frumoasă. Deasupra ușei de intrare e o harpă.

Vizitiul ne mai plimbă puțin prin frumosul Salzburg și apoi ne întoarserăm la hotel.

Scarlat

NEGUSTORESE SIAMEZE

In Siam, ca și în Birmania, în Cambodge și în toate ținuturile indo-chineze, femeile se ocupă cu negoțul. De altfel ele lucrează mai mult ca bărbații. In Siam bărbatul nu face decât să se odihnească fumând, să se plimbe pe canaluri în bărci împreună cu alți prieteni, să asiste la lupte de cocoși și la spectacole.

Femei siameze cumpărând flori în târgul din Bangkok

Educația fetelor, care e foarte completă, constă în a ști să facă bucate și prăjituri, să răsucească țigări și foi de betel.

Foarte puține știŭ să coasă, ceea ce nu e de mirat într'o țară unde vestmintele se compun din bucăți de stofă fără

Fete siameze vânzând „buri" țigarete de tabac învelite în foi de banan

cusătură, cu toate că Siamul se pretează la civilizația occidentală, predându-se în școli arta cusutului.

Fetele din clasa de jos aduc lemne, culeg legume, cară apă și ajută mamelor lor în treburile menajului. In toate diminețile, așezate respectuos în fața porței, împart pomană bonzilor cari trec; ele ajută părinților în cultura câmpurilor și a grădinilor și fac comerț, fie pe apă în bărci, fie pe pământ, în niște maghernițe situate într'un colț al casei unde locuesc.

Ilustrațiile ce reproducem reprezintă prăvălioare siameze și pot da o idee de instalațiile destul de primitive ale acestor grațioase mici vânzătoare.

Femeile siameze sunt foarte pioase și aŭ mare grije de templuri, pe cari le împodobesc cu flori.

Țigările siameze se fac de fetele tinere și de copii; tutunul se înfășoară în foi de bananier bine uscate și aceste țigări sunt excelente.

In Bangkok sunt o mulțime de chinezi cari se ocupă cu comerțul și industria țărei. Tot traficul portului, toate meseriile sunt în mâinile lor; fără chinezi, Bangkok-ul ar fi un oraș mort, și se poate considera ca sigur că capitala Siamului are trei sute de mii de chinezi, grație cărora e orașul cel mai bogat din extremul orient.

Vetor.

TR. VIRTER

VIAȚA PESCARILOR ATLANTICI

Aproape de malul sud-vestic al peninsulei Florida se întind insulele „Ten Thousands Islands" pe cari sunt colibele pescarilor din Oceanul Atlantic.

Inainte cu multe secole aceste insule eraŭ adăpostul piraților. Pe aci aŭ pierit corăbiile, cari pluteaŭ spre Cuba și Mexico.

Acuma însă, se află aici portul militar Key-West.

Dar pe insulele „Ten Thousands Islands" lumea nu s'a prea schimbat— e tot ca mai de mult... numai oamenii sunt mai pacinici.

Și acuma trăesc mii de pescari, pescuind în apele Oceanului. Patria lor și acuma e Oceanul;—el îi crește și nutrește, el e cimitirul lor.

Fiecare insulă e un paradis pe întinsul Oceanului, o grădină fantastică... o lume admirabilă împodobită cu bogățiile țărilor tropicale: așa sunt insulele „Ten Thousands Islands". Cine a văzut odată minunile lor nu le mai uită. Chiar și apele mărilor sunt ca cristalul și te poți uita până la fundul lor.

Din depărtare insulele par pustii. Dar din apropiere se văd căsuțele ascunse în pădurile de palmieri... Acolo trăesc familiile pescarilor; acolo se adăpostește fiecare barcă după drumul făcut pe mare.

In lunile de vară pescarii staŭ acasă; atunci petrec uitând de furtunile Oceanului.

In August se pregătesc de muncă. Atunci împletesc coșurile și mrejele.

In Septembrie sunt gata și la Sf. Marie e ziua plecăreĭ. Petrecerile sunt tot maĭ rare.

In ziua de Sf. Marie roiul de bărcí îșí ia drumul spre Ocean. Miĭ și miĭ de femeĭ și fete plâng pe malurí luându-șí rămas bun.

Pe insulele „Ten Thousands Islands" se coboară o frică lină: oare câte bărcĭ o să se întoarcă din roiul plecat?

Opt lunĭ durează liniștea aceasta. La finele luí Aprilie se reintorc una câte una.

Cu săptămânele staŭ ceí de acasă pe țărm și daŭ jertfe Oceanuluĭ.

Dar Oceanul nu se poate împăca nicĭ odată; în tot anul se reintorc câteva bărcĭ maí puțin...

Pescariĭ însă nu cunosc frică; amorul lor e Oceanul.

*

Era seară. Cu toțiĭ stam pe bordul vaporuluĭ „Unis"... Peste un ceas întâlnirăm primele bărcí ale pescarilor. Maĭ avem două zile până în portul Key-West.

Vaporul nostru fuge ca săgeata și bărcile se înmulțesc.

In jurul nostru e Oceanul nemărginit.. și e în întuneric, căcí e noapte. Bărcile sunt douăsprezece și distanța între ele de 250 ygarzĭ.

Noaptea e oarbă și jur împrejur e liniște. De pe bărcĭ se aude strigătul pescarilor: Haho, up!... haho, up!

Sună strigătul și mrejele cad în apă.

Pe bărcĭ se aprind focurí luminoase și peștií se adună împrejurul lumineĭ.

E târziu. Pescariĭ muncesc pe bărcí: e Martie și ultimul sezon de pescuit.

O barcă este la abia 10 metri departe de mine și eŭ mă grăbesc să privesc pescuitul din apropiere.

Numaĭ când mreaja e aruncată se vede ce lume vioaie e în fundul apeĭ. Peștií micí argintiĭ se joacă la lumină.

Mreaja e de formă pătrată. De o parte o țin douĭ oamení; cealaltă parte e încărcată cu plumb și e în apă. De s'aŭ adunat peștií lângă mreajă, partea cu plumb va fi pe sub eĭ ridicată.

Ridicarea se face cu băgare de seamă ca să nu se resfire peștiĭ.

Când mreaja a ajuns paralel cu suprafața apeí, se ridică repede... și sute de peștĭ lucesc la lumina foculuí.

— Haho, up! sună ore, zile și săptămânĭ întregĭ, de dimineață până seara... pe bărcí pescuesc muncitorií Oceanuluĭ.

Clopoțelul bărcií conducătoare sună miezul nopțiĭ.

Indată se face liniște; pe bărcí încetează viața. Nu maĭ e foc. E noapte...

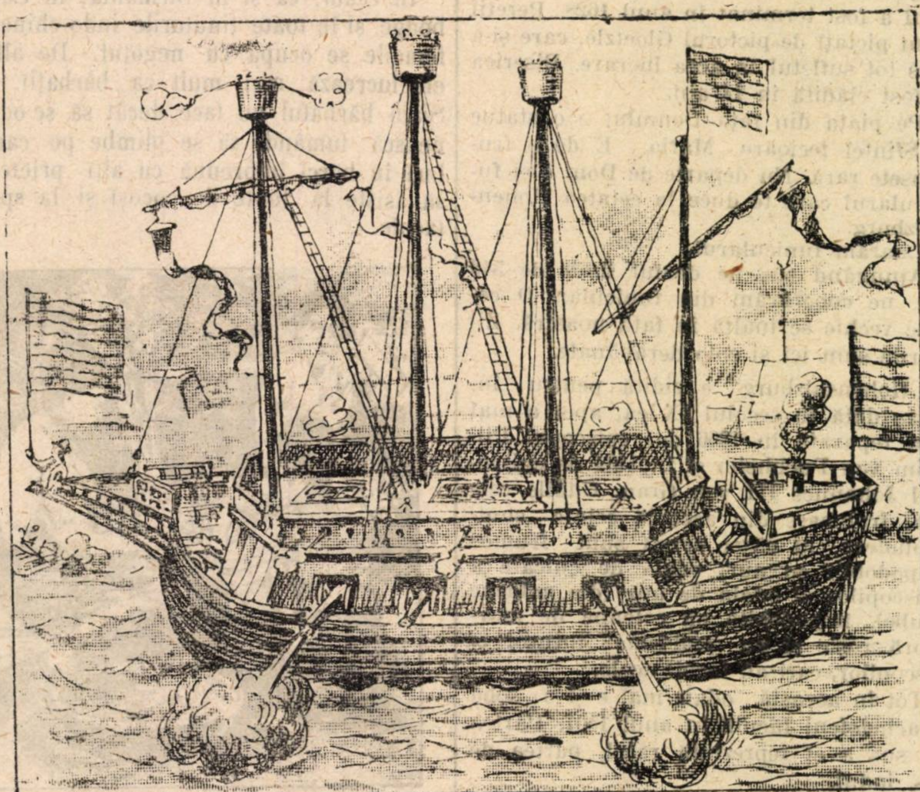
In jur e liniște și întuneric.

Numaĭ pe câte o barcă se aud pașiĭ santinelеí.

Santinela e singură care maĭ gândește... se aruncă pe niște funiĭ—și visează. Visează de patria îndepărtată... In jur e marea: apă și aer— aicĭ trăește pescarul, aceasta îĭ e patria...

Gh. Contogouris-Tulcea

Primele corăbii cuirasate

Intr'o carte de istorie de J. Coryton, am găsit ilustrația pe care o publicăm aci și care reprezintă o corabie cuirasată, construită de cetățeniĭ orașuluĭ Antwerpen (azĭ Anvers) in anul 1585.

După abdicarea luĭ Carol Quintul, fiul săŭ Filip introdusese inquiziția în provinciile olandeze. Netoleranța politică și religioasă răsculă populația calvină. Atuncĭ începură persecuțiile și războiul. In maĭ multe rândurĭ, *Antwerpenul* fu asediat de spanioli. Asediațĭ din noŭ, pe apă și pe uscat, cetățeniĭ întrebuințară miĭ de șiretlicurĭ și încercărĭ, infructoase însă, de a rupe linia de împresurare. In sfârșit eĭ construiră o mare corabie acoperită cu plăcĭ de fier prin carĭ proectilele de pe atuncĭ nu puteaŭ să pătrundă.

Grupe de pușcașĭ eraŭ așezațĭ în vârful catarguluĭ, iar jos avea tunurĭ. Cetățeniĭ, sigurĭ de victorie chiar, o numiră «fini-belli». Dar ea fu luată de dușmanĭ și dusă în Spania.

N. Văt.

IMPRESII ȘI NOTE

Bucureștĭ—Viena—Münich—Zürich—Davos

— Urmare și sfârșit —

Cu ocazia sboruluĭ unuĭ aviator, văzuĭ trecând școlile de băețĭ și fete, toțĭ copiiĭ curațĭ, bine îmbrăcațĭ și în ordine, cu învățătoriĭ lor, spre locul unde era aeroplanul, pe care îl examinară și'l priviră sburând. Imĭ făcea plăcere văzându-ĭ prietenoșĭ și cuviincioșĭ, sporovăind nemțeasca elvețiană, care e un dialect puțin plăcut al germaneĭ.

Cura ce urmează bolnaviĭ în toate casele de sănătate, e șederea pe scaun lung afară la aer. Și pentru a se feri de răceală se înfașă într'un sac de blană,ce se găsește de vânzare în Davós, se acoperă cu pădurí și se întind bine pe spate, respirând 6—7 ore aerul curat și rece, chiar în zile cu ninsoare. Liegecura e păzită cu sfințenie și punctualitate de toțĭ, fiind încredințațĭ că e dătătoare de sănătate, preface plămâniĭ, nerviĭ obosițĭ îí liniștește, spiritul trudit îl odihnește. Intre orele de cură, dimineața și la 4, fac preumblare pe jos, când trebuie să iasă orĭcine, afară de ceí cu temperatură, carĭ sunt reținuțĭ la pat, uneorí și maĭ multe lunĭ.

Hrana trebue să fie substanțială. Până la 5—6 mâncărĭ pe zi, în care predomină: lăpturĭ, făinoase și carne.

Alimentele se importă în mare parte din Olanda, Franța, Italia și restul din orașele Elvețieĭ, unde se găsesc fabricĭ de conserve și compoturí, vite bune și grase, păsărĭ, etc. In localitate se află numaĭ o lăptărie. Cantitatea de lapte ce

O zi de sărbătoare la Dakotaşi

Rezervele Indiene sunt nişte teritorii maï mult saŭ maï puţin vaste şi sterile, unde guvernământul Statelor-Unite a cantonat rămăşiţele câtor-va triburĭ carĭ aŭ supravieţuit.

Supuşĭ direcţiuneĭ funcţionarilor numiţĭ «Agenţĭ indienĭ», carĭ reprezintă pe preşedintele republiceĭ în fie-care Rezervă, Pieile-roşiĭ sunt trataţĭ ca nişte copiĭ marĭ. Eĭ sunt pedepsiţĭ saŭ recompensaţĭ, după greşelile saŭ meritele lor, ca şcolariĭ.

De exemplu, un indian care a reuşit să-şĭ procure rachiŭ de la fabricanţiĭ carĭ hoinăresc în jurul Rezervelor, e lipsit de porţia' sa de carne timp de maĭ multe zile. Pedeapsa e maĭ mare dacă s'a îmbătat: el nu participă la împărţirea tutunuluĭ timp de maĭ multe săptămânĭ.

Greşelĭ maĭ marĭ, ca de exemplu o lovitură de cuţit, nu maĭ e de competenţa agenţilor şi atuncĭ culpabilul e trimis poliţieĭ indiene în cel maĭ apropiat oraş.

Pentru merite, sunt răsplătiţĭ cu suplimente de tutun, vestminte, mâncare şi maĭ ales «blankete», cuverturĭ de lână, a căror posesie e ca un grad de bogăţie, căcĭ bogăţia acolo se socoteşte după numărul cât maĭ mare al cuverturilor.

Când directorul uneĭ Rezerve vrea să'şĭ arate satisfacţia faţă de supuşiĭ săĭ, le dă voe să-şĭ părăsească baracele spre a petrece maĭ multe săptămânĭ sub cort. Pentru Pieile-roşiĭ lucrul acesta e o sărbătoare, căcĭ le daŭ iluzia că trăesc încă ca în frumoasele timpurĭ vechĭ.

Dakotaşĭ carĭ petrec sub un vast cort

Dar trebue ca un trib să se fi purtat corect timp de maĭ mulţi anĭ pentru ca autorităţile să'ĭ acorde dreptul să parcurgă câmpia purtând arme.

Ar fi periculos să se acorde astfel de permisiunĭ unuĭ trib care numără încă printre eĭ nesupuşĭ.

Sereno.

---

se cere zilnic în Davòs, e adusă de aiurea, de oarece întreţinerea vacilor aci e scumpă, unde iarba abia se iveşte prin luna Maĭ, când se topeşte zăpada şi încetează ninsorile.

Uneorĭ timpul e cald şi frumos 7—8 zile în şir. Luna Martie însă, anul acesta a fost cum e la noĭ Ianuarie. O zi soare blând, moină, streşinile curg, lumea înoată bucuroasă prin sloată, în bătaia soareluĭ, care arde maĭ puternic şi pârleşte pielea, încât toţĭ vizitatoriĭ pleacă cu faţa prăjită şi roşie; s'apoĭ brusc, două, treĭ zile vifor, ninsoare şi îngheţ de nu ştiĭ cum s'alergĭ maĭ iute la blană. La fel cu timpul nepotrivit şi nestabil, vezĭ şi lumea îmbrăcată: pe uniĭ cu haine în capul gol, maĭ mult bărbaţiĭ, fac cura aceasta, ca să le crească părul saŭ să nu le cadă; uneorĭ şi femeile umblă fără pălărie! Altele la prima rază de soare întind umbreluţa sau pun pălăriĭ de pae, ceea ce contrastează cu nămeţiĭ de zăpadă, că te umflă râsul, ba chiar pe sloată, când drumurile sunt tot una de apă, le vezĭ în pantofĭ şi 'n rochiĭ subţirĭ. E un galimatias de limbĭ, ca şi de mode, când e ora preumblăreĭ, blănurĭ, catifele, căciuliţe albe sau colorate de lână cu jachetă la fel, costume tailleur, la olaltă cu cele de maĭ sus şi nişte forme parcă anume făcute pentru urăciunea englezoaicelor, ce nu se sinchisesc, oricât de bătrâne să umble 'n fuste scurte până la genunchĭ, cu schiurĭ de picioare şi cu tolba (ce-o fi având în sac pe spate, nu ştiu, merinde sau haine?) de gât alunecând pe zăpadă însoţite sau şi singure. La drept vorbind, de multe orĭ nu e nicĭ o nevoe de tovarăş, dinţiĭ eĭ ceĭ lungĭ şi aduşĭ servindu-ĭ de scut, la caz de nevoe. Dar lumea aicĭ e foarte cinstită şi corectă. Să fie împestriţarea de naţiunĭ civilizate, sau boala ce 'mpiedică pe orĭ-cine de la gândurĭ străine cureĭ şi sportuluĭ?

Pe stradă, ca şi'n sanatoriĭ şi case particulare, eştĭ în perfectă siguranţă. Slugĭ cinstite, stăpânĭ îndatoritorĭ; în schimb negustorĭ interesaţĭ. O scumpete de nedescris. Când aĭ încăput pe mâna cuiva, te jupoaie, chiar şi farmaciile au preţurĭ variate şi ridicate. Iar pacienţiĭ se supun orbeşte! Ce nu dă omul pentru sănătate şi ce nu face!

Sunt bolnavĭ carĭ stau pe cheltuială de aproape o mie de leĭ pe lună, de câte

doï şi treï anï. Uniï, maï puţin atinşi, în 5—6 lunï se vindecă. Pe ceï maï grav bolnavï, îï supune operaţiuneï „pneumatorax" care constă din scoaterea din funcţiune a plămânuluï bolnav, isolarea luï prin introducerea uneï cantităţï de azot, care'l comprimă, şi'l împiedică a se consuma înainte. Pacientul respiră maï greŭ numaï cu un plămân, dar cu timpul cavernele vindecându-se, se simte maï bine. Negreşit e zilnic cercetat de medic, care urmează cu tratamentul necesar şi în genere operaţia răuşeşte şi e salutară.

Dar până atuncï cu câte nu luptă sărmaniï tinerï; fete, băeţï şi oamenï în floarea vârsteï, la carï se iveşte maï ales teribila boală, ce seceră populaţia nevoiaşă! Ţi-e maï mare mila să vezï atâţia obrajï tinerï îmbujoraţï de frigurï şi atâtea piepturï rupându-se 'n accese de tuse, care-ï fac urâcioşï, triştï şi egoiştï.

Totuşï mediciï sanatoriilor, având în vedere starea lor morală, au grije a le curarisi şi sufletul odată cu fizicul. Aşa, organizează diferite petrecerï: ca pom de Crăciun, când permite bolnavilor a pregăti: tablourï vivante, piese de teatru, recitărï şi alte lucrurï neobositoare, când însăşï femeea mediculuï dă ajutor la aceasta; iar medicul, cu grije de ora culcăriï bolnavilor, anticipează sosirea nouluï an printr'un discurs, în care arată că: fiind prezenţï la sărbătoare, din toate părţile globuluï şi neavând toţï aceeaş oră, el medicul, a calculat şi i-a eşit ora medie a sărbătoareï nouluï an c'ar fi 11 noaptea, după care se serveşte supeul bolnavilor bucuroşï şi gătiţï pentru prima oară în haine de sărbătoare.

Apoï de două orï pe lună fie-care sanatoriu are concert şi cinema. Seara, de obiceiu, se stă în salon până la ora 10 când tot oraşul e culcat. Se face muzică, se joacă biliard şi se petrece timpul, cu una cu alta, vecinic la fel, fără să bagï de seamă, că eştï departe, isolat şi bolnav!

Autoritatea comunală „Kurverein" nu se îngrijeşte numaï de salubritatea şi întreţinerea oraşuluï, ci maï organizează şi concerte simfonice de maï multe orï pe săptămână, la diferite otelurï, unde bolnaviï în virtutea taxeï de cură, cu cartea de intrare ce Kurnverein le trimite, odată cu înştiinţarea de a nu scuipa pe străzï, sub pedeapsa amendeï de 50 leï, pot lua parte la aceste concerte, care sunt într'adevăr înălţătoare!

Tot Kurnverein a organizat anul acesta „Vinterfest" serbarea ierneï, cu care alegorice şi frumos împodobite ca la Nisa în carnaval, ce aŭ defilat în cântece şi ţipete în sus şi în jos, salutate de mulţimea ce privea din balcoane, aruncând confetti. A fost o fierbere şi o veselie de nedescris, iar locul nu 'mï permite a lua la rând fie-care car şi a-l descrie. Voiu enumăra numaï: Kurnverein, Vânătoarea, Spălătorie chimică, Theea Roum, Bucătărie, otelurï, schy, bandă ţigănească, sanie rococo, Napoleon, familia austriacă, Riviera, etc., unele maï frumoase şi maï vesele ca altele.

Oraşul era pavoazat şi fie-care casă avea în faţa eï un motiv lucrat din zăpadă sau ghiaţă, de meşterï şi sculptorï, d'aï fi jurat că sunt de marmoră. Aşa bunioară erau două colosale animale antideluviene; ichtioyosaurï, urşï, leï uriaşï, bacuşï, morï, chalete, giamiï, reclame, lupta medicilor cu microbiï, Wilhelm Tell luptătorul Elveţieï, căruia seara i s'a făcut paradă şi luminaţiï ridicându-l de unde era, spre a nu se topi ca cele l-alte motive, etc.

Societăţï de binefacere organizează bazare şi serbărï ca „Blumentag" zâna florilor, când toate femeile rugate de comitet au vândut florï pe stradă toată ziua în folosul bolnavilor săracï: olandezï, elveţienï şi ruşï. Au fost două zile deosebite de acestea. La cea rusă am luat şi eŭ parte, coincidă cu Vinterfest, când fiind atâta lume pe strade s'aŭ încasat peste 7000 leï, vânzându-se 20.000 răsurï artificiale. Era ceva deosebit. Toată lumea purta florï la piept, nimenï nu se da în lăturï să cumpere plătind maï mult de cât cereaï, ba şi magazinele erau împodobite cu florï, chiar şi măcedariï înfipseseră frumoşï trandafirï roşiï în carnea grasă şi proaspătă a boilor tinerï ce stau spânzuraţï la ferestre, curate de marmoră. Vitrinele florăriilor erau adevărate paradise, cu porumbeï trăgând carul primăvereï, sub care se aşezase un chalet artistic lucrat cu alee de gazon, cu părâiaşe curgătoare, cu stâncï şi toate frumuseţile natureï făcute în miniatură.

Altele înfăţişau în mic concurs de săriturï la schy. Şi fiind-că n'am spus încă ultimul cuvânt despre sporturï, pentru care vin străiniï sănătoşï la Davos, voiu adăoga că tot Kurverein pune la dispoziţia vizitatorilor un imens lac de patinat, bine întreţinut şi muzică, ce distrează publicul, dând de maï multe orï premiï.

Intr'o Duminecă geroasă am asistat şi la una din aceste serbărï. Natura făcuse lux de pudră de argint, presărată pe mantaua brazilor ce adăposteşte lacul în care sclipeau fire de beteală şi pulbere de diamante. Era nespus de frumos tabloul! De jur împrejurul laculuï poleit şi măturat, miï de oamenï aşteptau cursele. Au fost alergărï la un kilometru. Două perechï s'aŭ luat la întrecere şi-au alergat până curgeau râurï de pe eï. Premiantul a fost salutat cu ovaţiï. Apoï cea maï bună vâlsuitoare de asemenï, în sfârşit celuï maï caraghios în mişcărï, i se făcu frumoasă primire.

De două orï pe săptămână au fost curse de bobsleigh foarte interesante, la care luau parte şi femeï.

Concurenţiï câte 3—4 într'un *bob* coborau cu repeziciune pista începând de la Schatzalp; jos mulţimea adunată în tribune saluta frenetic pe ceï ce soseau maï repede iar premianţilor li se da frumoase cupe de aur.

Pe lângă acestea zilnic, sportsmaniï fac partide de luges (un fel de săniuţe) pe care coboară în fuga câte doï, munţiï şi colinele. Tot ast-fel şi cu schy, la care sunt foarte dibacï sărind în aer de pe planurï ridicate şi alunecând pe povârnişurï repezï, uneorï de-a berbeleaca.

Defileul lugelor e una din cele maï plăcute privelişti. Se 'nşiră câte 30—40, legate una de alta şi trase de o sanie cu caï care-ï conduce în ţipete şi răsete la locul destinat, de unde se întorc osteniţï, plinï de zăpadă, dar rumenï şi voioşï către seară.

Societatea doamnelor olandezo-elveţiene a dat un splendid bal mascat la Kurhaus, în folosul săracilor care a fost neîntrecut în frumuseţe. Tot ce era maï elegant şi caracteristic era acolo. Florile ornau cu profuziune sala ce revărsa cascade de lumină, peste arcade şi estrade. lumea costumată în felurite şi încântătoare costume, se întrecea în veselie. Erau toate costumele de pe lume: de la rochie pantalon, port olandez, elveţian, indian, japonez, rusesc, românesc, sclipitor şi bătător la ochï, că 'mï simţiï inima tresărind de bucurie, costume de vânătoare, alegorice, etc., toate cu gust şi cu artă lucrate, până la vânzătorï de porcï, carï ţineaŭ la subţioară doï purceluşï pe care-ï făceaŭ să ţipe şi strângeaŭ cu cheta să le dreagă piciorul. O franţuzoaică cerea pentru mielul eï, să-ï cumpere lapte, alte doamne vindeau florï, şampanie, al căror produs s'a împărţit săracilor.

Termin spunând că Davos e raiul de iarnă al Elveţieï, loc binecuvântat ce-ar trebui copiat şi de noï româniï, carï avem poziţiï muntoase cu aer curat şi tot aşa de frumoase unde şi-ar putea găsi sănătatea atâta lume suferindă, pe lângă locul de repaos şi distracţie al tutulor.

Ninetta-Târgovişte.

VARIETĂŢI

Ţară fără reptile.—Irlanda şi Noua-Findlanda sunt ţărï carï n'aŭ reptile.

Aci nu se găsesc şerpï, broaşte, broaşte ţestoase saŭ şopârle.

* *

Apa şi paviani. — Maimuţele numite paviani din Africa sudică se domesticesc şi se iaŭ de călătorï deşerturilor fiind-că aŭ instinctul de a găsi cu siguranţă la marï distanţe ape subpământene. Dacă călătoriï nu maï găsesc isvoare în drumul lor şi sunt în pericol de a muri de sete, se dă pavianilor carne sărată, care le produce sete şi astfel adulmecă pământul şi găsesc apă.

*

In oraşul Chicago din America se vorbeşte în 40 limbï. Apar ziare în 10 limbï deosebite şi serviciul divin se face în 20 limbï.

*

Epitaful luï Malborough.—Soţia mareluï general englez Malborough († 1722) a lăsat să se scrie pe mormântul bărbatuluï eï următorul epitaf: „Aci zace ducele Ioan de Malborough, care nicï odată n'a dat vre-o bătălie fără să n'o câştige, nicï odată n'a asediat vre-o cetate fără să n'o cucerească, nicï odată n'a început vre-un lucru fără să nu'l isprăvească şi fără să nu'l ducă la un bun sfârşit".

Orï-cine aï fi tu, dacă eştï liber, datoreştï aceasta duceluï Malborough.

Gh. Cont.—Tulcea.

W. OERTEL

O călătorie în India

— Urmare —

Spasmurile de moarte ale monstruluĭ erau grozave la vedere. Izbea cu coada în pământ atât de tare, în cât se îngropa în țărână și arunca praf și pietricele până sus, pe crengile înalte ale bananuluĭ, pe care ședeam. Svârcolirile se slăbeaŭ mereŭ și la urmă aci se mișca convulsiv, aci se izbea spasmodic în sus. Era gata să moară.

„Nu putuĭ să mă uit maĭ mult la el. Mă târâĭ fricos până la partea cealaltă a acoperișuluĭ meŭ de frunze, mă coborâĭ pe trunchiul format dintr'o rădăcină aeriană și mă depărtaĭ îndată de locul îngrozitor unde fusesem nevoit să staŭ atâta timp. D'abia când fuseĭ la vre-o milă depărtare și zăriĭ țărmul verde, fără arborĭ, al Ganguluĭ, îndrăzniĭ să mă odihnesc puțin, să culeg câteva smochine și să-mĭ potolesc foamea.Cercetaĭ apoĭ malul și trăseĭ un glonte, ca să alung crocodiliĭ. Mă coborâĭ apoĭ să mă scald în fluviŭ și să-mĭ spăl rana de la cap, care se obrintise iar, după spaima ce trăsesem peste noapte. Puseĭ o compresă ca să-mĭ alin durerea și după ce sfârșiĭ, mă urcaĭ iar pe țărm și porniĭ din noŭ la drum. Cât eram de mulțumit în suflet și cum îmĭ veneaŭ pe buze cuvinte de laudă pentru Domnul, care mă scăpase din mâinile sângerosuluĭ ucigaș și de răzbunarea luĭ fioroasă.Abia acum înțeleseĭ din sfârșitul tragic al criminaluluĭ, care trebue să fi avut maĭ multe omorurĭ pe conștiință, adevărul cuvintelor: „Cu ce măsură vețĭ măsura, cu aceeașĭ vi se va măsura și vouă“.

„Grozăviile prin care trecusem nu se sfârșiră. O spaimă de moarte avea să îmĭ maĭ coprinză încă odată sufletul, maĭ înainte de a răsări din noŭ soarele.

„Încărcaĭ cu alice amândouă țevile puștiĭ și o luaĭ iar la drum. Vedeam bine că azĭ nu voiŭ putea merge atât de mult ca înainte. Intâmplările prin care trecusem, fuseseră prea zguduitoare ca să nu influențeze asupra organismuluĭ meŭ, destul de slăbit și făr'de ele. Somnul nu mă 'ntremase. Patul, în care dormisem, nu-mĭ putuse odihni trupul. Mă dureaŭ toate oasele și rana de la cap par'că se obrintise și maĭ răŭ. Nu știŭ dacă arșița zileĭ era maĭ mare ca până aci, saŭ dacă eŭ eram maĭ slăbit, dar știŭ că-ĭ simțeam puterea moleșitoare maĭ mult ca orĭ când. Până la amiază, mă târâĭ cum putuĭ în umbra deasă a pădurii, care se boltea ne'ntrerupt d'asupra capuluĭ, pe urmă nu maĭ putuĭ înainta și căzuĭ istovit la piciorul unuĭ mangoliu cu frunzele frumos mirositoare și mă hotărâĭ să rămân peste noapte acolo. De când cu 'ntâmplarea luĭ Ali, devenisem maĭ prevăzător; cercetaĭ cu deamănuntul împrejurimile, să văz dacă nu cumva o fi vre-un animal vătămător, vr'un scorpion saŭ vr'un șearpe șĭ, văzând că n'am de ce să fiŭ îngrijat, mă culcaĭ și dormiĭ atât de greŭ în cât nu mă deșteptaĭ, până când soarele se lăsase spre apus și întunericul nopțiĭ începuse să se 'ntindă. Mă desmeticiĭ repede, să fiŭ gata de-apărare, când s'ar fi repezit vr'un tigru asupră-mĭ. Mi se păruse c'aud, chiar în momentul deșteptăriĭ, deși foarte depărtat, mugetul acela cunoscut care-țĭ îngheață măduva 'n oase.

„Trăseĭ din brâŭ securea luĭ Rowley și'mĭ tăiaĭ destule lemne, ca să ard peste noapte două focurĭ. La spate avea să mă apere trunchiul puternic al mangoliuluĭ și în caz de pericol, pușca încărcată și securea de la brâŭ aveaŭ să-mĭ fie d'ajutor. Firește că nu maĭ era de gândit la somn, când vr'un tigru ar fi fost prin apropiere. Din fericire dormisem și mă întremasem și nu-mĭ era de loc somn, tocmaĭ în timpul când în pustietățile Indieĭ amuțesc toate viețățile și în orașe încetează orice mișcare; afară d'asta rana mă durea și maĭ răŭ așa că în nicĭ un caz n'aș fi putut dormi.

„Cât timp petrecusem nopțĭ și zile prin pădurile de pe țărmul Ganguluĭ, fie singur, fie întovărășit de Rowley și de indian, nicĭ odată nu se apropiase de mine un tigru, fiara asta îngrozitoare și sângeroasă. Când și când, e drept, auziam în depărtare vocea-ĭ fioroasă, dar nicĭ odată atât de d'aproape, în cât să ne îngrijoreze. Azĭ simțeam o neliniște neobișnuită, presimțeam c'o să pat ceva răŭ. Până să-mĭ fac toate pregătirile, sosi și noaptea. Așezasem d'ambele părțĭ ale pomuluĭ, ca un zid, grămezĭ de lemne, o baricadă și provizie pentru foc în acelaș timp. Ambele focurĭ pâlpâiaŭ vesel și lemnul plin de măduvă dedea o flacără alburie. Puteam să disting împrejur foarte bine, până la o mare depărtare. M'așezaĭ cu spatele la pom și cu degetul pe cocoș, gata să trag și mă simțiĭ maĭ ușurel, după ce mă rugaĭ luĭ Dumnezeŭ să mă aibă în pază.

„Trecură maĭ multe ceasurĭ. Sgomotul obișnuit al pădurii, cu miile de glasurĭ, se liniștea încetul cu încetul, pe măsură ce fiarele se dedeaŭ odihneĭ. Acum începură să se auză altele. Lătratul fioros al hieneĭ, urletele îngrozitoare ale șacalilor, carĭ colindă pretutindenĭ după pradă și când daŭ peste ea, li se potolește și foamea și urletul. Mă obișnuisem destul cu ele, căcĭ adesea le auzisem și ziua și știam că focul ține la o depărtare respectabilă pe aceștĭ oaspețĭ neplăcuțĭ. Dar de odată auziĭ foarte aproape un zgomot, care făcu să mi se zbârlească părul. Era răgetul de foame al stăpânitoruluĭ acestor pădurĭ și pustietățĭ, al tigruluĭ regal.

„Auziam cum îmĭ bătea inima. Judecând după urlet, fiara era la vre-o 100 de pașĭ departe de mine. Incercaĭ să mă reculeg și să-mĭ fac curaj. Cine n'a trecut prin astfel de fiorĭ, nu-șĭ poate închipui starea-mĭ sufletească în momentul acela. Orĭ-ce judecată dispare ca spuma și tot curajul piere ca scânteia, când îțĭ ajunge la ureche un astfel de strigăt înfricoșetor și când eștĭ încredințat d'apropierea celeĭ maĭ grozave dintre fiare. Așteptarea însă e maĭ înfricoșetoare chiar de cât pericolul însuși. Atuncĭ când il aĭ în față, rațiunea se liniștește și mare parte din curajul dispărut revine. M'am convins prin mine însumĭ în ziua aceea. Indată, după primul răget, auziĭ un al doilea la dreapta mea. Mă încordaĭ, mă sprijiniĭ p'un genunchiu și îndreptaĭ pușca într'acolo. Orĭ cât încercam nu putuĭ zări tigrul, care probabil că maĭ gustase din carne de om și ar fi avut poftă să maĭ mănânce. După puțin timp auziĭ la stânga un noŭ răget și maĭ îngrozitor. Inteleseĭ că înconjurase reduta și era furios că fusesem prevăzător. Auziĭ de maĭ multe orĭ apoĭ, foarte aproape, răsunetul luĭ înfundat, dar fiara sângeroasă n'o zăriĭ, căcĭ se 'ncumentase să se apropie de focul ce ardea vesel.

„După aceea se făcu tăcere și crezuĭ că dușmanul se încredințase că poziția ce aveam era destul de puternică ca s'o poată lua și decĭ se rătrăsese, ca să aștepte poate ziua, să-șĭ înceapă din noŭ atacul. Mă înșelasem însă grozav. Mă ridicaĭ să mă uit dincolo de focurĭ. Il văzuĭ culcat pe labe și dând din coadă. Limba-ĭ roșie ca sângele, lingea cu lăcomie umflăturile ce are de o parte și de alta a guriĭ și pe care crește barbă, cum e la pisică în mic. Acum mă zări și el. Din ochĭ îĭ țâșneaŭ scânteĭ verzuĭ; se ridică, gata să se năpustească ca pisica, care a zărit șoarecile. Iși sprijinea pe labele dinainte capu-ĭ rotund și fioros și dedea din coadă.

„Acum sosise și pentru mine momentul. Mă ridicaĭ iute, cu pușca la ochĭ, tintiĭ în frunte și trăseĭ. Spaima făcuse să-mĭ tremure mâna. Când pușca luă foc, tigrul scoase un muget, pe care nu-l voiŭ uita, cât voĭ trăi. Se sculă și ridică în sus laba, pe care glonțul i-o rănise. Curaju-ĭ crescu. Când își ridică iar capul urlând și maĭ fioros, ochiĭ maĭ bine, glonțul îl lovi între nărĭ și trebue să fi pătruns până la ceafă, căcĭ fiara se prăvăli aproape de mine, chiar lângă lemne. Izbea cu picioarele cu atâta putere, în cât focul sărea în toate părțile. Mă trăseĭ câțĭ-va pașĭ înapoĭ și eșiĭ din redută. Fiara se prăvălea în spasmurĭ groaznice.

Incărcaĭ pușca din nou și-ĭ maĭ trimeseĭ un glonte în ceafă, cum ședea cu spatele spre mine. Fu lovit de grație. Maĭ tresări de câteva orĭ, apoĭ se 'ntinse și rămase țeapăn.

„In viață nu gustasem cu maĭ multă mulțumire triumful uneĭ isbânzĭ, ca în momentul, când văzuĭ lungit dinainte pe regele pădurilor și al giunglilor din India. Dar și mort era tot fioros. Deși fiara nu maĭ dădea semne de viață și nu tresărea câtuși de puțin, tot nu mă'ncumentam să mă apropiĭ. D'abia târziu de tot încercaĭ să-l trag ceva maĭ la o parte de lângă grămada de lemne, dar nu isbutiĭ, puterile-mĭ nu eraŭ de ajuns să miște namila din loc. După încordarea de nervĭ, prin care trecusem, nicĭ nu maĭ era de gândit de somn.

(Va urma).

Trad. de **Tomescu-Putna**

NOUILE MARI PREMII

CE SE VOR OFERI DE

ZIARUL „UNIVERSUL"

abonaților săĭ la 27 Maiŭ, 1912

O Splendidă Vilă la Sinaia

«Vila Maria», construită anume pentru tragerea viitoare, pe strada I. C. Brătianu, în poziția cea maĭ splendidă din localitate.

O CAMERA DE CULCARE IN BRONZ

de mare valoare, al 7-lea dormitor furnizat pentru premiile noastre de Industria Metalică «Marcu», Bul. Elisabeta, 8

UN DORMITOR DE LEMN FIN

construit în marea fabrică de mobile de lemn Marin V. Ganea, șoseaua Mihaĭ-Bravul No. 37 și str. Șerbănică, No. 10
Sucursala calea Victorieĭ, No. 107

UNA GARNITURA MOBILA DE STEJAR TAPISATA, PENTRU ODAE DE BIUROU

compusă din : una canapea, două fotoliurĭ și șease scaune

UN BIUROU DE STEJAR MASIV ȘI UN FOTOLIU DE BIUROU TAPISAT

Toate acestea cumpărate de la cunoscuta Expoziție modernă de mobile Gildener Rosenthal & Hascal, Bucureștĭ, strada Carol, No. 64, etajul I

O jumătate garnitură mobilă de lemn roșu lustruit, coloarea mahonuluĭ

entru intrare, compus din : Una canapea, 4 scaune, 2 marchize, 2 taburele, una masă cu geam de cristal. Toate îmbrăcate cu mochet frez, cumpărate de la marele magazin de mobile «Compania Americană», str. Carol, 74, lângă hotel Dacia

Un serviciu de masă pentru 12 persoane, compus din : 12 lingurĭ, 12 furculițe și 12 cuțite de alpaca veritabil argintate și bogat decorate, în cutia lor de piele imitată și căptușită cu mătase. **Un serviciu de vin** pentru șase persoane, compus din : una carafă și șease pahare de cristal bacara cu monturĭ de alpaca veritabil argintate, imitând exact argintul oxidat; toate aceste obiecte puse pe o tavă rotundă tot de alpaca veritabil argintată. **Una pereche sfeșnice de alpaca**, argintate și bogat decorate. Toate aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de ceasoarnice și bijuteriĭ en gros și en detail Frațiĭ A. & I. Roller, Bucureștĭ, strada Smârdan, No. 35, etajul I.

Una pendulă de perete, de lemn lustruit, frumos ornamentată, în lungime de 87 centimetri, întorcându-se odată la 15 zile. **Una pendulă de perete**, de lemn de nuc lustruit, frumos sculptată, în lungime de 77 centimetri, întorcându-se odată la 15 zile. **Una harmonică** superioară, burduf dublu, colțurile legate, cu 21 clape și 8 basurĭ, toate de oțel. **Un ceasornic de masă**, de lemn de stejar, representând un castel medieval, înălțime 36 centimetri, având o muzică cu două cântece naționale. Cumpărate de la «Compania generală», Biurou de importațiune, Bucureștĭ, strada Smârdan No. 29, etajul I.

O bicicletă de curse «Imperial», cea maĭ cunoscută marcă engleză. **Un gramofon mare**, fără pâlnie, ultima perfecțiune, cu 6 plăcĭ marĭ marca «Inger», cântate de ceĭ maĭ bunĭ artiștĭ. **Un serviciu de lavoir de faianță**, compus din 5 bucățĭ. **O lampă** ultima creațiune, model «Cometa Halley», sistem american, cea maĭ economică și luminoasă. Toate acestea cumpărate de la cunoscutul magazin E. A. Pucker, Bulevardul Elisabeta, No. 15, sub Hotel Princiar.

O jardinieră de metal argintat, cu vas verde. **O fructieră** argintată și aurită, cu un cornet conținând 12 cuțite pentru fructe. Cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterie Th. Radivon, Bulevardul Elisabeta, No. 8 bis.

Una bicicletă «Naumann» de mare lux, una din cele maĭ solide și excelente biciclete, din fabrica soc. pe acțiunĭ Siedel & Naumann din Dresda, singurele biciclete introduse în armatele germană, rusă și turcă și la postele germană și română. Reprezentant general D. Leonida Piorkowski, Bucureștĭ, str. Știrbeĭ-Vodă, 21.

Un ceasornic de aur 14 carate, bărbătesc, frumos gravat. **O pendulă** mare de perete, frumos ornată și **un serviciu** compus din : o lingură, furculiță și cuțit de argint veritabil, marcat de Stat. Toate acestea cumpărate dela cunoscutul magazin de încredere «Ceasornicăria Colțeĭ», Bucureștĭ, str. Colțeĭ, No. 31.

Una pendulă de perete lemn de stejar, cu bătae, ultima noutate. **Un ceasornic de biurou**, cumpărate de la marele magazin de bijuterie, ceasornicărie și argintărie Jean Schmidt & Const. Stratulat, Bucureștĭ, calea Victorieĭ, 53.

Un gramofon mare, una vioară, una harmonică, una mandolină, cumpărate de la cunoscutul magazin de muzică Jean Feder, Victorieĭ, 54.

Una trusă pentru damă, cu treĭ sticluțe și cu necesar de toaletă. **Una trusă** de manevră pentru domniĭ ofițerĭ. **Treĭ truse** de piele fină pentru manicure. **Treĭ pulverizatoare** splendide de cristal, nichelate. **Treĭ pudriere** cu pufurile lor. **Treĭ oglinzĭ nichelate** pentru masă. Cumpărate de la cunoscuta Drogherie Princiară Const. C. Popescu, Bulevardul Elisabeta, colț cu strada Brezoianu.

Una mașină de cusut de mână, sistemul cel maĭ nou și **un gramofon** marca «Melodion Carmen-Sylva», de cea maĭ mare perfecțiune, împreună cu 6 plăcĭ marca «Premier-Record», având cântece românestĭ. Aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de mașinĭ de cusut, biciclete și gramofoane : «Compania anglo-americană» din Bucureștĭ, strada Carol, No. 50, cu sucursale în Piteștĭ și Câmpina.]

O mașină de cusut, de familie, «Markton», perfecționată, cumpărată de la marele magazin «Compania Markton», strada Carol, No. 38, colț cu strada Brâncoveanu.

Alte 10 mașinĭ de cusut comandate în străinătate.

Un plug de oțel cu o brazdă, marca D. C. M. N. **Un plug de oțel** cu două brazde, marca Z. H. C. R. Ambele din celebra fabrică Rudolf Bacher, Raudnitz (Bohemia), representată în România prin marea casă de mașinĭ agricole și industriale : Soc. în comandită Weil, Joseph & Co. succ., Bucureștĭ, str. Smârdan, 5.

Una mașină mare de bucătărie «Ideal», cu patru ochiurĭ din table de oțel, cu cazan de aramă, elegant și solid construită, cumpărată de la cunoscuta fabrică de tinichigerie Mihail D. Botez, Bucureștĭ, calea Văcăreștĭ, 142.

2 costume de haine (saco), după măsura și alegerea stofeĭ, carĭ se vor confecționa de cunoscuta croitorie Jaques Grimberg, Bucureștĭ, str. Academieĭ, 25.

Un șearpe de aur (colier) pentru gât, de mare valoare. **50 casete** conținând fie-care pudră și săpun „Flora", făcute anume pentru abonațiĭ ziaruluĭ "Universul".

Afară de acestea, toțĭ abonațiĭ maĭ primesc gratuit un volum din **«Memoriile Regeluĭ Carol I al Românieĭ,** saŭ un volum din cărțile ce apar în editura ziaruluĭ „Universul" tipărite anume pentru abonațĭ.

Prețurile de abonament sunt aceleașĭ : **Pentru un an leĭ 18 ; pe 6 lunĭ leĭ 9,15 ; pe 3 lunĭ leĭ 4,65.**

Anul XIII.—No. 783 5 Bani în toată țara 5 Miercurĭ, 9 Maiŭ 1912.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL INTÂMPLĂRILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Leĭ 2.60 pe an în toată țara

Redacția și Administrația
No. 11,—STRADA BREZOIANU,—No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
Apare odată pe săptămână, Marțea

Odată pe an, spre a-șĭ expia păcatele, unul din indienĭ. prin tragere la sorțĭ, este crucificat. —(Vezĭ pag. 5640).

Fanaticii Lumei-noui

——

,,Los Hermanos Penitentes" ,,Frații Penitenți" e numele unei secte de fanatici ale căror fapte amintesc faimoasa frăție a ,,Flagelanților" din evul mediu răspândită în Italia, Spania și în provinciile meridionale ale Franței.

Frații Penitenți a căror origină datează din anul 1598 formează o asociație secretă având ca doctrină statutele și doctrinele sale. Această societate își întinde ramificațiile în Noul Mexic, Arizona și Colorado și își recrutează aderenți mai mult dintre Indienii tribului Pueblos.

Bisericile sale răspândite în cele trei State citate mai sus, sunt construite foarte elegant, dar lucru curios, nici unul din aceste edificii nu are cruce și în ele nu se celebrează nici odată vreun serviciu religios.

Centrul asociației e în orașul Chamita (Noul Mexic) care în timpul carnavalului e teatrul unei ceremonii bizare atrăgând în fiecare an sute de curioși.

In fiecare săptămână, până la Paște, un număr determinat de membri se adună în fața bisericei, goi până la mijloc, purtând pe umeri cruci grele de lemn apăsând câte 50—100 kilo, înarmați cu biciuri groase de cactus cu care se lovesc unii pe alții. Ei parcurg în procesiune tot orașul vărsând torente de lacrămi pentru păcatele lor. Să nu credeți însă că aceste biciuri sunt prefăcătorii. Sângele care curge din abondență e martor al realităței lucrurilor.

Nemulțumiți de a se flagela, anume Penitenți se încarcă cu lanțuri grele care le intră adânc în carne.

Alții își găuresc carnea cu cuțite sau cu cuie. Nu se aud de cât urlete cari n'aŭ nimic omenesc și cari umplu de oroare și desgust pe toți spectatorii.

Aceste ceremonii se prelungesc mai multe zile.

In zilele de Paști Frații Penitenți se adună la un loc unde se petrec adevărate orgii. La sfârșitul agapelor lor vesele, trag la sorț pe unul din ei spre a-l crucifica, ca expiare a propriilor lor păcate. Cum de câțiva ani, legile americane îi opresc să bată în cuie mâinile și picioarele victimei, așa făceŭ înainte, ei o leagă cu frânghii. Spre a-i prelungi agonia, ei pun foi de cactus în tot lungul crucei de care nenorocitul rămâne lipit până când moartea vine și pune capăt torturilor sale.

Uneori, ei leagă victima de trunchiul unui cactus gigantic ai cărui ghimpi pătrund adânc în carne.

Poți să incendiezi case, să furi, să omori; totul e permis dacă o dată pe an, în timpul carnavalului, vii să-ți expiezi păcatele prin flagelațiuni publice.

Cu tot cinismul revoltător al acestei doctrine, ,,Hermanos Penitentes" aŭ avut îndrăzneala într'o anume epocă să ceară patronagiul Bisericei catolice. Aceasta se grăbi să condamne ideile nefaste și serbările scandaloase, acuzându-i de eretici periculoși.

La rândul său, guvernul yankeŭ a hotărât să-i urmărească cu cea mai mare rigoare, spre a-i suprima.

Lucrul acesta însă e greu, din cauză că cartierul general al societăței se află în Rio Araba, loc împrejmuit cu munți stâncoși, adevărate fortărețe și Penitenții sunt convinși de doctrina care le acordă toată libertatea să îndeplinească crima, prin câteva zile de suferință.

C. Arg.

SPANIA ȘI LOCUITORII EI

— După Serafina de Blangy-Lebzeltern —

——

Credem a fi interesant pentru cititorii noștri a face o schiță pe scurt asupra populațiunii peninsulei iberice pe care o numim „Spanioli", care însă se deosibește prin port și moravuri, ba chiar și după limbă și origine.

Cei mai străvechi locuitori ai Spaniei sunt Bascii. Ținutul locuit de ei — Euskaleria — se întinde în unghiul golfului biskayic în ambele părți ale Pirineilor vestici între platoul Reynoso și munții cantabrici. Bascii și-aŭ păstrat simplitatea moravurilor și simțul lor de dreptate, vitejia și hărnicia lor. Creșterea populațiunii îl face să emigreze în țări străine, unde însă nu-și pierde simțimântul său național, el rămâne Esculadumac din creștet până în tălpi.

Bascii s'aŭ supus de bună voe în veacul al XIII și XIV sub coroana Castiliei, dar și-aŭ păstrat oare-cum organizația lor republicană.

Țărmurirea și desființarea acestor privilegii — 1832, — îi împinse pe Bascii iubitori de libertate, în tabăra carlistă, sub ale cărei flamuri se luptară în tot-d'a-una.

Dintre celelalte poporațiuni nici una nu și-a putut păstra poziția isolată a Bascilor, ceea ce nu împiedică însă ca provinciile spaniole să lupte între ele purtând vestitele războaie de „guerilla".

Asturii și locuitorii ținutului muntos Santander, aŭ fost adversari firești ai părței aceleia a poporației Spaniei, care multă vreme a stat sub jugul arab, pentru ca să nu se amestece cu sângele arab. Aceștia dintâiŭ, nici azi nu se numesc spanioli, ci Godes — *illustres Godos* — și sunt mândri că strămoșii lor aŭ fost aceia cari la anul 718 aŭ ridicat pe scut pe viteazul conducător al Goților Pelayo și deschiseră calea pentru recucerirea peninsulei, luând de la mauri Campos Godos, așa în cât prin secolul al X-lea principii de Asturia se numeaŭ regi de Leon.

In vest se întinde o țară litorală, străbătută de munți stâncoși — Galicia — în care se află un popor harnic și robust, care vorbește un idiom aproape similar cu al Portughezilor.

Sărăcia pământului silește pe Galego să-și caute în alt loc pâinea și mai cu seamă ca soldat, de oare-ce prin rezistența sa este socotit ca cel mai bun soldat de infanterie.

Castilia, cu nenumăratele sale castele — castillos —, care au fost zidite pentru apărarea țărei în contra necredincioșilor, a fost odinioară un comitat de frontieră al regatului de Leon, mărit încă prin regatul de Toledo luat de la Mauri. In curând însă, s'a făcut o nouă separare, Castilia Nouă și Castilia Veche; la anul 1230 s'aŭ reunit din noŭ și împreună cu regatul de Leon aŭ format un stat puternic, al cărui idiom a devenit limba scrisă spaniolă în care s'a preamărit națiunea spaniolă. Astă-zi, numai sentimentele cavalerești ale locuitorilor mai amintesc gloria trecută. Valadolid, fosta reședință a regilor castilani și spanioli, Burgos, Toledo sunt ruinate. Cu toate acestea în Castilia nu găsim oameni în decadență, după cum găsim în restul Europei. Castilianul chiar și în mizeria cea mai mare știe să-și păstreze acea grandeză, care adese-ori e taxată de ridicolă. Ca prototip al caracterului castilan se poate lua Ruz Diaz de Vivar — Cid cel cântat în cântece și legende eroice.

Un ținut trist este și Estramadura, ai cărei locuitori se disting prin un caracter trist și melancolic.

Provincia din sudul Spaniei, din cauza vegetației ei minunate și tropicale, poate fi numită cu drept cuvânt grădina Hesperidelor. In ținuturile Andalusiei se întind păduri de măslini gigantici, grupe de palmieri împodobesc colinele vecinic înverzite, smochini și cactus recreează pe călătorul obosit și pădurile de portocali răspădesc un miros îmbătător. Un cer albastru închis surâde asupra fermecătoarelor ținuturi.

Romanța poporală, care glorifică pe Cid, sărbătoritul eroŭ al Spaniei, cântă și soarta Valenciei, care abia scăpată din mâna Maurilor, a recăzut din noŭ, pentru ca împreună cu Murcia să lâncezească sub jugul de secoli. Tipul arab este încă și astăzi predominant între acești locuitori valencieni, cari sunt foarte violenți, de unde se și explică proverbul: Valencia e un paradis locuit de diavoli. Din Valencia își trage origina familia Borgia, care a ajuns la trista celebritate din istoria Italiei prin pasiunile sale sălbatice.

Pe ambele maluri ale lui Ebro se întind câmpii fertile de orez precum și o bogată vegetațiune. Este ținutul Arago-

nia, aĭ căreĭ locuitorĭ se disting printr'un temperament rece și viclean, printr'un curagiŭ rar și o fire resolută. Locuitoriĭ luĭ s'aŭ distins prin cuceririle lor războinice.

Inaintea cetelor mercenare ale luĭ Roger del Flor tremuraŭ împărațiĭ Bizanțuluĭ. In timpurile vechĭ Aragonul era populat, ca dovadă e tradiția, că la nunta unuĭ rege din Aragon aŭ fost prezențĭ 10.000 de cavalerĭ și tot atâția pajĭ, cu care a intrat în Saragoza. Emigrarea la America, desele războaie civile nimiciră starea sa înfloritoare. Limba țăriĭ—Lemonin — se deosibește de limba curată spaniolă a Castilianuluĭ, ca și de aceea a Catalanuluĭ, dar și-a aflt teren în coloniile din America.

In Catalonia, care pe timpul emigrațiuniĭ popoarelor a fost invadată de Goțĭ și Alanĭ (Got-alania) sunt ținuturĭ muntoase, întretăiate de șesurĭ micĭ plantate cu portocalĭ și măslinĭ, foarte acomodate pentru războaie de guerilla, carĭ aŭ bântuit aicĭ cu cea maĭ mare furie.

Așa sunt de diferite aceste populațiunĭ în caracterul lor, dar aŭ toate aceiașĭ origină; marea și nobila rasă latină!

CULTURI ȘI SUPERSTIȚII

Serbarea ursuluĭ la Yezo

La Yezo, în arhipelagul japonez, locuitoriĭ numițĭ ainos sau „oameniĭ câinĭ", onorează ursul maĭ mult ca pe oricare alt animal.

Eĭ îl numesc Kimui Kamui. Cuvântul din urmă e un titlu de noblețǎ pe care îl daŭ acestuĭ animal de care se tem foarte mult și pe care îl consideră ca foarte prețios și folositor, de oarece de la el aŭ hrană, îmbrăcăminte și chiar un medicament foarte renumit numit bilină de urs.

Nu e de mirare dar că dânșiĭ aduc sacrificiĭ ursuluĭ, după moartea luĭ întocmaĭ ca unuĭ zeŭ. Țeasta ursuluĭ reposat se atârnă de ramurile sfinte ce se află lângă fiecare locuință în partea de răsărit.

O dată pe an însă eĭ fac o serbare maĭ mare ursuluĭ.

In scopul acesta dânșiĭ iaŭ un puiŭ de urs pe care îl daŭ uneĭ femeĭ ca să-l hrănească cu laptele eĭ.

Numele femeeĭ căreia i se dă ursul în creștere, în general cea maĭ frumoasă și maĭ bogată femee din ținut, e purtat din gură în gură și ținut in cea maĭ mare onoare.

Insă curând, cu tot laptele omenesc, ursul își arată instinctele sălbatice și e nevoe să fie pus în cușcă.

Când a împlinit douĭ anĭ, se convoacă locuitoriĭ pentru ziua solemnă, *huma matzuri* (sacrificiul rusuluĭ) fixată de obiceiŭ în Septembrie saŭ Octombrie.

La amiazĭ, toțĭ oameniĭ, toate femeile și toțĭ copiiĭ, în costumele lor de sărbătoare, sunt adunațĭ în jurul caseĭ unde o să se facă ceremonia; dânșiĭ vizitează pe rând pe tânărul urs, eroul solemnitățeĭ, care se joacă vesel în cușca sa, fără să bănuiască trista soartă care-l așteaptă.

Marele șef oferă ursuluĭ darurile satelor și-ĭ ține un discurs cam astfel:

„Pentru gloria ta și pentru binecuvântarea acestuĭ popor, tu te pregăteștĭ ca, printr'o suferință de un moment, să intri în rândul zeilor a tot-puternicĭ. Să nu aĭ în vedere dar decât cinstea și fericirea de care te veĭ bucura, și să ne ierțĭ de silnicia ce o să-țĭ facem".

Incep atuncĭ jocurile și libațiunile în jurul ursuluĭ. In vremea asta, femeea care a alăptat pe animal plânge la o parte.

După nouĭ ofrande aduse zeilor, asistențiĭ încep să simtă efectele sakeuluĭ, un fel de băutură fermentată făcută din fructe.

Un tânăr aino, îmbrăcat cu haine strălucitoare, se urcă pe colivie, o sparge d'asupra și aruncă un arcan de gâtul ursuluĭ. Ușa colibeĭ e deschisă atuncĭ și ursul e preumblat în jurul caseĭ.

Ursul e legat apoĭ de un par bătut într'adins în pământ; bătrâiĭ poporuluĭ întind arcurile, și săgețile curg ploaie asupra luĭ. Nenorocire aceluia care nu-l nimerește; noul zeŭ îĭ va refuza favorurile.

Insă animalul n'a murit încă de săgețĭ; nouă oamenĭ îngenunchiă lângă dânsul și-ĭ apasă gâtul de o scândură până văd că nu se maĭ mișcă.

Și când ursul a murit, mulțimea e coprinsă de o adâncă evlavie. Femeile vin să plângă pe cadavru.

Unul din bătrânĭ care se crede inspirat de zeĭ, proclamă numele nouluĭ zeŭ și-ĭ anunță atributele.

A doua zi ursul e ciopârțit și se dă fiecăruĭ locuitor câte o bucățică din carnea luĭ, care se mănâncă crudă. Capul luĭ e înfipt înaintea statuelor sfinte.

*

După părerea unora, aborigeniĭ din Yezo ar fi o rasă foarte veche, dinainte de ultimele revoluțiunĭ ale pământuluĭ. De altă parte s'a crezut a se recunoaște că ursul de statură colosală care se întâlnește foarte des în insula Yezo, este adevăratul urs de caverne care în alte părțĭ nu se găsește de cât în stare fosilă. De aci și până la a presupune conservarea miraculoasă a uneĭ rase omeneștĭ preistorice nu e departe.

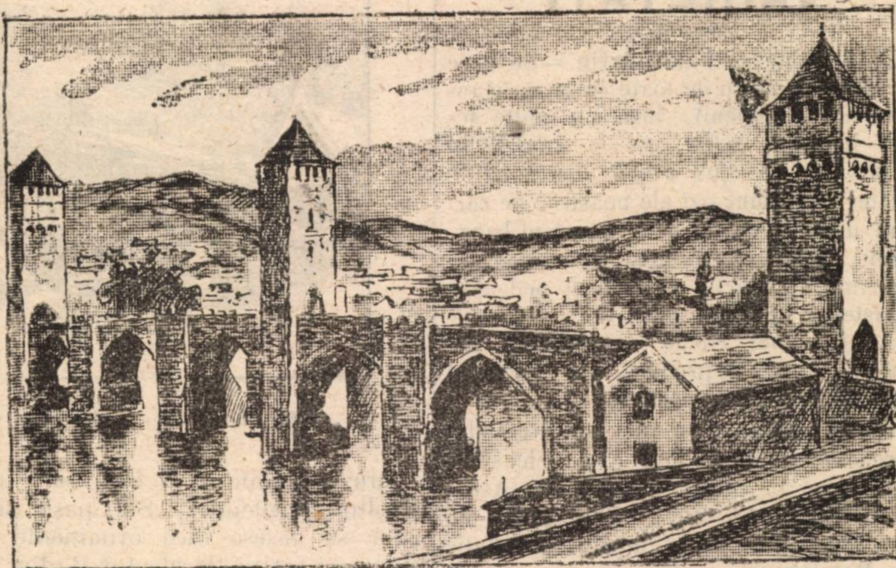
In această ipoteză insula ar fi jucat rolul uneĭ alte corăbiĭ a luĭ Noe, însă o corabie de 34000 de mile pătrate.

Insă legenda aceasta poetică e combătută de numeroase obiecțiunĭ, ca aceea a

CAHORS

Inconjurat de coline verzĭ, udat de ele două brațe ale râuluĭ Lot, Cahors, micul orășel drăguț din miazăzi, cu tot podul său fortificat, nu evocă nimic din ororile războiuluĭ.

Bisericele sale romane, din care una are clopotnița în ruine dispărând sub verdeață și florĭ, sunt martore ale vechimeĭ sale. Acest oraș posedă splendorĭ de pietre sculptate in stil Renaissance.

Podul din Valentré, care datează din secolul XV

Lucrul cel maĭ frumos din Cahors e podul Valentré. Acest pod fortificat e unicul in Franța. Restaurat pe deplin, ne dă o idee exactă de podurile din evul mediŭ.

Podul Valentré, atât prin frumusețea arhitecturală, cât și prin situația sa, e demn de atenția unuĭ artist.

Seara, contemplând podul și orașul la lumina luneĭ, e un spectacol de vis; ilustrație magică pentru un roman, evocație poetică și grandioasă a trecutuluĭ.

Patria luĭ Clément Marot și a luĭ Gambeta, Cahors e demn să inspire poețiĭ.

E una din acele perle pe jumătate uitate de turiștĭ, ascunsă în cea maĭ frumoasă parte a Franțeĭ. Cahors, cu podul său unic, sculpturile sale Renaissance și frumusețea peisagiuluĭ său, poate rivaliza cu alte cetățĭ andaluze sau toscane.

constituireĭ post-deluviane a soluluĭ eĭ vulcanic și altele.

Dacă însă legenda ar spune adevărul, atuncĭ trebue să convenim că aceștĭ strămoșĭ aĭ noștri n'aŭ învățat mare lucru în cursul numeroaselor veacurĭ prin carĭ aŭ trecut.

Olg.

VARIETĂTI

Bani chinezești de hârtie.—Se pare că chineziĭ aveaŭ de toate cu ce ne mândrim noĭ europeniĭ, încă cu multe secole înainte. Astfel, pe la anul 2696 înainte de Christos aveaŭ ban note de hârtie, cum sunt azĭ ale noastre, pe carĭ eraŭ numele bănciĭ, data, numărul bancnoteĭ, valoarea, numele funcționaruluĭ principal al bănciĭ, precum și pedeapsa ce aștepta pe falsificatorĭ.

Apoĭ se maĭ citeaŭ următoarele cuvinte: «Caută a produce orĭ-ce eștĭ în stare să facĭ și fiĭ păstrător».

Hârtia bancnotelor era fabricată din fibrele lemnuluĭ de dud; semnele și literile eraŭ în culoarea albastră. Astfel de bancnote din anul 1399 înainte de Christos se află astăzĭ în Muzeul asiatic din Petersburg.

* * *

Origina creioanelor.— Creioanele, acest obiect atât de necesar azĭ fie-căruĭ om, sunt cunoscute de vr'un secol și existența lor avem să o mulțumim Siberieĭ, unde se află cele maĭ marĭ formațiunĭ de grafit. In anul 1791 un comerciant finlandez, cu numele John Alibéer, a descoperit niște mine de grafit; a început exploatarea luĭ și a făcut cele dintâĭ încercărĭ pentru facerea creioanelor.

Intreprinderea dând rezultate bune, în anul 1804 a pus temelia acesteĭ industriĭ prin deschiderea «Mineĭ Martinsky». De atuncĭ și până astăzĭ s'aŭ scos 45.000 cântare de grafit, care este răspândit în formă de creioane peste tot pământul.

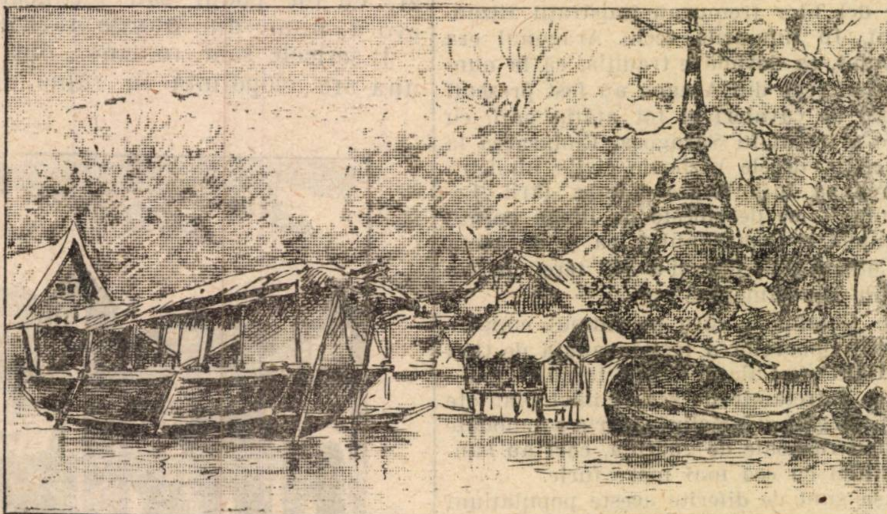
Gh. Cont.—Tulcea.

Pagodele din Ayuthia

Ayuthia, vechia capitală a regatuluĭ Thai în Siam, fu construită după tradițiile siameze, de Phaya Uthong, regele Thai-lor, gonit din capitala sa de o pestă teribilă. Ayuthia era situată într'o insulă din Menam, înconjurată de ziduri, și rămase capitala regatuluĭ Siam, până la fondarea Bangkok-uluĭ, în secolul al XV-a. Luat în maĭ multe rândurĭ de Peguanĭ și de Cambodgienĭ, distrus și reconstruit rând pe rând, acest oraș nu maĭ e azĭ de cât o grămadă de ruine, în mijlocul cărora se înalță câteva pagode, din care una maĭ venerată ca alta, atrag pe credincioșĭ.

Ca să mergĭ la Ayuthia, ieĭ vaporul care urcă la Menam și abordează în fața uneĭ pagode marĭ. Orașul trebue să fi fost foarte mare și plin de splendorĭ. Sub pașiĭ călătorilor se găsesc încă ornamente religioase și statuĭ de ale luĭ Budha, pietre sculptate în mijlocul cărora șerpiĭ cu mușcătura mortală, își fac cuibul.

Nu departe de Ayuthia ex-regele Siamuluĭ și-a construit un palat de vară. Acest palat e zidit în stil european și sub climatul torid al Siamuluĭ trece că e foarte răcoros.

In Ayuthia. — Un sat cu colibe de bambu și o pagodă

Sereno

W. OERTEL

O călătorie în India

— Urmare —

Mulțumiĭ din adâncul inimeĭ luĭ Dumnezeŭ că mă scăpase și de data asta și mă 'ntinseĭ jos lângă animalul mort, ca cel puțin să mă odihnesc.

Restul nopțiĭ se scurse 'n tăcere și abia când se deșteptară iar glasurile pădurii, mă 'nvinse somnul și adormiĭ greu și adânc cu tot zgomotul ce creștea în juru-mĭ.

„Dormeam fără grijă când fuĭ deșteptat de-o voce omenească. Tresăriĭ și văzuĭ un european, în costum de vânătoare, urmat de-o ceată de câinĭ și de servitorĭ. Câiniĭ lătrau ca scoșĭ din mințĭ, dar nu îndrăzneau să se apropie de tigru și indianiĭ țipau din toate puterile nebunĭ de bucurie.

„Mă frecaĭ la ochĭ și văzuĭ că zgomotul acela asurzitor era realitatea. Europeanul, un scoțian, judecând după felul cum pronunța englezește, s'apropie de mine și mă 'ntrebă: „D-ta aĭ doborât tigrul?" Răspunseĭ foarte simplu că eu. „Atuncĭ lasă-mă să-ți strâng mâna, orĭcine aĭ fi, strigă el, d-ta ne-aĭ scăpat d'un mare vrăjmaș, care ne-a făcut multă pagubă șidupă care umblăm de treĭ zile să-l prindem. Am auzit împușcăturile d-tale; d'ar fi vrut D-zeŭ să fi omorât și pe celalt dușman, care ne-a îngrozit și ne-a înspăimântat, de nu maĭ știm ce să facem", continuă el.

— „Și cine-ĭ celalt dușman? întrebaĭ eu.

— „O anacondă, adică un șarpe d'o mărime extraordinară și foarte lacom. Treĭ din servitorĭ mi-aŭ căzut pradă acestor doĭ vrăjmașĭ.

— „Slavă Domnuluĭ, vă pot spune că erĭ glonțul meŭ l-a omorât și p'acesta, ziseĭ eŭ, am să vă duc să-l vedețĭ.

— „Omule, strigă scoțianul și m'apucă de mână, eștĭ cel maĭ mare binefăcător al meŭ. Dar mâna Domnuluĭ trebue să te fi păzit, d'aĭ scăpat atît de ușor d'amîndoĭ aceștĭ dușmanĭ fioroșĭ, la care se poate socoti și crocodilul ca un al treilea și că i-aĭ doborât p'amândoĭ în mod atât de glorios.

— „Nu sunt vrednic de bunătatea ce mi-a arătat D-zeŭ, ziseĭ adânc încredințat de adevărul cuvintelor mele.

— „Bravo, strigă el, și-mĭ sgudui mâna cu putere; dar cine eștĭ d-ta și de unde viĭ?

— „Stațĭ jos lângă mine, îĭ invitaĭ, ca să vă povestesc viața'mĭ aventuroasă, maĭ înainte de a mă 'ntâlni cu șarpele.

„Scoțianul dete ordin la doĭ europenĭ, care erau supraveghetoriĭ celorlalțĭ servitorĭ indienĭ, să tragă tigrul d'oparte și să-l jupoaie cu îngrijire, blana s'o ia acasă, s'o usuce și să ne aștepte. Apoĭ îmĭ întinse o sticlă cu cognac și s'așeză jos lângă mine. Luaĭ o înghițitură din băutura asta ce mă 'nvioră și 'ncepuĭ să povestesc pe scurt ultimele mele întâmplărĭ. Când ajunseĭ la atacul nocturn, care costase viața luĭ Rowley, exclamă: „Ah, desigur tot așa i s'a întâmplat și

fratelui meu, care plecase din Benares cu un oarecare Ali".

— „Sfinte Doamne, strigaĭ eŭ, tot Ali îl chiamă şi pe acel cu care am mers noĭ.

— „Atuncĭ el e şi ucigaşul frateluĭ meŭ, strigă el. Spune-mĭ ce maĭ ştiĭ despre el? întrebă foarte emoţionant şi cu o grabă nervoasă.

„Continuaĭ povestirea până 'n momentul când pătrunsesem în coliba luĭ Ali.

— „Unde e? întrebă el înfuriat, du-mă acolo ca să răzbun pe frate-meŭ.

— „I-a răsplătit luĭ Acel ce-a zis: „Eu trebue să judec, eu să răzbun!" răspunseĭ eŭ şi-ĭ ziseĭ să mergem în pădure. Tocmaĭ sfârşiseră şi servitoriĭ cu jupuitul tigruluĭ şi se luară după noĭ. Din nenorocire puterile mă părăsiră în curând.

„Harington, aşa se numea scoţianul, porunci servitorilor să-mĭ facă o targă, servindu-se de securea luĭ Rowley şi de cuţitele lor de vânătoare, ca să mă poată puta. Fu îndată gata. Prăjinile fură legate cu curpenĭ de plante agăţătoare numite liane, întinseră apoĭ d'asupra păturĭ şi pielea tigruluĭ şi mă luară pe sus, ducându-mă în pas măsurat.

„Nu ne trebue, ca să ajungem la şarpe, nicĭ o jumătate din timpul ce-mĭ trebuise mie ca s'ajung de la bananul unde omorâsem şarpele, pân'la mangoliul sub care ucisesem tigrul. Şarpele zăcea neatins, dar şacaliĭ ceĭ lacomĭ roseseră până la os partea din trupul luĭ Ali, pe care şarpele n'o înghiţise, sau nu 'ndrăzniseră, sau instinctul îĭ reţinuse să s'apropie maĭ mult de el.

— „Vedeţĭ judecata luĭ D-zeŭ, ziseĭ luĭ Harington. Când mi-am luat armele din casa luĭ Ali n'am fugit, el m'a urmărit cu gândul să mă omoare, căcĭ îĭ era teamă de braţul răzbunător al dreptăţiĭ, când l'aş fi chemat în judecată. Ne maĭ putând de oboseală, mă urcasem în bananul ăsta, când am văzut şarpele încolăcindu-se pe jos şi voind par'că să se urce în pom; mă cuprinsese spaima morţiĭ. Şarpele îşĭ schimbă însă gândul şi se încolăci colo, în tufişul de tamarinĭ, făcându-se ghem. Pe mine nu mă văzuse, dar văzu pe Ali şi D-zeu îl alese pe şarpe ca să facă dreptate. In momentul când ucigaşul se gătea să tragă în mine, şarpele se năpusti asupră-ĭ şi-l doborî la pământ. Uite-ĭ chiar puşca.

„Luĭ Harington i se sbârlise părul ascultând la povestirea mea. Un servitor ridică puşca şi i-o întinse. Când o văzu Harington scoase un ţipăt de spaimă şi de surpriză, „E puşca frateluĭ meŭ", strigă el învins de durere, „privițĭ numele gravat acĭ". Şi-n adevăr citiĭ numele: Henry Harington, pe patul puştiĭ frumos lucrate.

— „Nu maĭ încape îndoială că blestematul a fost ucigaşul luĭ, după cum a fost al prietenuluĭ d-tale şi după cum era să fie şi al d-tale, zise scoţianul.

— „Pedeapsa luĭ D-zeŭ l-a ajuns, încheiaĭ eŭ îngrozit.

— „Şi cum s'a întâmplat cu şarpele? întrebă maĭ departe.

— „Era prea îngrozitor lucru pentru mine, să privesc cum şarpele îĭ înghite trupul, continuaĭ. Am leşinat şi când m'am trezit, şarpele înghiţise atât cât vedeţĭ, numaĭ că partea rămasă afară din gură aŭ mâncat-o probabil şacaliĭ. Nu putuĭ să mă maĭ uit la el şi-ĭ trimiseĭ două gloanţe, unde vedeţĭ acĭ semnele. Iĭ lăsaĭ dându-şĭ ultima suflare în cele maĭ grozave spasmurĭ şi mă depărtaĭ de locul ăsta înfiorător, pentru ca să merg în faţa tigruluĭ.

„Atuncĭ îmĭ povesti şi el că fiara se statornicise lângă casă şi că fără îndoială înghiţise doĭ din servitoriĭ indienĭ. Din nenorocire superstiţia i-a împiedicat pe aceştĭ oamenĭ să priceapă că trebue să-l omoare. Porunci apoĭ să jupoaie şarpele şi le zise: „Acum nu maĭ aveţĭ de ce să vă temeţĭ". Mă aşezaĭ pe targă şi o luarăm înapoĭ.

„Arşiţa zileĭ ajunsese tocmaĭ pe punctul când face cu totul imposibil mersul în aer liber (ceea ce vine cam după 9 dimineaţa), când eşirăm din desişul pădureĭ. Inaintea noastră se 'ntindea o panoramă întinsă, a căreĭ frumuseţe mă uimi. La stânga văzuĭ suprafaţa imensa a apelor Gangeluĭ, care se pierdea în depărtare cât cuprindeam cu ochiĭ. Pamândouă malurile eraŭ sămănate vile şi sătuleţe, în mijlocul unuĭ câmp foarte îngrijit lucrat. Maĭ aproape de ţărm se întindeaŭ plantaţiunĭ de orez şi de trestie de zahăr. Câmpiĭ de bumbac, plantaţiĭ de cafea, livezĭ de duzĭ pentru cultura viermilor de mătase, pajiştĭ întinse de macĭ înfloriţĭ, alte câmpiĭ sămănate cu indigo, apoĭ iar altele cu tutun de un verde admirabil, înconjurau satele, ce se înălţau pe deasupra peisagiilor şi cotierilor şi maĭ deasupră-le se înălţau clădirile d'o arhitectură ciudată a pagodelor şi moscheelor. In fund de tot se zărea grămăda de case din Calcuta, cu portul luĭ plin de corăbiĭ.

„Verdele gingaş al ierbiĭ alterna cu covorul pestriţ al câmpurilor de Maĭ şi cu întunecosul frunziş al pădurilor şi ochiul fermecat nu se putea ridica de pe frumuseţea tablourilor acelea.

— „Uite ţinta călătorieĭ noastre, locuinţa mea, zise Harington şi-mĭ arătă

Cataractele din Juanacatlan

Mexicul, regiune muntoasă, abundă în curiozităţi şi frumuseţi naturale, carĭ n'aŭ întârziat să atragă atenţia turiştiior, de când interiorul ţăreĭ a devenit abodabil, graţie uneĭ reţele de căĭ ferate, care începută târziŭ, s'a construit foarte repede.

Măreţele cataracte din Juanacatlan, descrise cu entusiasm de primiĭ exploratorĭ, ocupă primul rang printre frumuseţile naturale.

Fără a avea proporţiile colosale ale Niagareĭ, ele oferă o cantitate enormă de apă care se precipită în gol cu o măreţie impresionantă şi cu un sgomot tunător.

Acum câţiva anĭ un înotător bun de naţionalitate americană, se prinse că le va trece viŭ şi sănătos.

Lăsându-se târât de curent, dispăru în spume şi ajunse la baza căderei. Dar cum agita un braţ în semn de victorie, un vârtej îl înghiţi spre a-ĭ arunca la suprafaţă cadavrul o oră maĭ târziŭ. Incercare nenorocită care nu va suscita imitaţiunĭ!

Doru

un splendid edificiu, ce se 'nălța pe un delușor, înconjurat de cele maĭ frumoase plantațiunĭ. Ceva maĭ departe se zăreaŭ niște clădirĭ ce păreau a fi fabricĭ și o mulțime de căsuțe de indianĭ, care 'nconjurau, întocmaĭ ca un zid, un loc întins de forma unuĭ dreptunghiŭ. Cirezĭ numeroase de vite pășteaŭ voioase în livada ce se 'ntindea spre pădure și prin care șerpuia un pârău, ce venea dintr'acolo.

„Furăm siliți s'o luăm la fugă, căcĭ arșița era înăbușitoare. Nicĭ o adiere de vânt nu ne răcorea trupurile istovite. Când pătrunserăm pe poartă, în marele spațiu înconjurat de clădirĭ, fu o bucurie generală. D'opare și d'alta atârna blana cea mare a tigruluĭ și pe d'asupra parilor era întinsă pielea anacondeĭ, adică a șerpeluĭ.

„O mulțime de oamenĭ ce păreaŭ că locuiesc acĭ, alergau de pretutindenĭ ca să se încredințeze că amândoĭ dușmaniĭ eraŭ întradevăr morțĭ. Se uitaŭ uimițĭ la mine, când Harington le spuse că i-am omorât, căcĭ șarpele mâncase doĭ indienĭ și tigrul unul. Apoĭ mă coborâĭ din targă și Harington mă conduse în casă, deschise două odăĭ întunecoase și răcoroase și porunci să mi se pregătească o baie. Doĭ servitorĭ mă conduseră în odaia de baie. După ce mă spălaĭ bine, mă frecară cu mâinile, până asudaĭ, un obiceiŭ al țăreĭ, care e foarte bun. Apoĭ mă șterseră și mă fricționară cu diferite substanțe mirositoare. După aceea mă îmbrăcară în haine curate de muselină albă și mă conduseră pe un divan, d'asupra căruia era întins un pungah. Pungahul e un fel de evantaliu enorm, legat de tavan și care e pus în mișcare prin ajutorul uneĭ frânghiĭ, de care trage mereŭ un servitor, ca să răcorească pe cel ce se așează dedesubt. Răcoreala asta produce o stare foarte plăcută, maĭ ales în aceste timpurĭ călduroase.

„Abia mă așezaĭ pe divan și servitorul pe care mi-l dăduse Harington ca mihmadar saŭ valet, începu să tragă ușor de sfoară. Odaia răcoritoare se revărsă d'asupra -mĭ și-mĭ făcea nespus de bine. Un alt servitor aduse un dejun delicios, care-mĭ fu cu atât maĭ bine venit, cu cât după baie mi-era foarte foame și-mĭ plăcură nespus de mult aceste bucate, după ce atâta timp nu mă hrănisem de cât cu fructe crude. Un medic îmĭ legă rana de la cap și-mĭ rase barba, care crescuse și se sălbătăcise foarte mult. Nu-ĭ de mirare că îndată mă cuprinse un somn, ce dură aproape până a doua zi.

„Dar nu pot spune în cuvinte ceea ce simțeam, când mă redeșteptaĭ la viață Dar cum s'ar descrise sentimentul de recunoștință ce se ridică din sufletu-mĭ către Domnul, care mă scăpase din nenumăratele pericole, prin care trecusem, din momentul când părăsiĭ pământul țăriĭ mele. Starea aceasta fu turburată de mihmadar, care se bucura văzându-mă iar deștept, căcĭ somnu-mĭ cel lung neliniștise foarte mult pe stăpâniĭ caseĭ. După un dejun întăritor, mă conduse într'o odaie mare, de lângă cea în care dormisem. Acĭ trebui să mă lungesc pe un divan și-mĭ întinse narghiuleaua, pe care am maĭ descris'o, anunțându-mĭ vizita luĭ Mister Harington și a soțieĭ sale; îmĭ spuse c'amândoĭ ar dori s'asculte pe d'antregul povestirea viețiĭ mele. Indată intrară și eĭ, mă salutară voioșĭ, văzând că-mĭ era bine și apoĭ le povestiĭ istoria mea, pe care anume am început-o din căpilărie, până în ziua aceea, fără să fi lăsat la o parte cel maĭ mic amănunt. Amândoĭ m'ascultară până la sfârșit cu mare atenție și din ce în ce cu maĭ mare interes.

— „Imĭ pare foarte bine, zise Harington, când sfârșiĭ, că mi-aĭ povestit totul despre d-ta, țin foarte mult s'arăt guvernatoruluĭ cazul d-tale, de vreme ce căpitanul Ball vă reclamase. D'altminterĭ, cunosc în deajuns pe acest căpitan Ball, să mă încredințez d'adevărul spuselor d-tale. Guvernatorul mi-e prieten, fiĭ decĭ fără grije. Plec chiar diseară în Calcuta și voiŭ să-ți lămuresc situația și să obțin liberarea d-tale de urmărire.

Pe cât de mult mă speriase vestea pasuluĭ ce voia să facă Harington, pe atâta mă liniști interesul ce-mi arătă el și soția luĭ, precum și relațiunile sale cu guvernatorul. Să fi fost numaĭ posibil lucrul și eram convins că vorbele și reclamația căpitanuluĭ vor fi spulberate.

„Amândoĭ soțiĭ stătură cu mine până la 4 după amiază când Harington plecă la Calcuta. Seara nu-l văzuĭ. In schimb maĭ mulțĭ cunoscuțĭ d'aĭ luĭ veniră să mă viziteze. Medicul îmĭ legă iar rana; priveam cu plăcere apusul soareluĭ, deși n'aveam nevoe să ies din casă, ca să nu să mi se obrintească rana maĭ mult.

„Aflaĭ de la amploiațĭ felul afacerilor cu care se ocupa Harington. Aproviziona corăbiile, ce mergeaŭ și veneau din China, cu tot ce le era de trebuință, ca: pesmețĭ, carne conservată, legume, fructe proaspete și uscate, apă, vin, bere, arrak, rom, zahăr, cafea, într'un cuvânt tot felul de proviziĭ pentru o lungă călătorie. Ca să poată furniza lucrurĭ de cea maĭ bună calitate, avea brutăriĭ, măcelăriĭ și destilăriĭ. Avea cirezĭ de vite numeroase și trimetea să-Ĭ cumpere până în cele maĭ depărtate ținuturĭ ale Indieĭ; făcea un comerț foarte mare cu tot felul de producte de care avea nevoe. Se bucura de o încredere întemeiată pe lângă căpitaniĭ de corăbiĭ și averea-ĭ cea mare îĭ asigurase o poziție influentă și vorba-ĭ avea multă valoare.

„A doua zi, cum fuseĭ gata, Harington mă invită să iaŭ prânzul cu el și soția sa. Eram mișcat intrând, dar mișcarea îmĭ dispăru, cum zăriĭ chipul luĭ vesel.

— „Maĭ întâĭ de toate aĭ dori de sigur să știĭ care e situația d-tale? zise el. Pot să-ți spun cu oare-care condițiĭ însă.

— „S'aceste condițiĭ? întrebaĭ îngrijat.

— „Eĭ bine, adăogă el, cea dintâĭ e că trebue să garantez pentru d-ta și a doua: aĭ să rămâĭ în serviciul meŭ.

„Imĭ lăsaĭ ochiĭ în jos.

— „Cum puteți garanta pentru un străin? întrebaĭ cu durere.

— „M'am exprimat oare răŭ? răspunse el. Lucrul s'a făcut și asta mulțumită cinsteĭ ce se citeștee pe fața d-tale.

(Va urma).

Trad de **Tomescu-Putna**

Spre a avea o bună recoltă

N'ar fi tocmaĭ plăcut să te întâlneștĭ într'un colț de pădure cu personagiĭ așa de straniŭ mascate ca aceea din ilustrație!

Dansatoriĭ găuresc pământul, iar vrăjitoriĭ dansează

Nu că cineva ar fi expus la un pericol real, căcĭ acești vrăjitorĭ africanĭ sunt prea inteligențĭ pentru a ataca pe străinĭ. Dar o astfel de apariție ar putea să facă să moară de frică o persoană superstițioasă.

Armațĭ cu secerĭ de formă primitivă, dansatoriĭ aŭ aerul că sapă pământul spre a rămâne sămânța și ceĭ doĭ vrăjitorĭ execută un joc complicat în oncarea geniuluĭ care presidă bunele recolte. Cântăreții din tam-tam bat cadența, și vocele răgușite ale femeilor se unesc cu sunetul tamburineĭ.

Vetor B.